

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Σχολή Χρηματοοικονομικής και Στατιστικής

Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗΣ
ΣΤΟ ΔΠΧΑ 17 ΓΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

Φώτιος Π. Ζαγουρτζής

Διπλωματική Εργασία

που υποβλήθηκε στο Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής
Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς ως μέρος των
απαιτήσεων για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού
Διπλώματος Ειδίκευσης στην *Αναλογιστική Επιστήμη και*
Διαχείριση Κινδύνων

Πειραιάς
Σεπτέμβριος
2024

UNIVERSITY OF PIRAEUS
School of Finance and Statistics

Department of Statistics and Insurance Science

**POSTGRADUATE PROGRAM IN
ACTUARIAL SCIENCE AND RISK MANAGEMENT**

**ASSESSMENT AND APPLICATION OF
THE GENERAL MEASUREMENT
MODEL UNDER IFRS 17 TO
INSURANCE CONTRACTS**

By

George P. Papadopoulos

MSc Dissertation

submitted to the Department of Statistics and Insurance
Science of the University of Piraeus in partial fulfilment
of the requirements for the degree of Master of Science in
Actuarial Science and Risk Management

Piraeus, Greece
September 2024

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εγκρίθηκε ομόφωνα από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή που ορίσθηκε από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς στην υπ' αριθμόν συνεδρίασή του σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Αναλογιστική Επιστήμη και Διαχείριση Κινδύνων.

Τα μέλη της επιτροπής ήταν:

- Καθηγήτρια Βερροπούλου Γεωργία
- Αναπληρωτής Καθηγητής Αντζουλάκος Δημήτριος
- Επίκουρος Καθηγητής Ξένος Παναγιώτης

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Τμήμα Στατιστικής και Ασφαλιστικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς δεν υποδηλώνει αποδοχή των γνωμών του συγγραφέως.

Ευχαριστίες

Κατά την ολοκλήρωση αυτής της διπλωματικής εργασίας θα ήθελα να εκφράσω τις παρακάτω ευχαριστίες μου.

Πρώτα από όλους, θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα την κυρία Βερροπούλου Γεωργία για τη διαρκή ενθάρρυνση, την υπομονή και την καθοδήγησή της καθ' όλο το χρονικό διάστημα της εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας. Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κύριο Αντζουλάκο Δημήτριο, καθώς και τον κύριο Ξένο Παναγιώτη για την συμμετοχή τους στην τριμελή επιτροπή.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου και την σύντροφό μου για την αμέριστη στήριξη, την αγάπη που μου δείχνουν όλα αυτά τα χρόνια, σε όλη τη διάρκεια της ακαδημαϊκής και επαγγελματικής μου πορείας.

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία διερευνά την εφαρμογή του Γενικού Μοντέλου Μέτρησης (General Measurement Model - GMM) στο πλαίσιο του ΔΠΧΑ 17 για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Το ΔΠΧΑ 17 είναι ένα νέο λογιστικό πρότυπο που παρέχει κατευθυντήριες γραμμές για την αναγνώριση, την επιμέτρηση, την παρουσίαση και τη γνωστοποίηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η εφαρμογή του πρότυπου αυτού είναι υποχρεωτική από τον Ιανουάριο του 2023 και αποτελεί σημαντική πρόκληση.

Στόχος της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι να αναλύσει το GMM και την εφαρμογή του στο ΔΠΧΑ 17, 7, προσεγγίζοντας τον υπολογισμό των Risk Adjustment (RA) και του Present Value Future Cash Flow (PVFCF) για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Θα εισαχθεί και θα μελετηθεί το GMM ενώ θα γίνει εφαρμογή του σε ασφαλιστήρια συμβόλαια μέσω μιας μελέτης περίπτωσης. Συνολικά, αυτή η διπλωματική εργασία στοχεύει σε μια ολοκληρωμένη ανάλυση του GMM στο ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια και θα παρέχει πολύτιμες και πρακτικές πληροφορίες σε αναλογιστές, λογιστές και ρυθμιστικές αρχές, αναφορικά με την αξιολόγηση της βιωσιμότητας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και την ανάδειξη των επιπτώσεων του νέου λογιστικού προτύπου στα οικονομικά αποτελέσματα των ασφαλιστικών εταιρειών.

Abstract

This thesis investigates the application of the General Measurement Model (GMM) within the framework of IFRS 17 for insurance contracts. IFRS 17 is a new accounting standard that provides guidelines for the recognition, measurement, presentation, and disclosure of insurance contracts. The implementation of this standard has been mandatory since January 2023 and poses a significant challenge.

The objective of this thesis is to analyze the GMM and its application in IFRS 17, focusing on the calculation of Risk Adjustment (RA) and Present Value of Future Cash Flow (PVFCF) for insurance contracts.

The GMM will be introduced and studied, and its application to insurance contracts will be demonstrated through a case study. Overall, this thesis aims to provide a comprehensive analysis of the GMM in the context of IFRS 17 Insurance Contracts and offer valuable and practical insights to actuaries, accountants, and regulatory authorities regarding the assessment of the sustainability of insurance contracts and the implications of the new accounting standard on the financial results of insurance companies.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	9
1 Επισκόπηση του ΔΠΧΑ 17.....	11
2 Ο στόχος, οι ορισμοί και το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17	14
2.1 Ο στόχος του ΔΠΧΑ 17	14
2.2 Ορισμοί.....	14
2.3 Σκοπός.....	18
3 Ορισμός των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.....	20
3.1 Ο ορισμός.....	20
3.2 Αβέβαια μελλοντικά γεγονότα	21
3.3 Πληρωμές σε είδος	22
3.4 Η διάκριση μεταξύ ασφαλιστικού κινδύνου και χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	23
3.4.1 Ασφαλισμο συμφέρον	24
3.4.2 Κίνδυνος ακύρωσης και κίνδυνος εξόδων	25
3.4.3 Ασφάλιση μη ασφαλιστικών κινδύνων.....	26
3.5 Σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος	26
3.6 Παραδείγματα ασφαλιστηρίων και μη ασφαλιστηρίων συμβολαίων	27
3.6.1 Παραδείγματα ασφαλιστηρίων συμβολαίων	28
3.6.2 Παραδείγματα μη ασφαλιστηρίων συμβολαίων.....	29
4 Διαχωρισμός στοιχείων από ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο.....	31
4.1 Διαχωρισμός ενσωματωμένων παραγώγων από ασφαλιστήριο συμβόλαιο	33
4.2 Διαχωρισμός στοιχείων επένδυσης από ασφαλιστήριο συμβόλαιο	36
4.3 Αγαθά και άλλες από τις υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων	38
5 Επίπεδο συσσωμάτωσης.....	41
5.1 Προσδιορισμός χαρτοφυλακίων.....	42
5.2 Ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων	43
5.2.1 Προσδιορισμός ομάδων με βάση την κερδοφορία	44
5.2.2 Ετήσια κοορτή.....	46
6 Αρχική αναγνώριση.....	48
6.1 Αρχική αναγνώριση ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν εκδοθεί	48
6.2 Αρχική αναγνώριση ταμειακών ροών απόκτησης ασφάλισης.....	49
7 Επιμέτρηση — επισκόπηση	52
7.1 Επισκόπηση του γενικού μοντέλου	52

7.2	Τροποποίηση στο γενικό μοντέλο	54
7.3	Ασφαλιστήρια συμβόλαια σε ξένο νόμισμα.....	54
8	Γενικό μοντέλο επιμέτρησης	55
8.1	Το όριο του συμβολαίου	55
8.2	Εκτιμήσεις των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών	58
8.2.1	Μεταβλητές αγοράς και μη αγοραίες μεταβλητές	61
8.2.1.1	Μεταβλητές αγοράς	61
8.2.1.2	Μη αγοραίες μεταβλητές	63
8.2.2	Χρήση τρεχουσών εκτιμήσεων	64
8.2.3	Ταμειακές ροές εντός των ορίων της σύμβασης	67
8.2.3.1	Ταμειακές ροές ασφαλίστρων	69
8.2.3.2	Πληρωμές σε ή για λογαριασμό ασφαλιζόμενου	69
8.2.3.3	Πληρωμές σε ή για λογαριασμό ασφαλιζόμενου που ποικίλλουν ανάλογα με τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων	70
8.2.3.4	Πληρωμές σε ή για λογαριασμό ασφαλιζόμενου που προκύπτουν από παράγωγα....	70
8.2.3.5	Ταμειακές ροές απόκτησης ασφαλίσεων.....	70
8.2.3.6	Κόστος διεκπεραίωσης απαιτήσεων	71
8.2.3.7	Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την παροχή συμβατικών παροχών σε είδος...	71
8.2.3.8	Κόστος διαχείρισης και συντήρησης πολιτικής.....	71
8.2.3.9	Φόροι που βασίζονται σε συναλλαγές.....	71
8.2.3.10	Πληρωμές από τον ασφαλιστή υπό την ιδιότητα του καταπιστευματικού.....	72
8.2.3.11	Πιθανές εισροές από ανακτήσεις.....	72
8.2.3.12	Κατανομή σταθερών και μεταβλητών γενικών εξόδων	73
8.2.3.13	Κόστος παροχής επενδυτικής δραστηριότητας, απόδοσης επενδύσεων και υπηρεσιών που σχετίζονται με επενδύσεις.....	74
8.2.3.14	Οποιοδήποτε άλλο κόστος.....	74
8.2.4	Ταμειακές ροές που εξαιρούνται από τα όρια του συμβολαίου.....	75
8.3	Προεξοφλητικά επιτόκια	76
8.3.1	Προεξοφλητικά επιτόκια σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών	79
8.3.2	Τρέχοντα προεξοφλητικά επιτόκια συμβατά με παρατηρήσιμες τιμές αγοράς	80
8.3.3	“Bottom-up” ή “Top-down” προσέγγιση	81
8.4	Προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο.....	84

8.4.1	Τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο	86
8.5	Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών	88
8.5.1	Αρχική αναγνώριση	88
8.6	Επακόλουθη μέτρηση	90
8.6.1	Υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης	90
8.6.2	Υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις	91
8.6.3	Επακόλουθη μέτρηση του συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (για ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής)	93
8.7	Κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσίας στα αποτελέσματα χρήσης	95
8.7.1	Κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών με βάση τις μονάδες κάλυψης που καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τόσο την ασφαλιστική κάλυψη όσο και οποιαδήποτε υπηρεσία απόδοσης επένδυσης	97
8.8	Επαχθή συμβόλαια	98
8.9	Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων του γενικού μοντέλου επιμέτρησης	100
8.9.1	Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων των Υποχρεώσεων στην περίοδο αναφοράς	100
8.9.2	Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων του ΔΠΧΑ 17 Αποτελεσμάτων Χρήσης και Ισολογισμού της περιόδου αναφοράς	102
9	Μελέτη περίπτωσης	105
9.1	Εισαγωγή	105
9.2	Δεδομένα εταιρείας	106
9.2.1	Υποθέσεις	106
9.2.1.1	Μέθοδος προεξόφλησης	106
9.2.1.2	Μέθοδος προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο	106
9.2.1.3	Χαρτογράφηση στοιχείων κόστους - εσόδων	107
9.2.2	Αναμενόμενα δεδομένα	107
9.2.3	Πραγματικά δεδομένα	109
9.3	Υπολογισμοί	109
9.3.1	Υπολογισμός των συντελεστών προεξόφλησης	109
9.3.2	Υπολογισμός των παρουσών αξιών χρηματοροών	111
9.4	Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων ΔΠΧΑ 17	113
9.4.1	Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων Υποχρεώσεων	113
9.4.2	Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων Αποτελεσμάτων Χρήσης και Ισολογισμού της περιόδου αναφοράς	115

9.5	Ανάλυση αποτελεσμάτων.....	116
	Βιβλιογραφία	119
	Πηγές	120

Εισαγωγή

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) εξέδωσε το πρότυπο ΔΠΧΑ (Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης) 17 για Ασφαλιστήρια Συμβόλαια (ΔΠΧΑ 17 ή το πρότυπο) τον Μάιο του 2017. Μετά τις τροπολογίες του Ιουνίου 2020, το ΔΠΧΑ 17 ισχύει για τα διαστήματα ενός έτους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2023, με δυνατότητα πιλοτικής εφαρμογής του πριν την συγκεκριμένη ημερομηνία, εφόσον ο οργανισμός εφαρμόζει επίσης το ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα ταυτόχρονα.

Το ΔΠΧΑ 17 αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4 - Ασφαλιστήρια Συμβόλαια (ΔΠΧΑ 4), ένα προσωρινό πρότυπο που επέτρεπε στους οργανισμούς να χρησιμοποιούν μια μεγάλη ποικιλία λογιστικών πρακτικών για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, αντανακλώντας εθνικές λογιστικές απαιτήσεις και παραλλαγές αυτών των απαιτήσεων. Το IASB είχε πάντα σκοπό να αντικαταστήσει το ΔΠΧΑ 4, διότι οι διαφορές στη λογιστική μεταχείριση μεταξύ των δικαιοδοσιών και των πρακτικών καθιστούσαν δύσκολη την κατανόηση και σύγκριση των αποτελεσμάτων των ασφαλιστικών εταιρειών από τους επενδυτές και τους αναλυτές. Το πλήθος των ενδιαφερόμενων μερών συμφώνησαν ότι χρειαζόταν ένα κοινό παγκόσμιο λογιστικό πρότυπο για τις ασφαλιστικές εταιρείες, αν και οι απόψεις διέφεραν ως προς το τι θα έπρεπε να περιέχει. Οι μακροπρόθεσμοι και πολύπλοκοι ασφαλιστικοί κίνδυνοι είναι δύσκολο να αντικατοπτρίζονται στη μέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Επιπλέον, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια υπόκεινται σε διάφορες προκλήσεις μέτρησης. Ορισμένες προηγούμενες λογιστικές πρακτικές σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 δεν αντικατοπτρίζουν επαρκώς την πραγματική υποκείμενη οικονομική θέση ή τις οικονομικές επιδόσεις αυτών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.¹

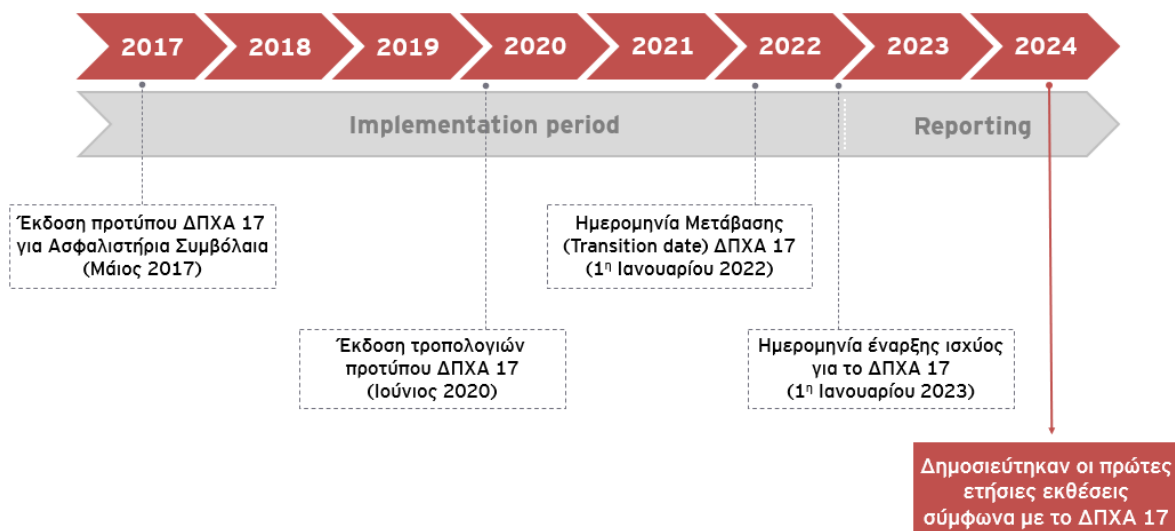
Έπειτα από περισσότερο από 20 χρόνια ανάπτυξης, το ΔΠΧΑ 17 αντιπροσωπεύει μια ολοκληρωτική αναθεώρηση της λογιστικής για ασφαλιστήρια συμβόλαια. Το νέο πρότυπο θα αυξήσει τη διαφάνεια της οικονομικής θέσης και της απόδοσης των ασφαλιστικών εταιρειών και έχει ως στόχο να καταστήσει τις οικονομικές τους καταστάσεις σαφώς πιο συγκρίσιμες τόσο με άλλες ασφαλιστικές εταιρείες όσο και με άλλους κλάδους.

Το νέο πρότυπο εφαρμόζει μια προσέγγιση τρέχουσας αξίας για τη μέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αναγνωρίζει το κέρδος καθώς οι ασφαλιστικές εταιρείες παρέχουν υπηρεσίες στους ασφαλισμένους. Τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από δραστηριότητες ανάληψης ασφαλιστικού κινδύνου παρουσιάζονται χωριστά από τις δραστηριότητες χρηματοδότησης. Οι λεπτομερείς γνωστοποιήσεις σημειώσεων εξηγούν πώς στοιχεία όπως η έκδοση νέων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, η «εμπειρία» στη χρήση, οι εισπράξεις και πληρωμές μετρητών και οι αλλαγές στις παραδοχές-υποθέσεις επηρέασαν την απόδοση και τη λογιστική αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Bc1, Bc4.

Το ΔΠΧΑ 17 είναι σίγουρα ένα περίπλοκο πρότυπο, το οποίο καλύπτει τη λογιστική για μια ευρεία γκάμα συμβολαίων που εκδίδουν ασφαλιστικές εταιρείες παγκοσμίως. Ο βαθμός αλλαγής σε σύγκριση με την υπάρχουσα πρακτική θα ποικίλλει ανάλογα με τις υπάρχουσες λογιστικές πολιτικές και τους τύπους συμβολαίων που γράφουν οι ασφαλιστικές εταιρείες. Ωστόσο, η αλλαγή θα είναι σημαντική για σχεδόν όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες. Για το λόγο αυτό, το IASB επέτρεψε περισσότερο από τρία χρόνια, μετά την ημερομηνία έκδοσης, για να τεθεί σε ισχύ το πρότυπο.

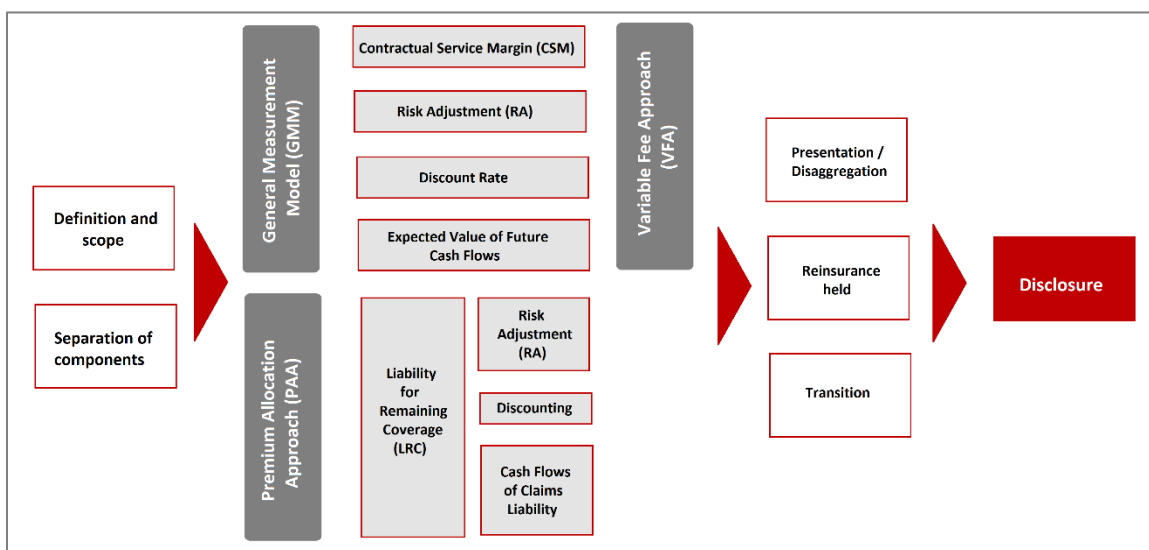
Οι αλλαγές στη χρηματοοικονομική αναφορά που συνοδεύουν το ΔΠΧΑ 17 θα επηρεάσουν τόσο τους συντάκτες των οικονομικών καταστάσεων όσο και τους χρήστες. Οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων θα λάβουν περισσότερες και διαφορετικές πληροφορίες σχετικά με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια μιας οικονομικής οντότητας στις οικονομικές καταστάσεις των ΔΠΧΑ από ό,τι στο παρελθόν, γεγονός που μπορεί να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο αξιολογούν και συγκρίνουν τις ασφαλιστικές εταιρείες. Οι συντάκτες θα πρέπει να βοηθήσουν τους αναλυτές και άλλους χρήστες των οικονομικών τους καταστάσεων να ερμηνεύσουν τις νέες πληροφορίες και να κατανοήσουν πώς σχετίζονται με αυτά που λαμβάνουν αυτήν τη στιγμή. Οι αναλυτές μπορεί να επιθυμούν να αξιολογήσουν την απόδοση μιας ασφαλιστικής εταιρείας βάσει των νέων κριτηρίων (αν και εκτιμημένων), ακόμα και για τις συγκριτικές περιόδους, πριν το πρότυπο τεθεί σε ισχύ.

1 Επισκόπηση του ΔΠΧΑ 17

Το ΔΠΧΑ 17 είναι το πρώτο ολοκληρωμένο διεθνές λογιστικό πρότυπο για ασφαλιστήρια συμβόλαια, το οποίο θεσπίζει αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν εκδοθεί, των αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται και των επενδυτικών συμβολαίων με χαρακτηριστικά διακριτικής συμμετοχής που εκδίδει μια οικονομική οντότητα.

Το παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά του προτύπου:

Το ΔΠΧΑ 17 αντικατοπτρίζει την άποψη του Συμβουλίου (IASB) ότι ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο συνδυάζει χαρακτηριστικά τόσο ενός χρηματοοικονομικού μέσου όσο και ενός συμβολαίου παροχής υπηρεσιών. Επιπλέον, πολλά ασφαλιστήρια συμβόλαια δημιουργούν ταμειακές ροές με σημαντική μεταβλητότητα για μεγάλο χρονικό διάστημα. Για να παρέχει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με αυτά τα χαρακτηριστικά, το Συμβούλιο ανέπτυξε μια προσέγγιση που:²

- συνδυάζει την τρέχουσα μέτρηση των μελλοντικών ταμειακών ροών (Future Cash Flows) με την αναγνώριση του κέρδους κατά τη διάρκεια της περιόδου που παρέχονται οι υπηρεσίες βάσει του συμβολαίου,
- παρουσιάζει τα αποτελέσματα των ασφαλιστικών υπηρεσιών (Insurance Service Results), συμπεριλαμβανομένης της παρουσίασης των ασφαλιστικών εσόδων, χωριστά από τα έσοδα ή τα έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης (Insurance Finance Income or Expenses - IFIE) και
- απαιτεί από την οικονομική οντότητα να κάνει μια επιλογή «λογιστικής» πολιτικής για το πότε θα αναγνωρίσει όλα τα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα που προέρχονται από ασφαλιστήρια συμβόλαια της περιόδου αναφοράς στα αποτελέσματα χρήσης (Profit &

² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.In5.

Loss – P&L) σε βάση χαρτοφυλακίου ή θα αναγνωρίσει μέρος από αυτά τα έσοδα ή έξοδα στα άλλα συνολικά έσοδα (Other Comprehensive Income – OCI).

Η μέτρηση που απαιτείται από το ΔΠΧΑ 17 έχει ως αποτέλεσμα:³

- Η υποχρέωση, για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, που σχετίζεται με υποχρεώσεις απόδοσης για την υπολειπόμενη υπηρεσία επιμετρύται σε γενικές γραμμές σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 – Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες (ΔΠΧΑ 15) – εκτός από το ότι:
 - ✓ Η επιμέτρηση ενημερώνεται για αλλαγές στις χρηματοοικονομικές παραδοχές (Changes in Financial Assumptions), σε διαφορετικό βαθμό ανάλογα με τον τύπο του ασφαλιστηρίου συμβολαίου
 - ✓ Η υποχρέωση συχνά περιλαμβάνει ένα επενδυτικό στοιχείο (Investment Component) που συνήθως δεν είναι σε συμβόλαιο εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15
- Η υποχρέωση για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων που σχετίζονται με προκληθείσες απαιτήσεις που επιμετρύονται είναι σε γενικές γραμμές συνεπής με το ΔΛΠ 37 - Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία (ΔΛΠ 37) εκτός από το ότι η υποχρέωση περιλαμβάνει συχνά ένα επενδυτικό στοιχείο που συνήθως δεν εμπίπτει στα συμβόλαιο εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΛΠ 37.

Μια οικονομική οντότητα μπορεί να εφαρμόσει μια απλοποιημένη προσέγγιση μέτρησης, η προσέγγιση κατανομής ασφαλίσεων (Premium Allocation Approach - PAA), σε ορισμένα ασφαλιστήρια συμβόλαιο. Αυτή η απλοποιημένη προσέγγιση μέτρησης επιτρέπει σε μια οικονομική οντότητα να μετρήσει το ποσό που σχετίζεται με την εναπομένουσα υπηρεσία κατανέμοντας το ασφάλιστρο κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης.⁴

Το ΔΠΧΑ 17 ίσχυε αρχικά για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2021 ή έπειτα. Ωστόσο, ως αποτέλεσμα των τροποποιήσεων του Ιουνίου 2020, το ΔΠΧΑ 17 ισχύει για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2023. Η πρώτη εφαρμογή επιτρέπεται για οντότητες που εφαρμόστηκε το ΔΠΧΑ 9 - Χρηματοοικονομικά Μέσα (ΔΠΧΑ 9) κατά ή πριν από την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής.

Οι μεταβατικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 17 απαιτούν πλήρη αναδρομική εφαρμογή του προτύπου, εκτός εάν είναι ανέφικτο, οπότε οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν μια από τις παρακάτω μεθόδους:

- ✓ πλήρως αναδρομική προσέγγιση (Full Retrospective Approach - FRA)

³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.In7.

⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.In8.

- ✓ τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση (Modified Retrospective Approach - MRA)
- ✓ προσέγγιση εύλογης αξίας (Fair Value Approach - FVA)

Μετά την έκδοση του ΔΠΧΑ 17, το IASB δημιούργησε μια Ομάδα Πόρων Μετάβασης (Transition Resource Group - TRG). Τα μέλη του TRG περιλαμβάνουν συντάκτες οικονομικών καταστάσεων και ελεγκτές με πρακτική και άμεση γνώση εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17. Τα μέλη του TRG εργάζονται σε διαφορετικές χώρες και περιοχές. Ο σκοπός του TRG είναι να:

- Παρέχετε ένα δημόσιο φόρουμ για τα ενδιαφερόμενα μέρη για να παρακολουθούν τη συζήτηση των ερωτημάτων που τίθενται σχετικά με την εφαρμογή
- Ενημερώνει το IASB για να το βοηθήσετε να καθορίσει ποιες, εάν υπάρχουν, ενέργειες θα απαιτηθούν για την αντιμετώπιση αυτών των ερωτημάτων. Πιθανές ενέργειες περιλαμβάνουν την παροχή υποστηρικτικού υλικού όπως διαδικτυακά σεμινάρια, μελέτες περιπτώσεων ή/και παραπομπή στο Συμβούλιο ή στην Επιτροπή Διερμηνειών

Κατά την περίοδο έως τον Μάιο του 2019, ως αποτέλεσμα των συζητήσεων TRG και των θεμάτων που εντοπίστηκαν από τα μέλη, το IASB συζήτησε και συμφώνησε αρκετές τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 17. Τον Ιούνιο του 2019, το IASB εξέδωσε ένα Σχέδιο Έκθεσης – ED/2019/4 Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 17 (το ED) που περιέχει τις προτεινόμενες τροπολογίες. Το IASB συζήτησε σχόλια για το ED κατά την περίοδο έως τον Μάιο του 2020 και στη συνέχεια εξέδωσε τις τροποποιήσεις του Ιουνίου 2020 στο ΔΠΧΑ 17. Οι τροποποιήσεις του Ιουνίου 2020 έχουν ενσωματωθεί σε όλες τις ισχύουσες ενότητες αυτής της δημοσίευσης.

Οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτή τη δημοσίευση ενδέχεται να εξελίσσονται καθώς η εφαρμογή συνεχίζεται και εντοπίζονται πρόσθετα ζητήματα. Τα συμπεράσματα σε φαινομενικά παρόμοιες καταστάσεις μπορεί να διαφέρουν από αυτά που καταλήγουν στις εικόνες που περιέχονται σε αυτή τη δημοσίευση λόγω διαφορών στα υποκείμενα γεγονότα και περιστάσεις.

2 Ο στόχος, οι ορισμοί και το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17

2.1 Ο στόχος του ΔΠΧΑ 17

Ο στόχος του ΔΠΧΑ 17 είναι να διασφαλίσει ότι μια οικονομική οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες που αντιπροσωπεύουν πιστά τις αρχές αναγνώρισης, επιμέτρησης, παρουσίασης και γνωστοποίησης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Αυτές οι πληροφορίες παρέχουν τη βάση για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να εκτιμήσουν την επίδραση που έχουν τα ασφαλιστήρια συμβόλαια στην οικονομική θέση, την οικονομική απόδοση και τις ταμειακές ροές της οντότητας.⁵

2.2 Ορισμοί

Οι ορισμοί που σχετίζονται με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 παρατίθενται παρακάτω, με αλφαβητική σειρά⁶:

Διεθνής Ορολογία	Ελληνική Ορολογία	Ορισμός
<i>Contractual Service Margin (CSM)</i>	<i>Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών</i>	Συστατικό στοιχείο της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης για ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, το οποίο αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος που θα αναγνωρίσει η οικονομική οντότητα κατά την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστηρίου συμβολαίου βάσει των ασφαλιστηρίων συμβολαίων της ομάδας.
<i>Coverage period</i>	<i>Περίοδος Κάλυψης</i>	Η περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας η οικονομική οντότητα παρέχει υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η εν λόγω περίοδος περιλαμβάνει τις υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που σχετίζονται με όλα τα ασφάλιστρα εντός του ορίου του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.
<i>Experience adjustment</i>	<i>Εμπειρική προσαρμογή</i>	Η διαφορά μεταξύ: α) για εισπράξεις ασφαλιστρών (και τυχόν σχετικές ταμειακές ροές όπως οι ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης και οι φόροι επί των ασφαλιστρών) — της εκτίμησης κατά την έναρξη της περιόδου των ποσών που αναμένονται στην περίοδο και των πραγματικών ταμειακών ροών της περιόδου, ή β) για τις δαπάνες υπηρεσιών ασφάλισης (εξαιρουμένων των δαπανών απόκτησης ασφάλισης) — της εκτίμησης κατά την έναρξη της περιόδου των ποσών αναμενόμενων απαιτήσεων στην περίοδο και των ποσών των επισυμβασών απαιτήσεων στην περίοδο.

⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.1.

⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

Financial risk	Χρηματοοικονομικός κίνδυνος	Ο κίνδυνος μιας πιθανής μελλοντικής μεταβολής ενός ή περισσότερων καθορισμένων επιτοκίων, μιας τιμής χρηματοοικονομικού μέσου, αγαθού, συναλλαγματικής ισοτιμίας, δείκτη τιμών ή επιτοκίων, πιστωτικής διαβάθμισης ή πιστωτικού δείκτη ή άλλης μεταβλητής, με την προϋπόθεση, στην περίπτωση μη χρηματοοικονομικής μεταβλητής, ότι η μεταβλητή δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένο συμβαλλόμενο.
Fulfilment cash flows	Ταμειακές ροές εκπλήρωσης	Ρητή, αμερόληπτη και σταθμισμένη βάσει πιθανοτήτων εκτίμηση (δηλαδή αναμενόμενη αξία) της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών εκροών, μείον την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών εισροών που θα προκύψουν καθώς η οικονομική οντότητα εκπληρώνει τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, συμπεριλαμβανομένης μιας προσαρμογής του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου.
Group of insurance contracts	Ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων	Σύνολο ασφαλιστηρίων συμβολαίων που προκύπτει από τη διαίρεση ενός χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε, τουλάχιστον, συμβόλαια που εκδίδονται εντός περιόδου το πολύ ενός έτους και τα οποία, κατά την αρχική αναγνώριση: (α) Είναι επαχθή, εάν υπάρχουν, (β) δεν είναι ιδιαίτερα πιθανό να καταστούν επαχθή μεταγενέστερα, εάν υπάρχουν, ή (γ) δεν εμπίπτουν σε κανένα από τα δύο στοιχεία α) ή β), εάν υπάρχουν.
Insurance acquisition cash flows	Ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης	Ταμειακές ροές που προκύπτουν από τα κόστη πώλησης, σύναψης και δημιουργίας μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων (που έχουν εκδοθεί ή αναμένεται να εκδοθούν) και οι οποίες είναι άμεσα καταλογιστέες στο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο οποίο ανήκει η ομάδα. Στις εν λόγω ταμειακές ροές συγκαταλέγονται ταμειακές ροές που δεν είναι άμεσα καταλογιστέες σε μεμονωμένα συμβόλαια ή ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων εντός του χαρτοφυλακίου.
Insurance contract	Ασφαλιστήριο συμβόλαιο	Συμβόλαιο στο οποίο το ένα μέρος (ο εκδότης) δέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από το έτερο μέρος (τον ασφαλιζόμενο), αποδεχόμενος να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο στη περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος (το ασφαλιζόμενο συμβάν) που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο.
Insurance contract services	Υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων	Οι ακόλουθες υπηρεσίες τις οποίες μια οικονομική οντότητα παρέχει στον ασφαλιζόμενο ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου: (α) κάλυψη για ασφαλιζόμενο συμβάν (ασφαλιστική κάλυψη)· (β) απόδοσης επενδύσεων για τον ασφαλιζόμενο, κατά περίπτωση (υπηρεσία απόδοσης επενδύσεων)· και (γ) για ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, η διαχείριση των υποκείμενων στοιχείων εκ μέρους του ασφαλιζόμενου (υπηρεσία με επενδυτικό σκοπό).
Insurance contract with direct	Ασφαλιστήριο συμβόλαιο με	Ασφαλιστήριο συμβόλαιο σε σχέση με το οποίο, κατά την έναρξή του:

<i>participation features</i>	χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής	<p>(α) οι συμβατικοί όροι προβλέπουν ότι ο ασφαλιζόμενος συμμετέχει σε τμήμα σαφώς καθορισμένης ομάδας υποκείμενων στοιχείων,</p> <p>(β) η οικονομική οντότητα αναμένει ότι θα καταβάλει στον ασφαλιζόμενο ποσό ίσο προς σημαντικό μερίδιο των αποδόσεων εύλογης αξίας των υποκείμενων στοιχείων, και</p> <p>(γ) η οικονομική οντότητα αναμένει ότι σημαντικό ποσοστό τυχόν μεταβολής στα ποσά που πρόκειται να καταβληθούν στον ασφαλιζόμενο θα ποικίλλει ανάλογα με τη μεταβολή της εύλογης αξίας των υποκείμενων στοιχείων.</p>
<i>Insurance contract without direct participation features</i>	Ασφαλιστήριο συμβόλαιο χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής	Ασφαλιστήριο συμβόλαιο που δεν είναι ασφαλιστήριο συμβόλαιο με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής.
<i>Insurance risk</i>	Ασφαλιστικός κίνδυνος	Κίνδυνος, εκτός από τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο, που μεταφέρεται από τον ασφαλισμένο στον εκδότη.
<i>Insured event</i>	Ασφαλιζόμενο συμβάν	Ένα αβέβαιο μελλοντικό συμβάν που καλύπτεται από ασφαλιστήριο συμβόλαιο και δημιουργεί ασφαλιστικό κίνδυνο.
<i>Investment component</i>	Επενδυτικό στοιχείο	Τα ποσά που απαιτούνται βάσει ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου να καταβάλει η οικονομική οντότητα σε ασφαλιζόμενο σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως εάν επέλθει ασφαλιζόμενο συμβάν.
<i>Investment contract with discretionary participation features</i>	Συμβόλαιο επένδυσης με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής	<p>Χρηματοοικονομικό μέσο το οποίο παρέχει σε συγκεκριμένο επενδυτή το συμβατικό δικαίωμα να λαμβάνει, ως συμπλήρωμα σε ποσό που δεν υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του εκδότη, πρόσθετα ποσά:</p> <p>(α) που αναμένεται να αποτελέσουν σημαντικό τμήμα των συνολικών συμβατικών παροχών,</p> <p>(β) των οποίων το χρονοδιάγραμμα ή το ύψος απόκειται βάσει της σύμβασης στη διακριτική ευχέρεια του εκδότη, και</p> <p>(γ) που βασίζονται συμβατικά:</p> <p>(i) στις αποδόσεις συγκεκριμένης συγκέντρωσης συμβολαίων ή ενός καθορισμένου τύπου συμβολαίου,</p> <p>(ii) στις πραγματοποιηθείσες ή/και μη πραγματοποιηθείσες αποδόσεις της επένδυσης συγκεκριμένης συγκέντρωσης περιουσιακών στοιχείων που κατέχεται από τον εκδότη, ή</p> <p>(iii) στα αποτελέσματα της οικονομικής οντότητας ή του αμοιβαίου κεφαλαίου που εκδίδει το συμβόλαιο.</p>
<i>Liability for Incurred Claims (LIC)</i>	Υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις	<p>Η υποχρέωση μιας οικονομικής οντότητας:</p> <p>(α) να διερευνά και να πληρώνει βάσιμες απαιτήσεις για ασφαλιζόμενα συμβάντα τα οποία έχουν ήδη επέλθει, συμπεριλαμβανομένων συμβάντων που έχουν επέλθει αλλά σε σχέση με τα οποία δεν έχουν αναφερθεί απαιτήσεις, και άλλες πραγματοποιηθείσες δαπάνες ασφάλισης· και</p>

		<p>(β) να καταβάλλει ποσά τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο στοιχείο α) και αφορούν:</p> <p>(i) υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν ήδη παρασχεθεί· ή</p> <p>(ii) τυχόν επενδυτικά στοιχεία ή άλλα ποσά που δεν σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστηρίων συμβολαίων και δεν αποτελούν υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (LRC).</p>
Liability for Remaining Coverage (LRC)	Υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης	<p>Η υποχρέωση μιας οικονομικής οντότητας:</p> <p>(α) να διερευνά και να πληρώνει βάσιμες απαιτήσεις βάσει υφιστάμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων για ασφαλιζόμενα συμβάντα τα οποία δεν έχουν ακόμη επέλθει (δηλαδή η υποχρέωση που σχετίζεται με το τμήμα της περιόδου κάλυψης που δεν έχει λήξει)· και</p> <p>(β) να καταβάλλει ποσά στο πλαίσιο υφιστάμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο στοιχείο α) και αφορούν:</p> <p>(i) υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που δεν έχουν παρασχεθεί ακόμη (δηλαδή τις υποχρεώσεις που αφορούν τη μελλοντική παροχή υπηρεσιών ασφαλιστηρίων συμβολαίων)· ή</p> <p>(ii) τυχόν επενδυτικά στοιχεία ή άλλα ποσά που δεν σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστηρίων συμβολαίων και δεν έχουν μεταφερθεί στην υποχρέωση για επισυμβάσες απαιτήσεις (LIC).</p>
Policyholder	Ασφαλιζόμενος	Το μέρος που, βάσει ασφαλιστηρίου συμβολαίου, δικαιούται να αποζημιωθεί σε περίπτωση επέλευσης ενός ασφαλιζόμενου συμβάντος.
Portfolio of insurance contracts	Χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων	Ασφαλιστήρια συμβόλαια που ενέχουν παρόμοιους κινδύνους και των οποίων η διαχείριση γίνεται από κοινού.
Reinsurance contract	Συμβόλαιο αντασφάλισης	Ασφαλιστήριο συμβόλαιο που εκδίδεται από μια οικονομική οντότητα (τον αντασφαλιστή) με σκοπό την αποζημίωση μιας άλλης οικονομικής οντότητας για απαιτήσεις που προκύπτουν από ένα ή περισσότερα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδονται από την εν λόγω άλλη οικονομική οντότητα (υποκείμενα συμβόλαια).
Risk adjustment for non-financial risk	κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο	Η αποζημίωση που απαιτεί να λάβει μια οικονομική οντότητα για την ανάληψη της αβεβαιότητας σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών η οποία προκύπτει από τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο καθώς η οικονομική οντότητα εκπληρώνει ασφαλιστήρια συμβόλαια.
Underlying items	Υποκείμενα στοιχεία	Στοιχεία που καθορίζουν ορισμένα από τα ποσά που είναι πληρωτέα σε ασφαλιζόμενο. Στα υποκείμενα στοιχεία μπορούν να συγκαταλέγονται οποιαδήποτε στοιχεία: για παράδειγμα, ένα χαρτοφυλάκιο αναφοράς περιουσιακών στοιχείων, τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής οντότητας, ή καθορισμένο υποσύνολο των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής οντότητας.

2.3 Σκοπός

Μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 17 σε:⁷

- Ασφαλιστήρια συμβόλαια, συμπεριλαμβανομένων των αντασφαλιστηρίων συμβολαίων, που εκδίδει,
- Αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχει, και
- Επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικά διακριτικής συμμετοχής που εκδίδει, εφόσον η οντότητα εκδίδει και ασφαλιστήρια συμβόλαια

Το ΔΠΧΑ 17 διευκρινίζει ότι όλες οι αναφορές σε ασφαλιστήρια συμβόλαια σε όλο το πρότυπο ισχύουν επίσης και για:⁸

- Αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχονται, εκτός:
 - Για αναφορές σε ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχουν εκδοθεί
 - Οι ειδικές απαιτήσεις για αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχονται
- Επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικό διακριτικής συμμετοχής όπως ορίζεται παραπάνω εκτός από την αναφορά σε ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Επιπλέον, όλες οι αναφορές σε ασφαλιστήρια συμβόλαια ισχύουν επίσης για ασφαλιστήρια συμβόλαια που αποκτήθηκαν από μια οικονομική οντότητα στο πλαίσιο μεταβίβασης ασφαλιστικών συμβολαίων ή σε συνένωση επιχειρήσεων εκτός των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχονται.⁹

Από αυτό φαίνεται ότι το ΔΠΧΑ 17 εφαρμόζεται σε όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια (όπως ορίζονται στο ΔΠΧΑ 17) καθ' όλη τη διάρκεια αυτών των συμβολαίων, ανεξάρτητα από τον τύπο της οντότητας που εκδίδει τα συμβόλαια.¹⁰ Σε συμφωνία με άλλα ΔΠΧΑ είναι ένα πρότυπο που βασίζεται σε συναλλαγές. Κατά συνέπεια, οι μη ασφαλιστικές οντότητες θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εάν εκδίδουν συμβάσεις που πληρούν τον ορισμό της ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Το Συμβούλιο αποφάσισε να βασίσει την προσέγγισή του στο είδος της δραστηριότητας και όχι στο είδος της οντότητας, επειδή:¹¹

⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.3.

⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.4.

⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.5.

¹⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc64.

¹¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc63.

- Θα ήταν δύσκολο να δημιουργηθεί ένας ισχυρός ορισμός του ασφαλιστή που θα μπορούσε να εφαρμοστεί με συνέπεια από χώρα σε χώρα
- Οι οντότητες που μπορεί να πληρούν τον ορισμό έχουν συχνά σημαντικές δραστηριότητες τόσο άλλους τομείς όσο και στον ασφαλιστικό τομέα και θα πρέπει να καθορίσουν πώς και σε ποιο βαθμό αυτές οι μη ασφαλιστικές δραστηριότητες θα λογιστικοποιούνται με τρόπο παρόμοιο με τις ασφαλιστικές δραστηριότητες ή με τρόπο παρόμοιο με τον τρόπο με τον οποίο άλλες οντότητες λογιστικοποιούν τις μη ασφαλιστικές τους δραστηριότητες
- Εάν μια οικονομική οντότητα που εκδίδει ασφαλιστήρια συμβόλαια λογιστικοποίησε μια συναλλαγή με έναν τρόπο και μια οικονομική οντότητα που δεν εκδίδει ασφαλιστήρια συμβόλαια λογιστικοποίησε την ίδια συναλλαγή με διαφορετικό τρόπο, τότε το περιθώριο σύγκρισης μεταξύ των οντοτήτων θα μειωνόταν δραστικά.

Αντίθετα, συμβόλαια που δεν πληρούν τον ορισμό της ασφαλιστικής σύμβασης εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, εάν πληρούν τον ορισμό του χρηματοοικονομικού μέσου (εκτός εάν περιέχουν χαρακτηριστικά διακριτικής συμμετοχής και η οικονομική οντότητα εκδίδει επίσης ασφαλιστήρια συμβόλαια). Αυτό θα ισχύει ακόμη και αν τέτοιες συμβάσεις ρυθμίζονται ως ασφαλιστήρια συμβόλαια σύμφωνα με την τοπική νομοθεσία. Τέτοιες συμβάσεις αναφέρονται συνήθως ως «επενδυτικές συμβάσεις». Εάν ένα επενδυτικό συμβόλαιο περιέχει ένα ασήμαντο ποσό ασφαλιστικού κινδύνου, αυτός ο ασήμαντος ασφαλιστικός κίνδυνος δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17, καθώς το συμβόλαιο είναι επενδυτικό συμβόλαιο και όχι ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Η αξιολόγηση του εάν ένα συμβόλαιο είναι ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα περιλαμβάνει αξιολόγηση του κατά πόσον το συμβόλαιο περιέχει σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο. Επιπλέον, ακόμη και αν το συμβόλαιο περιέχει σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο, μια οικονομική οντότητα πρέπει να αξιολογήσει εάν το συμβόλαιο περιέχει επίσης ενσωματωμένα παράγωγα, διακριτά στοιχεία επένδυσης ή υπόσχεση για παροχή ξεχωριστών αγαθών ή υπηρεσιών εκτός από υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που πρέπει να διαχωριστούν και να λογιστικοποιηθούν σύμφωνα με άλλα πρότυπα.

3 Ορισμός των ασφαλιστηρίων συμβολαίων

3.1 Ο ορισμός

Ο ορισμός του ασφαλιστηρίου συμβολαίου στο ΔΠΧΑ 17 είναι:

“ Ένα συμβόλαιο βάσει του οποίου ένα μέρος (ο ασφαλιστής) αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από ένα άλλο μέρος (τον ασφαλισμένο) συμφωνώντας να αποζημιώσει τον αντισυμβαλλόμενο εάν ένα καθορισμένο αβέβαιο μελλοντικό γεγονός (το ασφαλισμένο γεγονός) επηρεάσει δυσμενώς τον αντισυμβαλλόμενο. ”¹²

Αυτός ο ορισμός καθορίζει ποιες συμβάσεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 σε αντίθεση με άλλα πρότυπα.

Ο ορισμός του ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι, στην ουσία, ο ίδιος όπως στο ΔΠΧΑ 4. Επομένως, σε πολλές περιπτώσεις, τα συμβόλαια που ήταν ασφαλιστήρια συμβόλαια σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 αναμένεται να είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17. Ωστόσο, υπήρξαν διευκρινίσεις στις σχετικές οδηγίες εφαρμογής που εξηγούν τον ορισμό όπου απαιτεί ότι:¹³

- Ένας ασφαλιστής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη χρονική αξία του χρήματος για να εκτιμήσει εάν τα πρόσθετα οφέλη που καταβάλλονται σε οποιοδήποτε σενάριο είναι σημαντικά (βλ. 3.5 παρακάτω)
- Ένα συμβόλαιο δεν μεταφέρει σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο εάν δεν υπάρχει σενάριο με εμπορική ουσία στο οποίο ο ασφαλιστής μπορεί να υποστεί ζημιά σε βάση παρούσας αξίας (βλ. 3.5 παρακάτω)

Και οι δύο αυτές διευκρινίσεις έχουν σκοπό να διασφαλίσουν ότι ο προσδιορισμός του ασφαλιστικού κινδύνου γίνεται με βάση την παρούσα αξία καθώς θεωρήθηκε ότι το ΔΠΧΑ 4 ήταν ασαφές επί του θέματος. Επιπλέον, ο ορισμός του σημαντικού ασφαλιστικού κινδύνου (βλ. 3.5

¹² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

¹³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc67.

παρακάτω) χρησιμοποιεί τη λέξη «ποσά» αντί για «παροχές» προκειμένου να συμπεριλάβει πληρωμές που μπορεί να μην είναι απαραίτητα πληρωτέες στους αντισυμβαλλόμενους (για παράδειγμα έξοδα διεκπεραίωσης απαιτήσεων)..

Μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να εξετάζει τα ουσιαστικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της, είτε προκύπτουν από συμβόλαιο, νόμο ή κανονισμό, κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17. Ένα συμβόλαιο είναι μια συμφωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων μερών που δημιουργεί εκτελεστέα δικαιώματα και υποχρεώσεις. Η δυνατότητα εκτέλεσης των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων σε μια σύμβαση είναι ζήτημα νόμου. Τα συμβόλαια μπορούν να είναι γραπτά, προφορικά ή υπονοούμενα από τις συνήθειες επιχειρηματικές πρακτικές μιας οικονομικής οντότητας. Οι συμβατικοί όροι περιλαμβάνουν όλους τους όρους ενός συμβολαίου, ρητούς ή σιωπηρούς, αλλά μια οντότητα θα πρέπει να αγνοεί όρους που δεν έχουν εμπορική ουσία (δηλαδή, καμία διακριτή επίδραση στα οικονομικά του συμβολαίου). Οι σιωπηροί όροι σε ένα συμβόλαιο περιλαμβάνουν αυτούς τους όρους που επιβάλλονται από νόμο ή κανονισμό. Οι πρακτικές και οι διαδικασίες για τη σύναψη συμβολαίων με πελάτες ποικίλλουν μεταξύ νομικών δικαιοδοσιών, βιομηχανιών και οντοτήτων. Επιπλέον, μπορεί να διαφέρουν εντός μιας οντότητας (για παράδειγμα, μπορεί να εξαρτώνται από την κατηγορία του πελάτη ή τη φύση των υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών).¹⁴ Η Βάση Συμπερασμάτων παρατηρεί ότι αυτές οι εκτιμήσεις συνάδουν με το ΔΠΧΑ 15 και εφαρμόζονται όταν μια οικονομική οντότητα ταξινομεί ένα συμβόλαιο και όταν αξιολογεί τα ουσιαστικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις για τον προσδιορισμό των ορίων του συμβολαίων.¹⁵

Ο ορισμός του ασφαλιστηρίου συμβολαίου αναλύεται περισσότερο, ως εξής:¹⁶

- Αβέβαια μελλοντικά γεγονότα (βλ. 3.2 παρακάτω)
- Πληρωμές σε είδος (βλ. 3.3 παρακάτω)
- Η διάκριση μεταξύ ασφαλιστικού κινδύνου και άλλων κινδύνων (βλ. 3.4 παρακάτω)
- Σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος (βλ. 3.5 παρακάτω)
- Αλλαγές στο επίπεδο του ασφαλιστικού κινδύνου (βλ. 3.6 παρακάτω)
- Παραδείγματα ασφαλιστηρίων και μη ασφαλιστηρίων συμβολαίων (βλ. 3.7 παρακάτω)

3.2 Αβέβαια μελλοντικά γεγονότα

Η αβεβαιότητα (ή ο κίνδυνος) είναι η ουσία ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Συνεπώς, το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα να είναι αβέβαιο κατά την έναρξη ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου:¹⁷

- ✓ η πιθανότητα να συμβεί ένα ασφαλιστικό γεγονός,

¹⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.2.

¹⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc69.

¹⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B2.

¹⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B3.

- ✓ πότε θα συμβεί το ασφαλιστικό γεγονός, ή
- ✓ πόσο θα χρειαστεί να πληρώσει η οντότητα εάν συμβεί το ασφαλιστικό γεγονός

Ένα ασφαλιστικό γεγονός θα είναι ένα από τα παρακάτω:

- η ανακάλυψη ζημίας (Loss) κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, ακόμη και αν η ζημία προκύπτει από γεγονός που συνέβη πριν από την έναρξη του συμβολαίου,
- ζημιά που προκύπτει κατά τη διάρκεια της σύμβασης, ακόμη και αν η προκύπτουσα ζημία ανακαλυφθεί μετά τη λήξη του συμβολαίου¹⁸, ή
- Ο προσδιορισμός του τελικού κόστους μιας απαίτησης που έχει ήδη προκύψει αλλά της οποίας το οικονομικό αποτέλεσμα είναι αβέβαιο.¹⁹

Αυτός ο τελευταίος τύπος ασφαλιστικού γεγονότος παραπάνω προκύπτει από «αναδρομικά» συμβόλαια, δηλαδή εκείνα που παρέχουν ασφαλιστική κάλυψη έναντι μιας δυσμενούς εξέλιξης ενός γεγονότος που έχει συμβεί πριν από την ημερομηνία έναρξης του συμβολαίου. Ένα παράδειγμα είναι ένα συμβόλαιο αντασφάλισης που καλύπτει άμεσα έναν αντισυμβαλλόμενο έναντι δυσμενούς εξέλιξης απαιτήσεων που έχουν ήδη αναφερθεί από τους αντισυμβαλλομένους. Σε αυτά τα συμβόλαια, το ασφαλιστικό γεγονός είναι ο προσδιορισμός του τελικού κόστους αυτών των απαιτήσεων.

3.3 Πληρωμές σε είδος

Ορισμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια απαιτούν ή επιτρέπουν την πραγματοποίηση πληρωμών σε είδος. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η οικονομική οντότητα παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες στον αντισυμβαλλόμενο για να τακτοποιήσει την υποχρέωση της οντότητας να αποζημιώσει τον αντισυμβαλλόμενο για ασφαλιστικά γεγονότα. Τέτοια συμβόλαια είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια, παρόλο που οι απαιτήσεις διακανονίζονται σε είδος, και αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια όταν η πληρωμή γίνεται απευθείας στον αντισυμβαλλόμενο. Για παράδειγμα, ορισμένες ασφαλιστικές εταιρείες αντικαθιστούν απευθείας ένα κλεμμένο αντικείμενο αντί να αποζημιώσουν τον αντισυμβαλλόμενο για το ποσό της ζημίας του. Ένα άλλο παράδειγμα είναι όταν μια οικονομική οντότητα χρησιμοποιεί τα δικά της νοσοκομεία και ιατρικό προσωπικό για να παρέχει ιατρικές υπηρεσίες που καλύπτονται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.²⁰

¹⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B4.

¹⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B5.

²⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B6.

Αν και πρόκειται για ασφαλιστήρια συμβόλαια, εάν πληρούν τις προϋποθέσεις για συμβάσεις παροχής υπηρεσιών σταθερής αμοιβής, οι οντότητες μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόσουν είτε το ΔΠΧΑ 15 είτε το ΔΠΧΑ 17.

3.4 Η διάκριση μεταξύ ασφαλιστικού κινδύνου και χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο ορισμός του ασφαλιστηρίου συμβολαίου αναφέρεται στον «ασφαλιστικό κίνδυνο» που ορίζεται ως «κίνδυνος, εκτός από τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο, που μεταφέρεται από τον κάτοχο ενός συμβολαίου (ασφαλισμένος) στον εκδότη (ασφαλιστή)».²¹

Ένα συμβόλαιο που εκθέτει την αναφέρουσα οικονομική οντότητα σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο χωρίς σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο δεν είναι ασφαλιστήριο συμβόλαιο.²² Ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος ορίζεται ως «ο κίνδυνος πιθανής μελλοντικής μεταβολής σε ένα ή περισσότερα από ένα συγκεκριμένο επιτόκιο, τιμή χρηματοοικονομικού μέσου, συναλλαγματική ισοτιμία, δείκτη τιμών ή επιτοκίων, αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας ή δείκτη πιστοληπτικής ικανότητας ή άλλη μεταβλητή, που παρέχεται στην περίπτωση μιας μη χρηματοοικονομικής μεταβλητής που η μεταβλητή αυτή δεν αφορά συγκεκριμένο μέρος του συμβολαίου».²³

Ένα παράδειγμα μιας μη χρηματοοικονομικής μεταβλητής που δεν είναι συγκεκριμένη για ένα μέρος της σύμβασης είναι ένας δείκτης απωλειών από σεισμό σε μια συγκεκριμένη περιοχή ή ένας δείκτης θερμοκρασιών σε μια συγκεκριμένη πόλη. Ένα παράδειγμα μιας μη χρηματοοικονομικής μεταβλητής που αφορά συγκεκριμένα ένα συμβαλλόμενο μέρος είναι η εμφάνιση ή μη πυρκαγιάς που βλάπτει ή καταστρέφει ένα περιουσιακό στοιχείο αυτού του συμβαλλόμενου μέρους. Επιπλέον, ο κίνδυνος μεταβολών στην εύλογη αξία ενός μη χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δεν είναι χρηματοοικονομικός κίνδυνος εάν η εύλογη αξία αντανακλά αλλαγές στις αγοραίες τιμές για τέτοια περιουσιακά στοιχεία (δηλαδή μια χρηματοοικονομική μεταβλητή) και την κατάσταση ενός συγκεκριμένου μη χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που κατέχεται από ένα μέρος της σύμβασης (δηλαδή, μια μη χρηματοοικονομική μεταβλητή). Για παράδειγμα, εάν μια εγγύηση της υπολειμματικής αξίας ενός συγκεκριμένου αυτοκινήτου εκθέτει τον εγγυητή στον κίνδυνο αλλαγών στην κατάσταση αυτού του αυτοκινήτου, αυτός ο κίνδυνος είναι ασφαλιστικός κίνδυνος και όχι χρηματοοικονομικός κίνδυνος.²⁴

²¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

²² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B7.

²³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

²⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B8.

Τα συμβόλαια που εκθέτουν τον εκδότη τόσο σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο όσο και σε σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο μπορεί να είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια. Για παράδειγμα, πολλά συμβόλαια ασφάλισης ζωής εγγυώνται ένα ελάχιστο ποσοστό απόδοσης στους ασφαλισμένους, δημιουργώντας χρηματοοικονομικό κίνδυνο και ταυτόχρονα υπόσχονται παροχές θανάτου που μπορεί να υπερβαίνουν σημαντικά το υπόλοιπο του λογαριασμού του αντισυμβαλλομένου, δημιουργώντας ασφαλιστικό κίνδυνο με τη μορφή κινδύνου θνησιμότητας. Τέτοια συμβόλαια είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια.²⁵

Σύμφωνα με ορισμένα συμβόλαια, ένα ασφαλισμένο συμβάν ενεργοποιεί την πληρωμή ενός ποσού που συνδέεται με έναν δείκτη τιμών. Τέτοια συμβόλαια είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια υπό την προϋπόθεση ότι η πληρωμή, που εξαρτάται από το ασφαλιστικό γεγονός, μπορεί να είναι σημαντική.²⁶

Ο ορισμός της ασφαλιστικής σύμβασης απαιτεί τη μεταφορά του κινδύνου από τον ασφαλισμένο στον ασφαλιστή. Αυτό σημαίνει ότι ο ασφαλιστής πρέπει να αποδεχθεί, από τον ασφαλισμένο, έναν κίνδυνο στον οποίο ο αντισυμβαλλόμενος ήταν ήδη εκτεθειμένος. Οποιοσδήποτε νέος κίνδυνος που δημιουργείται από το συμβόλαιο για την οικονομική οντότητα ή τον αντισυμβαλλόμενο δεν αποτελεί ασφαλιστικό κίνδυνο.²⁷

3.4.1 Ασφαλισμο συμφέρον

Για να είναι ένα συμβόλαιο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, το ασφαλιστικό γεγονός πρέπει να έχει δυσμενή επίδραση στον ασφαλισμένο.²⁸ Με άλλα λόγια, πρέπει να υπάρχει «ασφαλισμο συμφέρον».²⁹

Το IASB εξέτασε εάν θα έπρεπε να εξαλείψει την έννοια του ασφαλισμο συμφέροντος και να την αντικαταστήσει με την έννοια ότι η ασφάλιση περιλαμβάνει τη συγκέντρωση κινδύνων σε μια ομάδα στην οποία μπορούν να διαχειρίζονται από κοινού.³⁰ Ωστόσο, το IASB αποφάσισε να διατηρήσει την έννοια του ασφαλισμο συμφέροντος που περιέχεται στο ΔΠΧΑ 4, επειδή χωρίς την αναφορά σε «δυσμενείς επιπτώσεις», ο ορισμός θα μπορούσε να περιλάμβανε οποιαδήποτε προπληρωμένο συμβόλαιο για την παροχή υπηρεσιών με αβέβαιο κόστος. Επιπλέον, η έννοια του ασφαλισμο συμφέροντος είναι απαραίτητη για να αποφευχθεί η συμπερίληψη του τζόγου στον ορισμό της ασφάλισης. Επιπλέον, ο ορισμός του ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι μια

²⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B9.

²⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B10.

²⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B11.

²⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B12.

²⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Bc73.

³⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Bc74.

διάκριση που βασίζεται σε αρχές, ιδίως μεταξύ των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και εκείνων που χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση (Hedging).³¹

Η αρνητική επίπτωση στον αντισυμβαλλόμενο δεν περιορίζεται σε ποσό ίσο με τον οικονομικό αντίκτυπο του δυσμενούς συμβάντος. Έτσι, για παράδειγμα, ο ορισμός περιλαμβάνει ασφαλιστική κάλυψη «νέο για παλιό» που καταβάλλει στον κάτοχο της ασφάλισης ένα ποσό που επιτρέπει την αντικατάσταση ενός χρησιμοποιημένου ή κατεστραμμένου περιουσιακού στοιχείου με ένα νέο περιουσιακό στοιχείο. Ομοίως, ο ορισμός δεν περιορίζει την πληρωμή στο πλαίσιο ενός συμβολαίου ασφάλισης ζωής στην οικονομική ζημία που υπέστησαν τα εξαρτώμενα μέλη του θανόντος, ούτε αποκλείει την πληρωμή προκαθορισμένων ποσών για τον ποσοτικό προσδιορισμό της ζημίας που προκλήθηκε από θάνατο ή ατύχημα.³²

Ένα συμβόλαιο που απαιτεί πληρωμή εάν συμβεί ένα συγκεκριμένο αβέβαιο γεγονός το οποίο δεν απαιτεί αρνητικές επιπτώσεις στον αντισυμβαλλόμενο ως προϋπόθεση για την πληρωμή δεν είναι ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Τέτοια συμβόλαια δεν είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια ακόμη και αν ο κάτοχος του συμβολαίου χρησιμοποιεί το συμβόλαιο για να μετριάσει μια έκθεση σε υποκείμενο κίνδυνο. Για παράδειγμα, εάν ο κάτοχος της σύμβασης χρησιμοποιεί ένα παράγωγο για να αντισταθμίσει μια υποκείμενη χρηματοοικονομική ή μη χρηματοοικονομική μεταβλητή που συσχετίζεται με τις ταμειακές ροές από ένα περιουσιακό στοιχείο της οικονομικής οντότητας, το παράγωγο δεν εξαρτάται από το εάν ο κάτοχος επηρεάζεται αρνητικά από τη μείωση του τις ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο. Αντίθετα, ο ορισμός του ασφαλιστηρίου συμβολαίου αναφέρεται σε ένα αβέβαιο μελλοντικό γεγονός για το οποίο μια δυσμενής επίδραση στον αντισυμβαλλόμενο αποτελεί συμβατική προϋπόθεση για την πληρωμή. Αυτή η συμβατική προϋπόθεση δεν απαιτεί από τον ασφαλιστή να διερευνήσει εάν το αβέβαιο γεγονός προκάλεσε πράγματι αρνητικό αποτέλεσμα, αλλά επιτρέπει στον ασφαλιστή να αρνηθεί την πληρωμή εάν δεν πεισθεί ότι το γεγονός προκάλεσε δυσμενείς επιπτώσεις.³³

3.4.2 Κίνδυνος ακύρωσης και κίνδυνος εξόδων

Ο κίνδυνος ακύρωσης (Lapse risk - ο κίνδυνος ο αντισυμβαλλόμενος να ακυρώσει το συμβόλαιο νωρίτερα ή αργότερα από ό,τι περίμενε ο ασφαλιστής στην τιμολόγηση του συμβολαίου) δεν είναι ασφαλιστικός κίνδυνος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η προκύπτουσα διακύμανση στην πληρωμή στον αντισυμβαλλόμενο δεν εξαρτάται από ένα αβέβαιο μελλοντικό γεγονός που επηρεάζει αρνητικά τον αντισυμβαλλόμενο.³⁴

Ομοίως, ο κίνδυνος εξόδων (Expense risk - ο κίνδυνος απροσδόκητης αύξησης του διοικητικού κόστους που επιβαρύνει τον εκδότη που σχετίζεται με την εξυπηρέτηση ενός συμβολαίου, αντί

³¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Bc75.

³² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B12.

³³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B13.

³⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B14.

του κόστους που σχετίζεται με ασφαλιστικά γεγονότα) δεν είναι ασφαλιστικός κίνδυνος επειδή μια απροσδόκητη αύξηση των εξόδων δεν επηρεάζεται δυσμενώς ο αντισυμβαλλόμενος.³⁵

Επομένως, ένα συμβόλαιο που εκθέτει μια οικονομική οντότητα σε κίνδυνο ακύρωσης ή κίνδυνο εξόδων δεν είναι ασφαλιστικό συμβόλαιο εκτός εάν εκθέτει την οικονομική οντότητα σε σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο.³⁶

3.4.3 Ασφάλιση μη ασφαλιστικών κινδύνων

Εάν ο εκδότης ενός συμβολαίου που δεν περιέχει σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο μετριάξει τον κίνδυνο αυτού του συμβολαίου χρησιμοποιώντας ένα δεύτερο συμβόλαιο για να μεταβιβάσει μέρος του κινδύνου αυτού του πρώτου συμβολαίου σε άλλο μέρος, αυτό το δεύτερο συμβόλαιο εκθέτει το άλλο μέρος σε ασφαλιστικό κίνδυνο. Αυτό συμβαίνει γιατί ο αντισυμβαλλόμενος του δεύτερου συμβολαίου (ο εκδότης του πρώτου συμβολαίου) υπόκειται σε ένα αβέβαιο γεγονός που τον επηρεάζει δυσμενώς και επομένως πληροί τον ορισμό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.³⁷

3.5 Σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος

Ένα συμβόλαιο είναι ασφαλιστήριο μόνο εάν μεταφέρει «σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο».³⁸

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι «σημαντικός» εάν και μόνο εάν ένα ασφαλιστικό γεγονός θα μπορούσε να αναγκάσει έναν ασφαλιστή να πληρώσει σημαντικά πρόσθετα ποσά σε οποιοδήποτε σενάριο, εξαιρουμένων των σεναρίων που στερούνται εμπορικής ουσίας (δηλαδή, δεν έχουν εμφανή επίδραση στα οικονομικά της συναλλαγής). Εάν ένα ασφαλιστικό γεγονός μπορεί να σημαίνει ότι θα καταβληθούν σημαντικά πρόσθετα ποσά σε σενάρια που έχουν εμπορική ουσία, αυτή η προϋπόθεση μπορεί να πληρείται ακόμη και αν το ασφαλιστικό γεγονός είναι εξαιρετικά απίθανο ή ακόμη και αν η αναμενόμενη (δηλαδή, σταθμισμένη με βάση τις πιθανότητες) παρούσα αξία των ενδεχόμενων ταμειακών ροών είναι ένα μικρό ποσοστό της αναμενόμενης παρούσας αξίας όλων των υπολειπόμενων συμβατικών ταμειακών ροών.³⁹

Επιπλέον, ένα συμβόλαιο μεταφέρει σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο μόνο εάν υπάρχει ένα σενάριο που έχει εμπορική ουσία στο οποίο ο εκδότης έχει πιθανότητα ζημίας σε βάση παρούσας αξίας. Ωστόσο, ακόμη και αν ένα συμβόλαιο αντασφάλισης δεν εκθέτει τον εκδότη στην πιθανότητα σημαντικής ζημίας, το συμβόλαιο αυτό θεωρείται ότι μεταφέρει σημαντικό

³⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B14.

³⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B15.

³⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B15.

³⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B17.

³⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B18.

ασφαλιστικό κίνδυνο εάν μεταφέρει στον αντασφαλιστή ουσιαστικά όλο τον ασφαλιστικό κίνδυνο που σχετίζεται με τα αντασφαλισμένα τμήματα του υποκείμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου.⁴⁰

Τα πρόσθετα ποσά που περιγράφονται παραπάνω προσδιορίζονται με βάση την παρούσα αξία. Εάν ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο απαιτεί πληρωμή όταν συμβαίνει ένα γεγονός με αβέβαιο χρονοδιάγραμμα και εάν η πληρωμή δεν προσαρμόζεται για τη χρονική αξία του χρήματος, μπορεί να υπάρχουν σενάρια στα οποία η παρούσα αξία της πληρωμής αυξάνεται, ακόμη και αν η ονομαστική της αξία είναι σταθερή. Ένα παράδειγμα είναι η ασφάλιση που παρέχει ένα σταθερό επίδομα θανάτου όταν ο λήπτης της ασφάλισης πεθάνει, χωρίς ημερομηνία λήξης για την κάλυψη (συχνά αναφέρεται ως ασφάλιση ολόκληρης ζωής για ένα σταθερό ποσό). Είναι βέβαιο ότι ο ασφαλισμένος θα πεθάνει, αλλά η ημερομηνία θανάτου είναι αβέβαιη. Οι πληρωμές μπορούν να γίνουν όταν ένας μεμονωμένος αντισυμβαλλόμενος πεθάνει νωρίτερα από το αναμενόμενο. Επειδή αυτές οι πληρωμές δεν προσαρμόζονται για τη διαχρονική αξία του χρήματος, μπορεί να υπάρχει σημαντικός ασφαλιστικός κίνδυνος ακόμη και αν δεν υπάρχει συνολική ζημία στο χαρτοφυλάκιο των συμβολαίων. Ομοίως, συμβατικοί όροι που καθυστερούν την έγκαιρη αποζημίωση στον αντισυμβαλλόμενο μπορούν να εξαλείψουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο. Μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να χρησιμοποιεί τα απαιτούμενα προεξοφλητικά επιτόκια (όπως αναλύεται στο 8.3 παρακάτω) για να προσδιορίσει την παρούσα αξία των πρόσθετων ποσών.⁴¹

Το ΔΠΧΑ 17 δεν απαγορεύει ένα συμβόλαιο να είναι ασφαλιστήριο συμβόλαιο εάν υπάρχουν περιορισμοί στο χρονοδιάγραμμα των πληρωμών ή των εισπράξεων. Ωστόσο, η ύπαρξη περιορισμών στο χρονοδιάγραμμα των πληρωμών μπορεί να σημαίνει ότι το συμβόλαιο δεν μεταφέρει σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο εάν έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη ενός σεναρίου με εμπορική ουσία στο οποίο ο εκδότης έχει πιθανότητα ζημίας σε βάση παρούσας αξίας.

3.6 Παραδείγματα ασφαλιστηρίων και μη ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Αυτή η ενότητα περιέχει παραδείγματα που έχουν δοθεί στο ΔΠΧΑ 17 ασφαλιστηρίων και μη ασφαλιστηρίων συμβολαίων, καθώς και παραδείγματα ασφαλιστικών προϊόντων (και τα χαρακτηριστικά τους) από την ευρύτερη ασφαλιστική αγορά.

Αυτά τα παραδείγματα δεν προορίζονται να είναι μια εξαντλητική λίστα.

⁴⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B19.

⁴¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B20.

3.6.1 Παραδείγματα ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Ακολουθούν παραδείγματα συμβολαίων που είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια, εφόσον είναι σημαντική η μεταφορά ασφαλιστικού κινδύνου:⁴²

- ασφάλιση για κλοπή ή ζημία.
- ασφάλιση για ευθύνη προϊόντων, επαγγελματική αστική ευθύνη, αστική ευθύνη ή νομικά έξοδα.
- ασφάλιση ζωής και προγράμματα κάλυψης των δαπανών κηδείας (αν και ο θάνατος είναι βέβαιος, δεν είναι βέβαιο πότε θα συμβεί ή, για κάποιους τύπους ασφάλισης ζωής, αν θα συμβεί εντός της περιόδου που καλύπτεται από την ασφάλεια).
- ισόβιες πρόσοδοι και συντάξεις, ήτοι συμβόλαια που προσφέρουν αποζημίωση για το αβέβαιο μελλοντικό γεγονός, που είναι η επιβίωση του δικαιούχου της ετήσιας προσόδου ή συνταξιούχου, για να παράσχουν στον δικαιούχο της ετήσιας προσόδου ή στον συνταξιούχο επίπεδο εισοδήματος που σε διαφορετική περίπτωση θα επηρεαζόταν αρνητικά από την επιβίωσή του.
- ασφάλιση ανικανότητας και ιατρικής περίθαλψης.
- εγγυήσεις καλής εκτέλεσης, εγγυήσεις έναντι καταχρήσεων και παραβάσεων συμβολαίων και εγγυήσεις συμμετοχής, ήτοι συμβόλαια που αποζημιώνουν τον κάτοχο αν ένα έτερο μέρος δεν εκπληρώσει μία συμβατική υποχρέωση, για παράδειγμα, μια υποχρέωση να οικοδομήσει ένα κτήριο.
- εγγυήσεις προϊόντων. Οι εγγυήσεις προϊόντων που εκδίδονται από έτερο μέρος για αγαθά τα οποία πωλούνται από κατασκευαστή, έμπορο ή λιανοπωλητή εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17. Ωστόσο, εγγυήσεις προϊόντων που εκδίδονται απευθείας από κατασκευαστή, έμπορο ή λιανοπωλητή δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17, αλλά, αντίθετα, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 ή του ΔΛΠ 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις.
- ασφάλιση τίτλων κυριότητας (ασφάλιση για την ανακάλυψη παραλείψεων σε τίτλο κυριότητας γης ή κτηρίων που δεν ήταν εμφανείς κατά την έκδοση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου). Στην περίπτωση αυτή, το ασφαλιζόμενο συμβάν είναι η ανακάλυψη της παράλειψης στον τίτλο κυριότητας, όχι η ίδια η παράλειψη.
- ασφάλιση ταξιδίων (αποζημίωση σε μετρητά ή σε είδος σε ασφαλιζόμενους για ζημιές που υπέστησαν πριν ή κατά τη διάρκεια ταξιδιών).
- έντοκα χρεόγραφα που φέρουν ειδικούς όρους σε περίπτωση επέλευσης καταστροφικών κινδύνων, που προβλέπουν μειωμένες πληρωμές κεφαλαίου ή/και τόκων αν ένα καθορισμένο συμβάν επηρεάσει αρνητικά τον εκδότη του χρεογράφου (εκτός εάν το καθορισμένο συμβάν δεν δημιουργεί σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο· για παράδειγμα, αν το συμβάν είναι η μεταβολή επιτοκίου ή συναλλαγματικής ισοτιμίας).

⁴² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B26.

- συμβόλαια ανταλλαγής ασφαλιστηρίων συμβολαίων και άλλα συμβόλαια που απαιτούν μια πληρωμή που εξαρτάται από μεταβολές κλιματολογικών, γεωλογικών ή άλλων φυσικών μεταβλητών που αναφέρονται σε συγκεκριμένο συμβαλλόμενο.

3.6.2 Παραδείγματα μη ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Τα ακόλουθα είναι παραδείγματα συμβολαίων που δεν είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια:⁴³

- συμβόλαια επένδυσης που έχουν τη νομική μορφή ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου αλλά που δεν μεταφέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο στον εκδότη. Για παράδειγμα, ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής για τα οποία η οικονομική οντότητα δεν φέρει σημαντικό κίνδυνο θνησιμότητας ή νοσηρότητας δεν είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια· τα εν λόγω συμβόλαια είναι χρηματοοικονομικά μέσα ή συμβάσεις υπηρεσιών. Συμβόλαια επένδυσης με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής δεν ανταποκρίνονται στον ορισμό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου· ωστόσο, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17, με την προϋπόθεση ότι εκδίδονται από οικονομική οντότητα η οποία εκδίδει επίσης ασφαλιστήρια συμβόλαια.
- συμβόλαια που έχουν τη νομική μορφή της ασφάλειας, αλλά που επιστρέφουν όλον τον σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο στον ασφαλιζόμενο μέσω μη ακυρωτέων και εφαρμοστέων μηχανισμών που προσαρμόζουν τις μελλοντικές πληρωμές του ασφαλιζόμενου στον εκδότη ως άμεσο αποτέλεσμα των ασφαλιστικών ζημιών. Για παράδειγμα, κάποια χρηματοοικονομικά συμβόλαια αντασφάλισης ή κάποια ομαδικά συμβόλαια επιστρέφουν όλο τον σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο στους ασφαλιζόμενους· τα εν λόγω συμβόλαια είναι, κανονικά, χρηματοοικονομικά μέσα ή συμβάσεις υπηρεσιών.
- αυτασφάλιση (ήτοι η διατήρηση ενός κινδύνου που θα μπορούσε να είχε καλυφθεί από ασφάλεια). Σε αυτές τις περιπτώσεις, δεν υπάρχει ασφαλιστήριο συμβόλαιο επειδή δεν υπάρχει συμφωνία με έτερο μέρος. Ως εκ τούτου, εάν μια οικονομική οντότητα εκδώσει ασφαλιστήριο συμβόλαιο σε μητρική, θυγατρική ή αδελφή θυγατρική, δεν υπάρχει ασφαλιστήριο συμβόλαιο στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις διότι δεν υπάρχει συμβόλαιο με έτερο μέρος. Ωστόσο, για τις επιμέρους ή χωριστές οικονομικές καταστάσεις του εκδότη ή του κατόχου, υπάρχει ασφαλιστήριο συμβόλαιο.
- συμβόλαια (όπως τα συμβόλαια τζόγου) που απαιτούν μια πληρωμή σε περίπτωση επέλευσης ενός καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος, αλλά δεν θέτουν την αρνητική επίπτωση στον ασφαλιζόμενο ως προϋπόθεση για την πληρωμή. Εντούτοις, αυτό δεν αποκλείει από τον ορισμό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου συμβόλαια που καθορίζουν ένα προκαθορισμένο ποσό για την ποσοτικοποίηση της ζημίας που προκλήθηκε από καθορισμένο συμβάν όπως είναι ο θάνατος ή κάποιο δυστύχημα.

⁴³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B27.

- παράγωγα που εκθέτουν έναν συμβαλλόμενο σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο αλλά όχι σε ασφαλιστικό κίνδυνο, διότι απαιτούν ο συμβαλλόμενος να πραγματοποιεί (ή να τους παρέχει το δικαίωμα να λαμβάνουν) πληρωμές αποκλειστικά βάσει των μεταβολών ενός ή περισσότερων καθορισμένων επιτοκίων, μιας τιμής χρηματοοικονομικού μέσου, εμπορεύματος, συναλλαγματικής ισοτιμίας, δείκτη τιμών ή συντελεστών, πιστοληπτικής διαβάθμισης ή πιστωτικού δείκτη ή οποιασδήποτε άλλης μεταβλητής, με την προϋπόθεση, στην περίπτωση μη χρηματοοικονομικής μεταβλητής, ότι η μεταβλητή δεν αφορά συγκεκριμένα έναν συμβαλλόμενο.
- εγγυήσεις πιστωτικού χαρακτήρα που απαιτούν πληρωμές έστω και αν ο κάτοχος δεν έχει υποστεί ζημία από την αδυναμία του οφειλέτη να πραγματοποιήσει πληρωμές εμπρόθεσμα· τα εν λόγω συμβόλαια λογιστικοποιούνται κατ' εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα.
- συμβόλαια που απαιτούν μια πληρωμή που εξαρτάται από κλιματολογικές, γεωλογικές ή οποιοσδήποτε άλλες φυσικές μεταβλητές που δεν αναφέρονται σε συγκεκριμένο συμβαλλόμενο (γνωστά ως παράγωγα αντιστάθμισης των κινδύνων που απορρέουν από δυσμενείς καιρικές συνθήκες ή «καιρικά» παράγωγα).
- συμβόλαια που προβλέπουν μειωμένες πληρωμές κεφαλαίου ή/και τόκων, που εξαρτώνται από κλιματολογικές, γεωλογικές ή οποιοσδήποτε άλλες φυσικές μεταβλητές, η επίπτωση των οποίων δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένο συμβαλλόμενο (γνωστά ως έντοκα χρεόγραφα που φέρουν ειδικούς όρους σε περίπτωση επέλευσης καταστροφικών κινδύνων).

4 Διαχωρισμός στοιχείων από ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια μπορεί να περιέχουν ένα ή περισσότερα στοιχεία που θα εμπύτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός άλλου ΔΠΧΠ εάν ήταν χωριστά συμβόλαια. Τέτοια στοιχεία μπορεί να είναι ενσωματωμένα παράγωγα, ένα επενδυτικό στοιχείο ή ένα στοιχείο για υπηρεσίες άλλες από τις υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί από έναν ασφαλιστή να αναγνωρίζει και να διαχωρίζει τα στοιχεία σε ορισμένες περιπτώσεις. Όταν διαχωρίζονται, αυτά τα συστατικά πρέπει να λογιστικοποιούνται σύμφωνα με το αντίστοιχο ΔΠΧΠ αντί για το ΔΠΧΑ 17.⁴⁴ Το Συμβούλιο θεωρεί ότι η χωριστή λογιστικοποίηση τέτοιων στοιχείων με χρήση άλλων ισχυόντων ΔΠΧΑ τα καθιστά πιο συγκρίσιμα με παρόμοια συμβόλαια που εκδίδονται ως ξεχωριστά συμβόλαια και επιτρέπει στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να συγκρίνουν καλύτερα τους κινδύνους που αναλαμβάνουν οντότητες σε διαφορετικές επιχειρήσεις ή κλάδους.⁴⁵

Επομένως, ένας ασφαλιστής θα πρέπει:

- ✓ Να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 για να προσδιορίσει εάν υπάρχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο προς διχοτόμηση (δηλαδή, να διαχωριστεί) και, εάν υπάρχει, να λάβει υπόψη αυτό το ξεχωριστό παράγωγο (βλ. 4.1 παρακάτω).
- ✓ Να διαχωρίσει, από ένα συμβόλαιο κύριας ασφάλισης, ένα επενδυτικό στοιχείο εάν, και μόνο εάν, αυτό το επενδυτικό στοιχείο είναι διακριτό και να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 για να λογιστικοποιήσει το διαχωρισμένο στοιχείο (εκτός εάν πρόκειται για επενδυτικό συμβόλαιο με χαρακτηριστικά διακριτικής συμμετοχής) (βλ. 4.2 παρακάτω).⁴⁶
- ✓ Να διαχωρίσει από το κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο κάθε υπόσχεση μεταβίβασης στον ασφαλισμένο διακριτά αγαθά ή υπηρεσίες εκτός από τις υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων σύμφωνα με την παράγραφο 7 του ΔΠΧΑ 15 (βλ. 4.3 παρακάτω).⁴⁷

Μετά τον διαχωρισμό των στοιχείων που περιγράφονται παραπάνω (δηλαδή, διακριτών μη ασφαλιστικών στοιχείων), μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 17 σε όλα τα υπόλοιπα στοιχεία της κύριου ασφαλιστηρίου συμβολαίου.⁴⁸

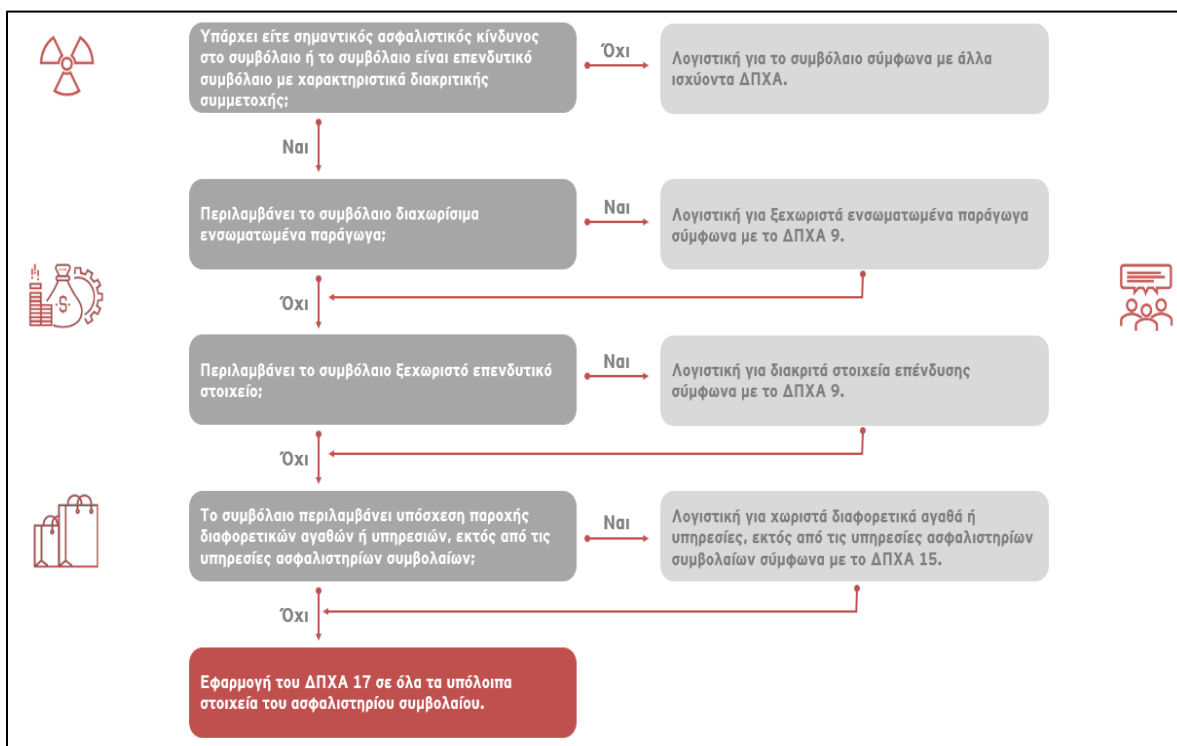
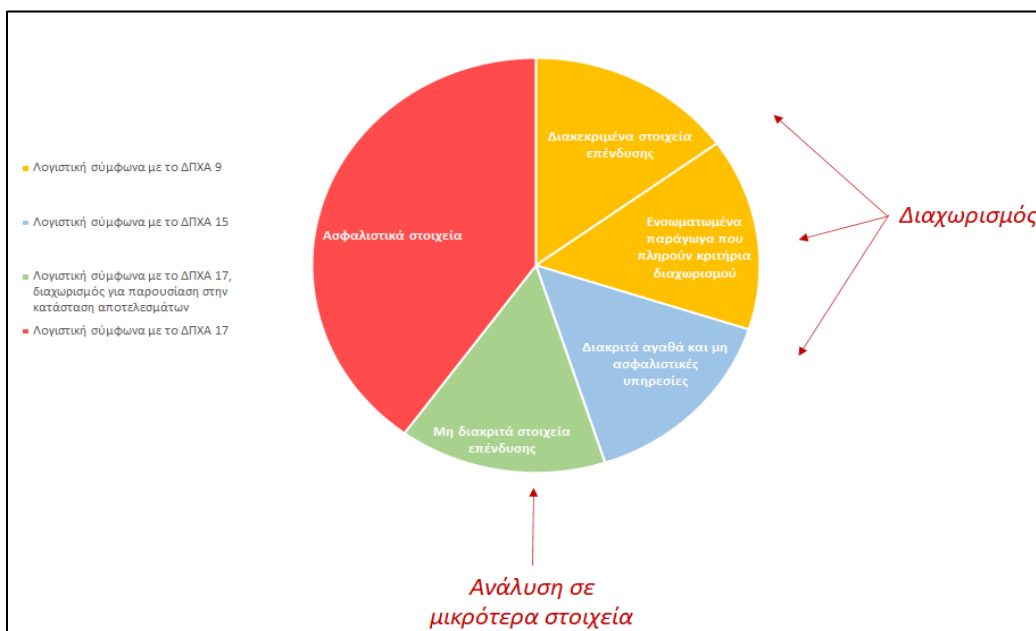
⁴⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.10.

⁴⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc99.

⁴⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.11

⁴⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.12

⁴⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.13

4.1 Διαχωρισμός ενσωματωμένων παραγώγων από ασφαλιστήριο συμβόλαιο

Μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 9 για να καθορίσει εάν θα διαχωρίσει ένα ενσωματωμένο παράγωγο από ένα κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Ένα ενσωματωμένο παράγωγο είναι ένα συστατικό ενός υβριδικού συμβολαίου που περιλαμβάνεται σε ένα κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο χωρίς κάποιο παράγωγο, πράγμα που σημαίνει ότι ορισμένες από τις ταμειακές ροές του συνδυασμένου μέσου ποικίλλουν με τρόπο παρόμοιο με ένα αυτόνομο παράγωγο. Ένα ενσωματωμένο παράγωγο προκαλεί την τροποποίηση ορισμένων ή όλων των ταμειακών ροών που διαφορετικά θα απαιτούνταν από το συμβόλαιο. Αυτό προσδιορίζεται σύμφωνα με ένα καθορισμένο επιτόκιο, τιμή χρηματοοικονομικού μέσου, τιμή εμπορευμάτων, ισοτιμία ξένου συναλλάγματος, δείκτη τιμής ή επιτοκίου, αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας ή δείκτη ή άλλη μεταβλητή, υπό την προϋπόθεση ότι, στην περίπτωση μιας μη χρηματοοικονομικής μεταβλητής, η μεταβλητή δεν αφορά συγκεκριμένο μέρος της σύμβασης.⁴⁹

Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί διαχωρισμό ενός ενσωματωμένου παραγώγου από το κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, εάν και μόνο εάν.⁵⁰

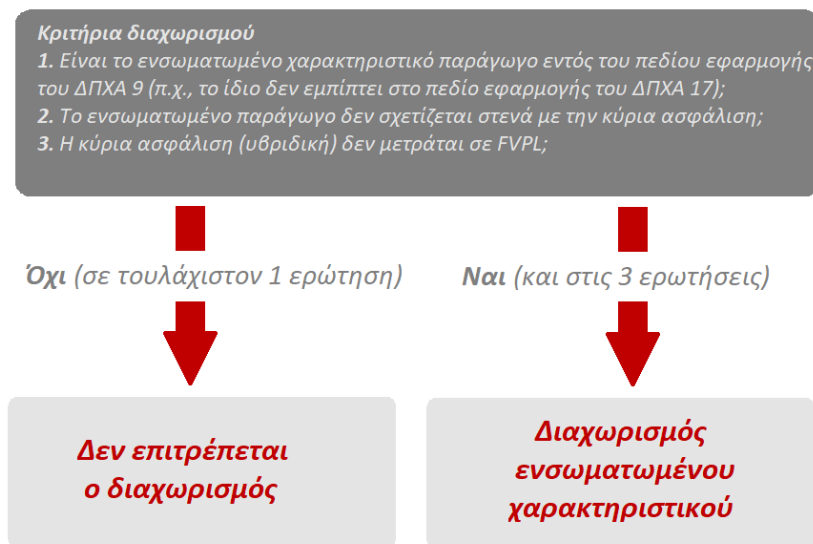
- ✓ Ένα ξεχωριστό μέσο με τους ίδιους όρους με το ενσωματωμένο χαρακτηριστικό πληροί τον ορισμό του παραγώγου εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 (αυτό δεν θα συνέβαινε εάν το ενσωματωμένο παράγωγο είναι το ίδιο ασφαλιστήριο συμβόλαιο εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17).
- ✓ Τα οικονομικά χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι του ενσωματωμένου παραγώγου δεν συνδέονται στενά με τα οικονομικά χαρακτηριστικά και τους κινδύνους του κύριου ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, ένα παράγωγο που ενσωματώνεται σε ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο σχετίζεται στενά με το κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, εάν το ενσωματωμένο παράγωγο και το κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι τόσο αλληλεξαρτώμενα ώστε μια οικονομική οντότητα δεν μπορεί να επιμετρήσει το ενσωματωμένο παράγωγο ξεχωριστά (χωρίς να ληφθεί υπόψη το κύριο συμβόλαιο).⁵¹
- ✓ Το υβριδικό συμβόλαιο δεν επιμετράται στην εύλογη αξία με τις μεταβολές στην εύλογη αξία (Change in Fair Value) να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης (Profit & Loss) (δηλαδή, ένα παράγωγο που είναι ενσωματωμένο σε μια χρηματοοικονομική υποχρέωση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης δεν διαχωρίζεται).

Το παρακάτω διάγραμμα απεικονίζει το δέντρο απόφασης ενσωματωμένης παραγώγου:

⁴⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 9: Financial Instruments.4.3.1.

⁵⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 9: Financial Instruments.4.3.3.

⁵¹ International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 9: Financial Instruments.B4.3.8(H).

Το Συμβούλιο πιστεύει ότι η χωριστή λογιστική για ορισμένα ενσωματωμένα παράγωγα σε ασφαλιστήρια συμβόλαια:⁵²

- εξασφαλίζει ότι τα συμβατικά δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που δημιουργούν παρόμοιους κινδύνους αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο είτε είναι ενσωματωμένα είτε όχι σε ένα μη παράγωγο κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, και
- αντισταθμίζει την πιθανότητα οι οντότητες να επιδιώξουν να αποφύγουν την απαίτηση επιμέτρησης παραγώγων στην εύλογη αξία ενσωματώνοντας ένα παράγωγο σε ένα μη παράγωγο βασικό συμβόλαιο.

Το ΔΠΧΑ 4 είχε προηγουμένως απαιτήσει την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 ή του ΔΛΠ 39 σε παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε ένα κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, εκτός εάν το ενσωματωμένο παράγωγο ήταν το ίδιο ασφαλιστήριο συμβόλαιο.⁵³ Το ΔΠΧΑ 17 δεν περιλαμβάνει πλέον τη δήλωση ότι ένα τέτοιο ενσωματωμένο παράγωγο δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Ωστόσο, οποιοδήποτε παράγωγο που είναι από μόνο του ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 και, ως εκ τούτου, δεν θα υπόκειται στην καθοδήγηση του ενσωματωμένου διαχωρισμού παραγώγων του ΔΠΧΑ 9 αλλά λογιστικοποιείται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17.⁵⁴

Το ΔΠΧΑ 17 αφαίρεσε επίσης την εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 4 που επέτρεπε σε έναν ασφαλιστή να μην διαχωρίζει και να επιμετρά στην εύλογη αξία, την επιλογή του ασφαλισμένου να παραιτηθεί από

⁵² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc104.

⁵³ International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 4: Insurance Contracts.7.

⁵⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 9: Financial Instruments.2.1(E)

ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο για ένα σταθερό ποσό (ή για ένα ποσό που βασίζεται σε ένα σταθερό ποσό και ένα επιτόκιο). , ακόμη και αν η τιμή εξάσκησης διέφερε από τη λογιστική αξία της κύριας ασφαλιστικής υποχρέωσης.⁵⁵ Αντίθετα, οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 χρησιμοποιούνται για να καθοριστεί εάν μια οικονομική οντότητα χρειάζεται να διαχωρίσει ένα δικαίωμα εξαγοράς.⁵⁶ Ωστόσο, η αξία ενός τυπικού δικαιώματος εξαγοράς και του κύριου ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι πιθανό να είναι αλληλεξαρτώμενα, επειδή το ένα στοιχείο δεν μπορεί συνήθως να μετρηθεί χωρίς το άλλο. Ως εκ τούτου, αυτές οι απαιτήσεις θα οδηγήσουν πολύ συχνά στο να μην διαχωριστεί το δικαίωμα εξαγοράς από το κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Ένα παράγωγο είναι ένα χρηματοοικονομικό μέσο εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 με και τα τρία από τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:⁵⁷

- η αξία του αλλάζει ως απόκριση σε μια αλλαγή σε ένα καθορισμένο επιτόκιο, τιμή χρηματοπιστωτικού μέσου, τιμή εμπορευμάτων, συναλλαγματική ισοτιμία, δείκτη τιμών ή επιτοκίων, αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας ή δείκτη πιστοληπτικής ικανότητας ή άλλη μεταβλητή, που παρέχεται σε περίπτωση μη χρηματοοικονομική μεταβλητή ότι η μεταβλητή δεν είναι συγκεκριμένη για το υποκείμενο της σύμβασης,
- δεν απαιτεί αρχική καθαρή επένδυση ή αρχική καθαρή επένδυση που θα ήταν μικρότερη από αυτή που θα απαιτούνταν για άλλους τύπους συμβάσεων που αναμένεται να έχουν παρόμοια ανταπόκριση στις αλλαγές των παραγόντων της αγοράς, και
- διακανονίζεται σε μελλοντική ημερομηνία

Τα ακόλουθα είναι παραδείγματα ενσωματωμένων παραγώγων που μπορούν να βρεθούν σε ασφαλιστήρια συμβόλαια:

- Οφέλη, όπως παροχές θανάτου (Death Benefits), που συνδέονται με τις τιμές των μετοχών ή έναν δείκτη μετοχών.
- Επιλογές για τη λήψη ισόβιας ράντας (Annuities) σε εγγυημένες τιμές.
- Εγγυήσεις ελάχιστων επιτοκίων για τον προσδιορισμό των αξιών εξαγοράς (Surrender) ή λήξης (Maturity).
- Εγγυήσεις ελάχιστων πληρωμών ραντών όπου οι πληρωμές συνδέονται με αποδόσεις επένδυσης (Investment Returns) ή τιμές περιουσιακών στοιχείων.
- Ένα δικαίωμα πώλησης (Put Option) για τον λήπτη της ασφάλισης για την παραίτηση ενός συμβολαίου. Αυτά μπορούν να καθοριστούν σε ένα χρονοδιάγραμμα, με βάση την εύλογη αξία μιας ομάδας εντόκων τίτλων ή με βάση έναν δείκτη τιμών μετοχών ή εμπορευμάτων

⁵⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 4: Insurance Contracts.8.

⁵⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc105(B).

⁵⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 9: Financial Instruments.Appendix A.

- Μια επιλογή για λήψη μπόνους επιμονής (βελτίωση των παροχών των αντισυμβαλλομένων για ασφαλιστήρια συμβόλαια που παραμένουν σε ισχύ για μια ορισμένη περίοδο)
- Εγγύηση ζημιών κλάδου όπου η ενεργοποίηση ζημιών είναι ζημιά κλάδου σε αντίθεση με συγκεκριμένη ζημιά της οντότητας
- Έναυσμα καταστροφής όπου ένα έναυσμα ορίζεται ως μια χρηματοοικονομική μεταβλητή, όπως η πτώση σε ένα καθορισμένο χρηματιστήριο
- Ένας δείκτης πληθωρισμού που επηρεάζει τις εκπτώσεις
- Συμβάσεις όπου το νόμισμα διακανονισμού απαιτήσεων διαφέρει από το νόμισμα της ζημίας
- Συμβάσεις με σταθερές ισοτιμίες ξένου νομίσματος

4.2 Διαχωρισμός στοιχείων επένδυσης από ασφαλιστήριο συμβόλαιο

Το ΔΠΧΑ 4 αναφερόταν στην έννοια του στοιχείου κατάθεσης.⁵⁸ Το ΔΠΧΑ 17 δεν αναφέρεται σε ένα στοιχείο κατάθεσης, αλλά εισάγει μια νέα έννοια που ονομάζεται στοιχείο επένδυσης (Investment Component). Ένα στοιχείο επένδυσης είναι το ποσό που ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο απαιτεί από την οικονομική οντότητα να αποπληρώσει σε έναν ασφαλιζόμενο σε όλες τις περιστάσεις, ανεξάρτητα από το αν συμβεί ένα ασφαλιζόμενο γεγονός.⁵⁹

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί ξεχωριστά στοιχεία επένδυσης να διαχωρίζονται από το κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο και να λογιστικοποιούνται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9. Επενδυτικά στοιχεία που δεν είναι διακριτά λογιστικοποιούνται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17. Ωστόσο, τα στοιχεία επένδυσης που λογιστικοποιούνται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 εξαιρούνται από το αποτέλεσμα ασφαλιστικών υπηρεσιών (Insurance Service Result), δηλαδή δεν λογίζονται ούτε ως έσοδα από ασφάλιση (Insurance Revenue) ούτε ως έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών (Insurance Service Expenses).⁶⁰

Πολλά ασφαλιστήρια συμβόλαια έχουν ένα σιωπηρό ή ρητό στοιχείο επένδυσης που, εάν ήταν ένα διαχωρίσιμο χρηματοοικονομικό μέσο, θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Ωστόσο, το Συμβούλιο αποφάσισε ότι θα ήταν δύσκολο να διαχωριστούν τακτικά τέτοια στοιχεία επένδυσης από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.⁶¹

Συνεπώς, το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί από μια οικονομική οντότητα να διαχωρίζει από ένα κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο ένα το στοιχείο επένδυσης εάν και μόνο εάν αυτό το στοιχείο επένδυσης είναι διαφορετικό από το κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο.⁶² Το Συμβούλιο κατέληξε

⁵⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 4: Insurance Contracts.10-12, 20d And B28.

⁵⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

⁶⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.85.

⁶¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc108.

⁶² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.11(B).

στο συμπέρασμα ότι, σε όλες τις περιπτώσεις, οι οντότητες θα είναι σε θέση να επιμετρούν την αυτόνομη αξία για ένα ξεχωριστό στοιχείο επένδυσης εφαρμόζοντας το ΔΠΧΑ 9.⁶³

Οι λέξεις «εάν και μόνο εάν» σημαίνουν ότι απαγορεύεται ο εκούσιος διαχωρισμός στοιχείων επένδυσης που δεν είναι διακριτά. Αυτή είναι μια αλλαγή από το ΔΠΧΑ 4, το οποίο επέτρεπε τον εκούσιο διαχωρισμό των στοιχείων κατάθεσης, εάν το στοιχείο κατάθεσης μπορούσε να επιμετρηθεί ξεχωριστά.

Ένα στοιχείο επένδυσης είναι διακριτό εάν πληρούνται και οι δύο παρακάτω προϋποθέσεις:⁶⁴

- Το στοιχείο επένδυσης και το ασφαλιστικό στοιχείο δεν είναι ιδιαίτερα αλληλένδετα.
- Ένα συμβόλαιο με ισοδύναμους όρους πωλείται ή θα μπορούσε να πωληθεί χωριστά στην ίδια αγορά ή στην ίδια δικαιοδοσία, είτε από φορείς που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια είτε από άλλα μέρη. Η οικονομική οντότητα θα πρέπει να λάβει υπόψη όλες τις εύλογα διαθέσιμες πληροφορίες κατά τη λήψη αυτού του προσδιορισμού. Η οικονομική οντότητα δεν απαιτείται να προβεί σε εξαντλητική έρευνα για να προσδιορίσει εάν ένα επενδυτικό στοιχείο πωλείται χωριστά. Δεν είναι απαραίτητο να πραγματοποιηθεί εξαντλητική αναζήτηση για να προσδιοριστεί εάν ένα επενδυτικό στοιχείο πωλείται χωριστά. Ωστόσο, η οικονομική οντότητα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις πληροφορίες που είναι εύλογα διαθέσιμες.

Το στοιχείο επένδυσης και το ασφαλιστικό στοιχείο είναι ιδιαίτερα αλληλένδετα, εάν:⁶⁵

- Η οικονομική οντότητα δεν είναι σε θέση να μετρήσει ένα στοιχείο χωρίς να λάβει υπόψη το άλλο. Για παράδειγμα, εάν η αξία ενός στοιχείου ποικίλλει ανάλογα με την αξία του άλλου, μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 17 για να λογιστικοποιήσει τα συνδυασμένα στοιχεία επένδυσης και ασφάλισης.
- Ο ασφαλιζόμενος δεν μπορεί να επωφεληθεί από το ένα στοιχείο εκτός εάν υπάρχει και το άλλο. Για παράδειγμα, εάν η παραίτηση (Lapse) ή η λήξη (Maturity) ενός στοιχείου σε ένα συμβόλαιο προκαλεί τη παραίτηση ή τη λήξη του άλλου, η οικονομική οντότητα θα πρέπει να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 17 για να λογιστικοποιήσει τα συνδυασμένα στοιχεία επένδυσης και ασφάλισης.

⁶³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Bc109.

⁶⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B31.

⁶⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B32.

4.3 Αγαθά και άλλες από τις υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 σε ενσωματωμένα παράγωγα και τον διαχωρισμό ενός διακριτού στοιχείου επένδυσης από ένα κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, μια οικονομική οντότητα έχει την υποχρέωση να διαχωρίσει από το κύριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο κάθε υπόσχεση να μεταβιβάσει σε έναν ασφαλιζόμενο διαφορετικά αγαθά ή υπηρεσίες εκτός από υπηρεσίες ασφαλιστικών συμβολαίων (δηλ. -ασφαλιστικές υπηρεσίες) εφαρμόζοντας τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες για συμβόλαιο που εμπίπτει εν μέρει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 και εν μέρει στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων.⁶⁶

Αυτό σημαίνει ότι, κατά την αρχική αναγνώριση, μια οντότητα θα πρέπει:⁶⁷

- Να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 15 για να αποδώσει τις ταμειακές εισροές μεταξύ του στοιχείου ασφάλισης και τυχόν υποσχέσεις για παροχή διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών εκτός των υπηρεσιών ασφαλιστικών συμβολαίων, και
- Να αποδώσει τις ταμειακές εκροές μεταξύ του στοιχείου ασφάλισης και οποιωνδήποτε υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών εκτός από τις υπηρεσίες ασφαλιστικών συμβολαίων που λογιστικοποιούνται για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15, έτσι ώστε:
 - Οι ταμειακές εκροές που σχετίζονται άμεσα με κάθε στοιχείο αποδίδονται σε αυτό το στοιχείο.
 - Τυχόν εναπομένουσες ταμειακές εκροές αποδίδονται σε συστηματική και ορθολογική βάση, αντανakλώντας τις ταμειακές εκροές που θα ανέμενε να προκύψουν η οικονομική οντότητα εάν αυτό το στοιχείο αποτελούσε ξεχωριστό συμβόλαιο.

Ο επιμερισμός των ταμειακών εισροών μεταξύ του συμβολαίου ασφάλισης υποδοχής και του διακριτού αγαθού ή υπηρεσίας εκτός από την υπηρεσία ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου θα πρέπει να βασίζεται στην αυτόνομη τιμή πώλησης των εξαρτημάτων. Το Συμβούλιο πιστεύει ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, οι οντότητες θα είναι σε θέση να καθορίσουν μια παρατηρήσιμη αυτόνομη τιμή πώλησης για τα ομαδοποιημένα αγαθά ή υπηρεσίες εάν αυτά τα στοιχεία πληρούν τα κριτήρια διαχωρισμού.⁶⁸ Εάν η μεμονωμένη τιμή πώλησης δεν είναι άμεσα παρατηρήσιμη, μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να εκτιμήσει την αυτόνομη τιμή πώλησης κάθε στοιχείου για να καταλείψει την τιμή συναλλαγής. Αυτή η μεμονωμένη τιμή πώλησης μπορεί να μην είναι άμεσα παρατηρήσιμη εάν η οικονομική οντότητα δεν πουλά την ασφάλεια και τα αγαθά ή τα εξαρτήματα χωριστά ή εάν το αντάλλαγμα που χρεώνεται για τα δύο συστατικά μαζί διαφέρει από τις μεμονωμένες τιμές πώλησης για κάθε στοιχείο. Στην περίπτωση αυτή, η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 έχει ως αποτέλεσμα τυχόν εκπτώσεις και διασταυρούμενες επιδοτήσεις να κατανέμονται σε στοιχεία αναλογικά ή με βάση παρατηρήσιμα στοιχεία.⁶⁹ Το

⁶⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.12.

⁶⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.12.

⁶⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc111.

⁶⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc112.

ΔΠΧΑ 17 απαιτεί οι ταμειακές εκροές να κατανέμονται στη σχετική συνιστώσα τους και ότι οι ταμειακές εκροές που δεν σχετίζονται σαφώς με ένα από τα στοιχεία θα πρέπει να κατανέμονται συστηματικά και ορθολογικά μεταξύ των στοιχείων. Οι ταμειακές ροές απόκτησης ασφαλίσεων και ορισμένες ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με γενικά έξοδα δεν σχετίζονται σαφώς με ένα από τα στοιχεία.

Μια συστηματική και ορθολογική κατανομή τέτοιων ταμειακών ροών είναι συνεπής με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 17 για την κατανομή των ταμειακών ροών απόκτησης και εκπλήρωσης που καλύπτουν περισσότερες από μία ομάδες ασφαλιστικών συμβολαίων στις επιμέρους ομάδες συμβάσεων και είναι επίσης συνεπής με τις απαιτήσεις άλλων Δ.Π.Χ.Α. καταμερισμός του κόστους παραγωγής, π.χ. οι απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 15 και του ΔΛΠ 2 Αποθέματα.⁷⁰

Για το σκοπό του διαχωρισμού, μια οικονομική οντότητα δεν θα πρέπει να εξετάζει δραστηριότητες που πρέπει να αναλάβει για την εκπλήρωση ενός συμβολαίου, εκτός εάν η οικονομική οντότητα μεταβιβάσει στον κάτοχο της ασφάλισης ένα αγαθό ή μια υπηρεσία εκτός των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, καθώς αυτές οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται. Για παράδειγμα, μια οντότητα μπορεί να χρειαστεί να εκτελέσει διάφορες διοικητικές εργασίες για να συνάψει ένα συμβόλαιο. Η εκτέλεση αυτών των καθηκόντων δεν μεταβιβάζει υπηρεσία στον αντισυμβαλλόμενο καθώς εκτελούνται τα καθήκοντα.⁷¹

Ένα αγαθό ή μια υπηρεσία εκτός από μια υπηρεσία ασφαλιστηρίου συμβολαίου που έχει υποσχεθεί σε έναν ασφαλιζόμενο είναι διακριτή εάν ο ασφαλιζόμενος μπορεί να επωφεληθεί από το αγαθό ή την υπηρεσία είτε μόνος του είτε μαζί με άλλους πόρους που είναι άμεσα διαθέσιμοι στον ασφαλιζόμενο. Οι άμεσα διαθέσιμοι πόροι είναι αγαθά ή υπηρεσίες που πωλούνται χωριστά (από την οικονομική οντότητα ή από άλλη οντότητα) ή πόρους που έχει ήδη λάβει ο ασφαλιζόμενος (από την οντότητα ή από άλλες συναλλαγές ή γεγονότα).⁷²

Ένα αγαθό ή μια υπηρεσία εκτός από την υπηρεσία ασφαλιστηρίου συμβολαίου που υπόσχεται στον ασφαλιζόμενο δεν είναι διακριτή εάν.⁷³

- Οι ταμειακές ροές και οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με τις ταμειακές ροές και τους κινδύνους που σχετίζονται με τα ασφαλιστικά στοιχεία του συμβολαίου.
- Η οντότητα παρέχει σημαντική υπηρεσία στην ενοποίηση των αγαθών ή μη ασφαλιστικών υπηρεσιών με τα ασφαλιστικά στοιχεία.

⁷⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Bc113.

⁷¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B33.

⁷² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B34.

⁷³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B35.

Το συμβούλιο εξέτασε, αλλά απέρριψε, τη δυνατότητα διαχωρισμού μη ασφαλιστικών στοιχείων που δεν είναι διακριτά, επειδή δεν θα ήταν δυνατός ο διαχωρισμός, με μη αυθαίρετο τρόπο, ένα στοιχείο που δεν διαφέρει από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ούτε θα είχε ως αποτέλεσμα ένα τέτοιο να είναι επιθυμητό.⁷⁴

⁷⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Bc114.

5 Επίπεδο συσσωμάτωσης

Το ΔΠΧΑ 17 ορίζει το επίπεδο συσσωμάτωσης που θα χρησιμοποιηθεί για την επιμέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και τη σχετική κερδοφορία τους. Αυτό είναι ένα βασικό ζήτημα για τον εντοπισμό επαχθών συμβολαίων και για τον προσδιορισμό της αναγνώρισης του κέρδους ή της ζημίας και της παρουσίασης στις οικονομικές καταστάσεις.

Το σημείο εκκίνησης για τη συσσωμάτωση των συμβολαίων είναι ο εντοπισμός χαρτοφυλακίων ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ένα χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει συμβάσεις που υπόκεινται σε παρόμοιους κινδύνους και διαχειρίζονται από κοινού.⁷⁵

Στη συνέχεια, το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί από μια οικονομική οντότητα να διαιρεί τα συμβόλαια σε κάθε χαρτοφυλάκιο κατά την αρχική αναγνώριση στις ακόλουθες ομάδες:⁷⁶

- στις συμβάσεις εκείνες που είναι επαχθείς κατά την αρχική αναγνώριση (εκτός από εκείνες τις συμβάσεις στις οποίες μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει την κατανομή ασφαλιστρών – Premium Allocation Approach),
- σε όσες συμβάσεις δεν έχουν σημαντική πιθανότητα να καταστούν επαχθείς στη συνέχεια, και
- σε όλα τα υπόλοιπα συμβόλαια του χαρτοφυλακίου.

Αυτό μπορεί να απεικονιστεί ως εξής:

Μια οικονομική οντότητα επιτρέπεται, αλλά δεν απαιτείται, να διαιρεί το χαρτοφυλάκιο σε περισσότερες ομάδες με βάση την κερδοφορία, εάν η εσωτερική της αναφορά παρέχει πληροφορίες κερδοφορίας σε πιο λεπτομερές επίπεδο.⁷⁷

Ομάδες συμβολαίων δημιουργούνται κατά την αρχική αναγνώριση και δεν επαναξιολογούνται.⁷⁸

⁷⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.14.

⁷⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.16.

⁷⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.21.

⁷⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.24.

Απαγορεύεται σε μια οικονομική οντότητα να ομαδοποιεί συμβόλαια που έχουν εκδοθεί με διαφορά μεγαλύτερη του ενός έτους (εκτός από ορισμένες περιπτώσεις κατά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 για πρώτη φορά).⁷⁹ Αυτό αναφέρεται συνήθως ως απαίτηση «ετήσιας κοορτής». Αυτό σημαίνει ότι δημιουργούνται ξεχωριστές ομάδες για κάθε χαρτοφυλάκιο τουλάχιστον ετησίως.

	Χαρτοφυλάκιο Α		Χαρτοφυλάκιο Β		
	Χαρτοφυλάκιο Α		Χαρτοφυλάκιο Β		
	Χαρτοφυλάκιο Α	Χαρτοφυλάκιο Β	
2021	Μη σημαντική πιθανότητα να γίνουν επαχθές συμβόλαια	Μη σημαντική πιθανότητα να γίνουν επαχθές συμβόλαια	Μη σημαντική πιθανότητα να γίνουν επαχθές συμβόλαια	Μη σημαντική πιθανότητα να γίνουν επαχθές συμβόλαια	Μη σημαντική πιθανότητα να γίνουν επαχθές συμβόλαια	Μη σημαντική πιθανότητα να γίνουν επαχθές συμβόλαια
2022	Επικερδές συμβόλαια	Επικερδές συμβόλαια	Επικερδές συμβόλαια	Επικερδές συμβόλαια	Επικερδές συμβόλαια	Επικερδές συμβόλαια
2023	Επαχθές συμβόλαια από την αρχική αναγνώριση	Επαχθές συμβόλαια από την αρχική αναγνώριση	Επαχθές συμβόλαια από την αρχική αναγνώριση	Επαχθές συμβόλαια από την αρχική αναγνώριση	Επαχθές συμβόλαια από την αρχική αναγνώριση	Επαχθές συμβόλαια από την αρχική αναγνώριση

Οι οντότητες που εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 17 εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με το επίπεδο των απαιτήσεων συσσωμάτωσης. Ως εκ τούτου, το Διοικητικό Συμβούλιο εξέτασε εάν θα τροποποιήσει τις απαιτήσεις και εάν ναι, πώς. Έχοντας εξετάσει ορισμένες πιθανές τροποποιήσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο επιβεβαίωσε την άποψή του ότι τα οφέλη από το επίπεδο των απαιτήσεων συγκέντρωσης αντισταθμίζουν σημαντικά το κόστος.⁸⁰

Για τη μέτρηση μιας ομάδας συμβάσεων, μια οικονομική οντότητα μπορεί να εκτιμήσει τις ταμιακές ροές εκπλήρωσης σε υψηλότερο επίπεδο συγκέντρωσης από το συγκρότημα ή το χαρτοφυλάκιο. Αυτό προϋποθέτει ότι η οικονομική οντότητα είναι σε θέση να συμπεριλάβει τις κατάλληλες ταμιακές ροές εκπλήρωσης στην επιμέτρηση των ομάδων καταθέτοντας τέτοιες εκτιμήσεις σε ομάδες συμβολαίων.

5.1 Προσδιορισμός χαρτοφυλακίων

Ένα χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει συμβόλαια που υπόκεινται σε παρόμοιους κινδύνους και διαχειρίζονται από κοινού. Τα συμβόλαια έχουν παρόμοιους κινδύνους εάν η οικονομική οντότητα αναμένει ότι οι ταμιακές ροές τους θα ανταποκριθούν παρόμοια σε αλλαγές στις βασικές παραδοχές, τόσο σε ποσό όσο και σε χρόνο.

Οι συμβάσεις εντός μιας σειράς προϊόντων αναμένεται να έχουν παρόμοιους κινδύνους και, επομένως, θα βρίσκονται στο ίδιο χαρτοφυλάκιο εάν η διαχείριση τους γινόταν από κοινού. Τα

⁷⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.22.

⁸⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B139a & Bc139b.

συμβόλαια σε διαφορετικές σειρές προϊόντων (για παράδειγμα, ράντες ζωής με προκαθορισμένο και μεμονωμένο ασφάλιστρο σε αντίθεση με την κανονική ασφάλιση ζωής) δεν αναμένεται να έχουν παρόμοιους κινδύνους και θα είναι σε διαφορετικά χαρτοφυλάκια.⁸¹

Η απόφαση για το ποια συμβόλαια έχουν παρόμοιους κινδύνους είναι θέμα κρίσης. Πολλά ασφαλιστικά προϊόντα παρέχουν ένα βασικό επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης με προαιρετικά πρόσθετα (Riders) κατά την κρίση του ασφαλιζόμενου. Για παράδειγμα, ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο ιδιοκτήτη σπιτιού μπορεί να παρέχει νομική προστασία κόστους ή πρόσθετη κάλυψη τυχαίας ζημιάς κατά την κρίση του ασφαλιζόμενου σε αντάλλαγμα για πρόσθετα ασφάλιστρα. Τίθεται το ερώτημα ως προς το σημείο στο οποίο οι πολιτικές παρόμοιου βασικού τύπου έχουν προσαρμοστεί στο επίπεδο στο οποίο οι κίνδυνοι έχουν γίνει ανόμοιοι. Τα οφέλη των πρόσθετων που εκδίδονται και τιμολογούνται χωριστά από το συμβόλαιο ασφάλισης υποδοχής μπορεί να χρειαστεί να λογιστικοποιηθούν ως ξεχωριστά συμβόλαια επειδή, στην ουσία, αντιπροσωπεύουν νέα συμβόλαια.

5.2 Ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων (Units of Account - UoA) είναι η κύρια μονάδα για τον προσδιορισμό της επιμέτρησης. Η επιμέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων πραγματοποιείται σε επίπεδο ομάδας σε κάθε χαρτοφυλάκιο και κάθε χαρτοφυλάκιο, στο βαθμό που είναι σχετικό, θα αποτελείται συνήθως από τουλάχιστον τρεις διαφορετικούς τύπους ομάδων.

Μια οικονομική οντότητα συνήθως συνάπτει συναλλαγές για μεμονωμένα συμβόλαια, όχι για ομάδες συμβολαίων. Ως εκ τούτου, το ΔΠΧΑ 17 περιλαμβάνει απαιτήσεις που καθορίζουν τον τρόπο αναγνώρισης ομάδων που περιλαμβάνουν συμβόλαια που έχουν εκδοθεί σε περισσότερες από μία περιόδους αναφοράς και τον τρόπο διαγραφής συμβολαίων εντός μιας ομάδας.⁸²

Το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι όμιλοι πρέπει να δημιουργούνται με βάση την κερδοφορία προκειμένου να αποφευχθεί ο συμψηφισμός κερδοφόρων και επαχθή συμβολαίων, επειδή οι πληροφορίες σχετικά με επαχθή συμβόλαια παρείχαν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τις αποφάσεις τιμολόγησης μιας οικονομικής οντότητας.⁸³

Μόλις δημιουργηθούν ομάδες κατά την αρχική αναγνώριση, η οντότητα δεν θα πρέπει να επανεκτιμήσει τη σύνθεση των ομάδων στη συνέχεια. Πρόσθετες συμβόλαια θα πρέπει να

⁸¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.14.

⁸² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc139.

⁸³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc119.

προστεθούν στην ομάδα μετά την αρχική αναγνώριση της ομάδας σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στο κεφάλαιο 6 παρακάτω.⁸⁴

Μια οικονομική οντότητα δεν χρειάζεται να προσδιορίζει την ομαδοποίηση κάθε συμβολαίου ξεχωριστά. Εάν μια οικονομική οντότητα έχει εύλογες και βάσιμες πληροφορίες για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι όλα τα συμβόλαια σε ένα σύνολο συμβολαίων θα ανήκουν στην ίδια ομάδα, μπορεί να εκτελέσει την ταξινόμηση με βάση τη μέτρηση αυτού του συνόλου συμβολαίων. Εάν η οικονομική οντότητα δεν έχει τέτοιες εύλογες και βάσιμες πληροφορίες, πρέπει να προσδιορίσει την ομάδα στην οποία ανήκουν τα συμβόλαια αξιολογώντας μεμονωμένα συμβόλαια.⁸⁵

5.2.1 Προσδιορισμός ομάδων με βάση την κερδοφορία

Για να διαιρεθεί ένα χαρτοφυλάκιο στις τρεις ελάχιστες ομάδες κατά την έναρξη με βάση την αξιολόγηση της κερδοφορίας θα απαιτηθεί κρίση, χρησιμοποιώντας ποσοτικούς παράγοντες, ποιοτικούς παράγοντες ή συνδυασμό τέτοιων παραγόντων. Για παράδειγμα, ο προσδιορισμός (συνόλων) συμβολαίων που μπορούν να ομαδοποιηθούν θα μπορούσε να απαιτεί κάποια μορφή αναμενόμενης σταθμισμένης βάσει πιθανοτήτων βάσης αξιολόγησης, καθώς τα ασφαλιστήρια συμβόλαια μετρώνται σε αυτή τη βάση. Εναλλακτικά, μπορεί να είναι δυνατό να γίνει αυτή η αξιολόγηση με βάση τα χαρακτηριστικά των τύπων ασφαλιζόμενων που είναι περισσότερο ή λιγότερο επιρρεπείς σε αξιώσεις από άλλους τύπους ασφαλιζόμενων (π.χ. με βάση την ηλικία, το φύλο, τη γεωγραφική θέση ή το επάγγελμα). Επομένως, αυτή η αξιολόγηση είναι πιθανό να αντιπροσωπεύει σημαντική προσπάθεια για τους ασφαλιστές και είναι πιθανό να διαφέρει από οποιαδήποτε μορφή συσσωμάτωσης που χρησιμοποιήθηκε προηγουμένως σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4, όταν πολλές οντότητες δεν θα έχουν πραγματοποιήσει συγκέντρωση σε επίπεδο χαμηλότερο από το χαρτοφυλάκιο.

Για συμβάσεις που εκδίδονται για τις οποίες μια οικονομική οντότητα δεν εφαρμόζει την προσέγγιση κατανομής ασφαλίσεων (Premium Allocation Approach), μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να αξιολογήσει εάν οι συμβάσεις που δεν είναι επαχθείς κατά την αρχική αναγνώριση δεν έχουν σημαντική πιθανότητα να καταστούν επαχθή.⁸⁶

- Με βάση την πιθανότητα αλλαγών στις παραδοχές οι οποίες, εάν συνέβαιναν, θα είχαν ως αποτέλεσμα το συμβόλαιο να καταστεί επαχθές
- Χρήση πληροφοριών σχετικά με εκτιμήσεις που καταρτίζονται από την εσωτερική αναφορά της οντότητας. Ως εκ τούτου, κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον τα

⁸⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.24.

⁸⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.17.

⁸⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.19.

συμβόλαια που δεν είναι επαχθείς κατά την αρχική αναγνώριση δεν έχουν σημαντική πιθανότητα να καταστούν επαχθή:

- Μια οικονομική οντότητα δεν πρέπει να αγνοεί τις πληροφορίες που παρέχονται από την εσωτερική της αναφορά σχετικά με την επίδραση των αλλαγών στις παραδοχές σε διαφορετικά συμβόλαια στην πιθανότητα να καταστούν επαχθή.
- Αλλά μια οικονομική οντότητα δεν απαιτείται να συγκεντρώσει πρόσθετες πληροφορίες πέρα από αυτές που παρέχονται από την εσωτερική αναφορά της οντότητας σχετικά με την επίδραση των αλλαγών στις παραδοχές σε διαφορετικά συμβόλαια.

Η ίδια αρχή ισχύει για τον προσδιορισμό των συμβολαίων που δεν είναι επαχθείς κατά την αρχική αναγνώριση και δεν έχουν καμία σημαντική πιθανότητα να καταστούν επαχθείς στη συνέχεια. Ο στόχος είναι να προσδιοριστούν τέτοια συμβόλαια σε επίπεδο μεμονωμένου συμβολαίου, αλλά αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί με την αξιολόγηση ενός συνόλου συμβολαίων εάν η οικονομική οντότητα μπορεί να συνάψει χρησιμοποιώντας εύλογες και αποδεκτές πληροφορίες ότι τα συμβολαίων του συνόλου θα ανήκουν όλα στην ίδια ομάδα.⁸⁷

Μια οντότητα επιτρέπεται, αλλά δεν απαιτείται, να υποδιαιρεί τις ομάδες σε περαιτέρω ομάδες. Για παράδειγμα, μια οικονομική οντότητα μπορεί να επιλέξει να χωρίσει τα χαρτοφυλάκια σε:⁸⁸

- Περισσότερες ομάδες που δεν είναι επαχθείς κατά την αρχική αναγνώριση, εάν η εσωτερική αναφορά της οικονομικής οντότητας παρέχει πληροφορίες που διακρίνουν:
 - Διαφορετικά επίπεδα κερδοφορίας
 - Ή διαφορετικές πιθανότητες συμβάσεων να γίνουν επαχθή μετά την αρχική αναγνώριση.

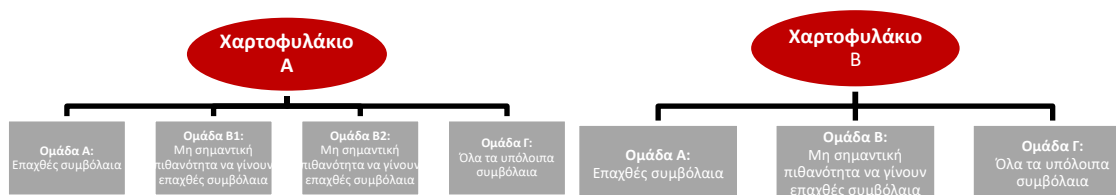
Και

- περισσότερες από μία ομάδες συμβολαίων που είναι επαχθείς κατά την αρχική αναγνώριση, εάν η εσωτερική αναφορά της οικονομικής οντότητας παρέχει πληροφορίες σε πιο λεπτομερές επίπεδο σχετικά με τον βαθμό στον οποίο τα συμβόλαια είναι επαχθή.

Αυτό μπορεί να απεικονιστεί ως εξής:

⁸⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc129.

⁸⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.21.

Κάθε ομάδα (ή υποομάδα) ασφαλιστηρίων συμβολαίων μετράται χωριστά, είτε βάσει του γενικού μοντέλου (General Measurement Model – GMM), της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρών (Premium Allocation Approach – PAA), των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχονται ή της μεταβλητής αμοιβής (Variable Fee Approach -VFA).

5.2.2 Ετήσια κοορτή

Απαγορεύεται σε μια οικονομική οντότητα να ομαδοποιεί συμβόλαια που εκδίδονται με διαφορά μεγαλύτερη του ενός έτους (εκτός από ορισμένες περιπτώσεις όταν ομαδοποιεί ασφαλιστήρια συμβόλαια κατά τη μετάβαση χρησιμοποιώντας είτε την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση (Modified Retrospective Approach - MRA) είτε την προσέγγιση της εύλογης αξίας (Fair Value Approach - FVA).⁸⁹

Η απαγόρευση ομαδοποίησης των συμβολαίων που έχουν εκδοθεί με διαφορά μεγαλύτερη του ενός έτους είναι μία από τις πιο αμφιλεγόμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 17. Περιλήφθηκε επειδή το Συμβούλιο ανησυχούσε ότι, χωρίς αυτό, οι οντότητες θα μπορούσαν να έχουν διαρκώς ανοιχτά χαρτοφυλάκια και αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε απώλεια πληροφοριών σχετικά με την εξέλιξη της κερδοφορίας με την πάροδο του χρόνου, να έχει ως αποτέλεσμα το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (Contractual Service Margin - CSM) να παραμένει πέρα από τη διάρκεια των συμβολαίων στην ομάδα και κατά συνέπεια να έχει ως αποτέλεσμα τα κέρδη να μην αναγνωρίζονται στις σωστές περιόδους.⁹⁰ Το Συμβούλιο αναγνωρίζει στη Βάση των Συμπερασμάτων ότι η χρήση μιας περιόδου έκδοσης ενός έτους ήταν μια λειτουργική απλούστευση που δόθηκε για λόγους κόστους-οφέλους.⁹¹

Στις συζητήσεις του σχετικά με τις τροποποιήσεις του Ιουνίου 2020 στο ΔΠΧΑ 17, το IASB εξέτασε, αλλά απέρριψε, μια πρόταση τροποποίησης της ετήσιας απαίτησης κοορτής να βασίζεται στην ημερομηνία «αναγνώρισης» των συμβολαίων, αντί της ημερομηνίας «έκδοσής τους». Με αυτόν τον τρόπο, το Διοικητικό Συμβούλιο επιβεβαίωσε ότι σκόπευε να καθορίζονται οι ετήσιες

⁸⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.22.

⁹⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc136.

⁹¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc137.

κοορτές με βάση την ημερομηνία έκδοσης της σύμβασης και όχι την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης. Αυτό συμβαίνει επειδή ο στόχος της ετήσιας απαίτησης κοορτής είναι να διευκολύνει την έγκαιρη αναγνώριση των κερδών, των ζημιών και των τάσεων της κερδοφορίας. Η κερδοφορία ενός συμβολαίου ορίζεται αρχικά όταν εκδίδεται το συμβόλαιο, με βάση τα γεγονότα και τις συνθήκες εκείνης της ημερομηνίας, για παράδειγμα τα επιτόκια (Interest Rates), τις προσδοκίες αναδοχής (Underwriting Expectations) και την τιμολόγηση (Pricing). Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο καθορισμός ετήσιων κοορτών με βάση την ημερομηνία έκδοσης των συμβάσεων είναι απαραίτητος για την παροχή χρήσιμων πληροφοριών σχετικά με τις τάσεις της κερδοφορίας.⁹²

Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, ότι ένα κερδοφόρο συμβόλαιο που εκδόθηκε την 1η Ιανουαρίου 2022 και έχει περίοδο κάλυψης που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2022 θα είναι στην ίδια ετήσια κοορτή (δηλαδή ομάδα) με ένα κερδοφόρο συμβόλαιο που εκδόθηκε την 1η Ιανουαρίου 2022 και έχει περίοδο κάλυψης αρχής γενομένης την 1η Ιανουαρίου 2022 (υποθέτοντας ότι και τα δύο συμβόλαια αποτελούν μέρος του ίδιου χαρτοφυλακίου). Ωστόσο, ένα κερδοφόρο συμβόλαιο που εκδόθηκε την 1η Ιανουαρίου 2023 (μέσα στο ίδιο χαρτοφυλάκιο) με περίοδο κάλυψης που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου 2023 θα ανήκει σε διαφορετική ομάδα από τα άλλα συμβόλαια καθώς εκδόθηκε με διαφορά μεγαλύτερη του ενός έτους από την ημερομηνία έκδοσης του άλλου δύο συμβάσεων. Ως αποτέλεσμα, εάν μια οικονομική οντότητα εκδίδει κερδοφόρα συμβόλαια για κάλυψη που δεν ξεκινούν για αρκετά χρόνια και τα ασφάλιστρα δεν οφείλονται μέχρι την έναρξη της κάλυψης, η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης θα είναι αρκετά χρόνια μετά την ημερομηνία έκδοσης.

Το προσωπικό του IASB αναγνωρίζει ότι η χρήση του όρου «εκδόθηκε» έχει συνέπειες για την πρακτική ανακούφιση σχετικά με τον καθορισμό του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδας, καθώς τα σταθμισμένα μέσα προεξοφλητικά επιτόκια που χρησιμοποιήθηκαν καλύπτουν μόνο την περίοδο που τα συμβόλαια γράφτηκαν, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος. Το προσωπικό του IASB παρατήρησε ότι αυτές οι επιδράσεις είναι συνέπεια του ότι η λογιστική μονάδα (Unit of Account) είναι η ομάδα των ασφαλιστικών συμβολαίων και όχι το μεμονωμένο συμβόλαιο και μια οικονομική οντότητα θα μπορούσε να επιλέξει να διαιρέσει περαιτέρω την ετήσια κοορτή και έτσι να αποφύγει αυτές τις επιπτώσεις.

Για τη μέτρηση μιας ομάδας συμβάσεων, μια οικονομική οντότητα μπορεί να εκτιμήσει τις ταμιακές ροές εκπλήρωσης σε υψηλότερο επίπεδο συγκέντρωσης από την ομάδα ή το χαρτοφυλάκιο, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική οντότητα είναι σε θέση να συμπεριλάβει τις κατάλληλες ταμιακές ροές εκπλήρωσης στην επιμέτρηση της ομάδας κατανέμοντας τέτοιες εκτιμήσεις σε ομάδες συμβολαίων.⁹³

⁹² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc139t.

⁹³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.24.

6 Αρχική αναγνώριση

6.1 Αρχική αναγνώριση ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν εκδοθεί

Μια οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίσει μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εκδίδει από το νωρίτερο από τα ακόλουθα:⁹⁴

- Την έναρξη της περιόδου κάλυψης της ομάδας των συμβολαίων.
- Την ημερομηνία κατά την οποία είναι ληξιπρόθεσμη η πρώτη πληρωμή από έναν ασφαλιζόμενο στην ομάδα ή όταν ελήφθη η πρώτη πληρωμή εάν δεν υπάρχει ημερομηνία λήξης.
- Για μια ομάδα επαχθών συμβάσεων, όταν η ομάδα γίνεται επαχθής, εάν τα γεγονότα και οι περιστάσεις δείχνουν ότι η ομάδα είναι επαχθής

Εάν δεν υπάρχει συμβατική ημερομηνία λήξης, η πρώτη πληρωμή από τον λήπτη της ασφάλισης θεωρείται ότι οφείλεται κατά την παραλαβή της. Μια οντότητα απαιτείται να προσδιορίσει εάν τυχόν συμβόλαια αποτελούν ομάδα επαχθών συμβολαίων πριν από την προγενέστερη από τις δύο πρώτες ημερομηνίες παραπάνω (δηλαδή πριν από την νωρίτερη έναρξη της περιόδου κάλυψης και την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η πρώτη πληρωμή από έναν ασφαλιζόμενο στην ομάδα οφείλεται) εάν τα γεγονότα και οι περιστάσεις δείχνουν ότι υπάρχει τέτοια ομάδα.⁹⁵

Το ΔΠΧΑ 17, όπως τροποποιήθηκε τον Ιούνιο του 2020, δηλώνει ότι κατά την αναγνώριση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε μια περίοδο αναφοράς (Reporting Period), μια οικονομική οντότητα πρέπει να περιλαμβάνει μόνο συμβόλαια που πληρούν μεμονωμένα ένα από τα προαναφερθέντα κριτήρια αναγνώρισης.⁹⁶ Αυτό διευκρινίζει ότι ένα μεμονωμένο συμβόλαιο πρέπει να αναγνωρίζεται αρχικά και να επιμετράται σε χρόνο που είναι συγκεκριμένος για το συμβόλαιο. Αυτό σημαίνει ότι η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης ενός μεμονωμένου συμβολαίου που προστέθηκε σε μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων πρέπει να καθοριστεί για αυτό το ατομικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο χρησιμοποιώντας τις παραδοχές επιμέτρησης εκείνης της ημερομηνίας αντί να καθορίζεται από την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδα στην οποία τα ατομικά συμβόλαια θα προστεθούν.

Επιπλέον, μια οντότητα πρέπει να κάνει εκτιμήσεις για τα προεξοφλητικά επιτόκια (Discount Rates) κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης (βλ. 8.3 παρακάτω) και για τις μονάδες κάλυψης (Coverage Units) που παρέχονται στην περίοδο αναφοράς (βλ. 8.7 παρακάτω).⁹⁷

⁹⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.25.

⁹⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.26.

⁹⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.28.

⁹⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.28.

Μια οντότητα μπορεί να συμπεριλάβει περισσότερα συμβόλαια στον όμιλο μετά το τέλος μιας περιόδου αναφοράς (με την επιφύλαξη ότι τα συμβόλαια εντός της ομάδας δεν μπορούν να εκδοθούν με διαφορά μεγαλύτερη του ενός έτους (βλ. 5.2.2 παραπάνω). Μια οντότητα πρέπει να προσθέσει συμβόλαια στην ομάδα κατά την περίοδο αναφοράς κατά την οποία οι συμβάσεις πληρούν τα κριτήρια αναγνώρισης που αναφέρονται παραπάνω, που εφαρμόζονται σε κάθε συμβόλαιο ξεχωριστά.⁹⁸

Όταν προστίθενται νέα συμβόλαια σε μια ομάδα, αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγή στον καθορισμό των μέσων σταθμισμένων προεξοφλήσεων κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης (βλ. 8.3 παρακάτω). Μια οντότητα πρέπει να εφαρμόσει τυχόν αναθεωρημένα προεξοφλητικά επιτόκια από την έναρξη της περιόδου αναφοράς κατά την οποία τα νέα συμβόλαια προστίθενται στην ομάδα.⁹⁹ Δεν υπάρχει αναδρομική «catch-up» προσαρμογή για προηγούμενες περιόδους αναφοράς, επομένως η επίδραση οποιασδήποτε αλλαγής στα μέσα προεξοφλητικά επιτόκια αναγνωρίζεται μελλοντικά.

6.2 Αρχική αναγνώριση ταμειακών ροών απόκτησης ασφάλισης

Οι ταμειακές ροές από την απόκτηση ασφάλισεων είναι οι ταμειακές ροές που προκύπτουν από το κόστος πώλησης, αναδοχής και έναρξης μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αποδίδονται άμεσα στο χαρτοφυλάκιο των ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο οποίο ανήκει η ομάδα. Τέτοιες ταμειακές ροές περιλαμβάνουν ταμειακές ροές που δεν αποδίδονται άμεσα σε μεμονωμένα συμβόλαια ή ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων εντός του χαρτοφυλακίου.¹⁰⁰

Μια οντότητα πρέπει να αναγνωρίσει ένα περιουσιακό στοιχείο για τις καταβληθείσες ταμιακές ροές απόκτησης ασφάλισης (ή τις ταμιακές ροές απόκτησης ασφάλισης για τις οποίες έχει αναγνωριστεί υποχρέωση βάσει άλλου προτύπου ΔΠΧΠ) προτού αναγνωριστεί η σχετική ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εκτός εάν επιλέξει να εξοδοποιήσει αυτές τις ταμιακές ροές απόκτησης ως για συμβόλαια προσέγγισης κατανομής ασφαλίστρων (ΡΑΑ). Η οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίσει ένα τέτοιο περιουσιακό στοιχείο για κάθε σχετική ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων.¹⁰¹ Η οντότητα πρέπει να καταλείψει τις ταμιακές ροές απόκτησης ασφάλισεων σε μια υφιστάμενη ή μελλοντική ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων χρησιμοποιώντας μια συστηματική και ορθολογική μέθοδο.¹⁰²

Τυχόν ταμιακές ροές απόκτησης ασφάλισης που καταβάλλονται κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων αναγνωρίζονται ως μέρος του

⁹⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.28.

⁹⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.28.

¹⁰⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

¹⁰¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.28b.

¹⁰² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.28a.

συμβατικού περιθωρίου κέρδους (CSM) της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων (βλ. 8.5 παρακάτω).

Τυχόν ταμιακές ροές απόκτησης ασφάλισης που μια οικονομική οντότητα αναμένει να πληρώσει μετά την αναγνώριση της σχετικής ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων αποτελούν μέρος των ταμιακών ροών εκπλήρωσης της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων (βλ. 8.2 παρακάτω).

Η συστηματική και ορθολογική μέθοδος κατανομής των ταμειακών ροών από την απόκτηση ασφάλισης στις ομάδες που αναφέρονται παραπάνω θα χρησιμοποιηθεί για την κατανομή:¹⁰³

- Ταμειακές ροές απόκτησης ασφαλίσεων που αποδίδονται άμεσα σε ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων:
 - Σε αυτήν την ομάδα. και
 - Σε ομάδες που θα περιλαμβάνουν ασφαλιστήρια συμβόλαια που αναμένεται να προκύψουν από ανανεώσεις των ασφαλιστικών συμβολαίων σε αυτόν τον όμιλο
- Ταμειακές ροές απόκτησης ασφαλίσεων που αποδίδονται άμεσα σε χαρτοφυλάκιο ασφαλιστικών συμβολαίων που δεν αποδίδονται άμεσα σε μεμονωμένα συμβόλαια ή ομάδες συμβολαίων σε ομάδες του χαρτοφυλακίου.

Η τελευταία κουκκίδα παραπάνω σημαίνει ότι οι ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης που αποδίδονται άμεσα σε ένα χαρτοφυλάκιο ασφαλιστικών συμβολαίων, αλλά δεν αποδίδονται άμεσα σε μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, κατανέμονται συστηματικά και ορθολογικά σε υφιστάμενες ή μελλοντικές ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο χαρτοφυλάκιο.¹⁰⁴

Το “Basis for Conclusions notes” σημειώνει ότι, πριν από τις τροποποιήσεις του Ιουνίου 2020, το ΔΠΧΑ 17 δεν επέτρεπε την κατανομή των ταμειακών ροών από την απόκτηση ασφαλίσεων σε αναμενόμενες ανανεώσεις συμβολαίων. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, μια οντότητα εκδίδει ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο με σύντομη περίοδο κάλυψης, όπως ένα έτος, αλλά ενδέχεται να επιφέρει υψηλά προκαταβολικά κόστη, όπως προμήθειες σε αντιπροσώπους πωλήσεων, σε σχέση με το ασφάλιστρο που θα χρεώσει η οντότητα για αυτό το συμβόλαιο. Η οντότητα συμφωνεί με αυτά τα κόστη επειδή αναμένει ότι ορισμένοι αντισυμβαλλόμενοι θα ανανεώσουν τα συμβόλαια τους. Συχνά, οι δαπάνες αποδίδονται πλήρως άμεσα στο αρχικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο που εκδόθηκε, επειδή δεν επιστρέφονται και δεν εξαρτώνται από την ανανέωση των συμβολαίων από τον αντισυμβαλλόμενο. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τέτοιες προμήθειες είναι υψηλότερες από το ασφάλιστρο που χρεώνεται και η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17, όπως εκδόθηκε τον Μάιο του 2017, θα είχε ως αποτέλεσμα να χαρακτηριστεί η σύμβαση ως επαχθής. Το Συμβούλιο έκρινε ότι η αναγνώριση ζημίας υπό αυτές τις συνθήκες θα παρείχε χρήσιμες πληροφορίες στους ασφαλιζόμενους, καθώς αντικατοπτρίζει ότι η οντότητα δεν έχει το δικαίωμα να χρεώσει τους ασφαλιζόμενους για την ανανέωση των συμβολαίων ή την ανάκτηση

¹⁰³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B35a.

¹⁰⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc184b.

της προμήθειας από τους αντιπροσώπους πωλήσεων, εάν οι ασφαλιζόμενοι επιλέξουν να μην ανανεώσουν τα συμβόλαια.¹⁰⁵

Ωστόσο, το Συμβούλιο πείστηκε ότι μια τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 17 που απαιτεί από μια οντότητα να κατανέμει τις ταμιακές ροές από την απόκτηση ασφαλίσεων στις αναμενόμενες ανανεώσεις συμβολαίων θα παρείχε επίσης χρήσιμες πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με τις ταμιακές ροές από την απόκτηση ασφαλίσεων. Αυτή η προσέγγιση απεικονίζει την πληρωμή προκαταβολικών δαπανών όπως η προμήθεια ως περιουσιακό στοιχείο που μια οντότητα αναμένει να ανακτήσει μέσω των αναμενόμενων ανανεώσεων των συμβολαίων. Το περιουσιακό στοιχείο αντικατοπτρίζει το δικαίωμα μιας οντότητας να μην πληρώσει ξανά κόστη που έχει ήδη καταβάλει για να λάβει ανανεώσεις. Το Συμβούλιο σημείωσε ότι οι πληροφορίες που προκύπτουν από την τροποποίηση είναι συγκρίσιμες με τις πληροφορίες που παρέχονται από το ΔΠΧΑ 15 για το πρόσθετο κόστος απόκτησης ενός συμβολαίου.¹⁰⁶

Το Συμβούλιο εξέτασε εάν θα έπρεπε να αναπτύξει απαιτήσεις για τον καθορισμό του τρόπου κατανομής των ταμιακών ροών από την απόκτηση ασφαλίσεων στις αναμενόμενες ανανεώσεις των συμβολαίων. Ωστόσο, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η απαίτηση κατανομής με την εφαρμογή μιας συστηματικής και ορθολογικής μεθόδου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις για την κατανομή σταθερών και μεταβλητών γενικών εξόδων, ήταν επαρκής.¹⁰⁷

Μια οντότητα μπορεί να προσθέσει ασφαλιστήρια συμβόλαια σε μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε περισσότερες από μία περιόδους αναφοράς. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η οντότητα πρέπει να αποαναγνωρίσει (derecognition) το μέρος ενός περιουσιακού στοιχείου για τις ταμιακές ροές απόκτησης ασφάλισης που σχετίζεται με ασφαλιστήρια συμβόλαια που προστέθηκαν στον όμιλο εκείνη την περίοδο και να συνεχίσει να αναγνωρίζει ένα περιουσιακό στοιχείο για τις ταμιακές ροές απόκτησης ασφάλισης στο βαθμό που το περιουσιακό στοιχείο σχετίζεται με ασφάλειες συμβόλαια που αναμένεται να προστεθούν στον όμιλο σε μελλοντική περίοδο αναφοράς.¹⁰⁸

¹⁰⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc184b.

¹⁰⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc184e.

¹⁰⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc184f.

¹⁰⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B35c.

7 Επιμέτρηση — επισκόπηση

Το ΔΠΧΑ 17 έχει μια προεπιλεγμένη προσέγγιση για τη μέτρηση ομάδων ασφαλιστηρίων συμβολαίων (UoA) που περιγράφεται σε αυτή τη δημοσίευση ως το «γενικό μοντέλο επιμέτρησης». Το γενικό μοντέλο δεν κάνει διάκριση μεταξύ των λεγόμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων μικρής διάρκειας και μακράς διάρκειας (ή ζωής και ζημιών). Επίσης, δεν κάνει διάκριση μεταξύ ασφαλιστικών προϊόντων.

Το ΔΠΧΑ 17 περιλαμβάνει επίσης τροποποιήσεις και απλοποίηση του γενικού μοντέλου που ισχύουν σε συγκεκριμένες περιστάσεις (βλ. ενότητα 7.2).

Η βασική αρχή της αναγνώρισης εσόδων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 είναι ότι δεν αναγνωρίζεται κέρδος κατά την αρχική αναγνώριση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αλλά η ζημία πρέπει να αναγνωρίζεται εάν η ομάδα των συμβολαίων είναι επαχθής (βλ. 5 παραπάνω για το χρόνο της αρχικής αναγνώρισης). Στη συνέχεια, τα κέρδη και τα έσοδα αναγνωρίζονται καθώς παρέχονται υπηρεσίες βάσει του συμβολαίου.

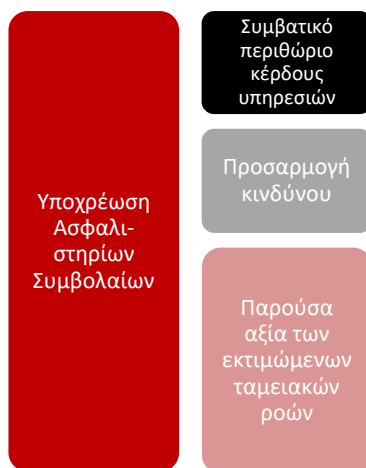
7.1 Επισκόπηση του γενικού μοντέλου

Το γενικό μοντέλο μετρά μια ομάδα ασφαλιστικών συμβολαίων ως το άθροισμα των ακόλουθων στοιχείων για κάθε ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων:¹⁰⁹

- Ταμειακές ροές εκπλήρωσης (Fulfilment cash flows - FCF), οι οποίες περιλαμβάνουν:
 - Εκτιμήσεις των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών κατά τη διάρκεια του συμβολαίου (βλ. ενότητα 8.2).
 - Μια προσαρμογή για να αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που σχετίζονται με τις μελλοντικές ταμειακές ροές στο βαθμό που οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι δεν περιλαμβάνονται στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών (βλ. ενότητα 8.3).
- Προσαρμογή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου (Risk adjustment for non-financial risk - RA) (βλ. ενότητα 8.4).
- Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (Contractual service margin – CSM) που αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος που θα αναγνωρίσει μια οντότητα καθώς παρέχει υπηρεσίες στο πλαίσιο των ασφαλιστικών συμβολαίων στην ομάδα (βλ. ενότητα 8.5)

Αυτό φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα.

¹⁰⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.32.

Μετά την αρχική αναγνώριση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων, η λογιστική αξία της ομάδας σε κάθε ημερομηνία αναφοράς είναι το άθροισμα των:

- Της Υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης (Liability for remaining coverage - LRC), η οποία περιλαμβάνει:
 - Τα FCF που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες που κατανεμήθηκαν στον όμιλο εκείνη την ημερομηνία
 - Το CSM κατά την ημερομηνία αυτή
- Της Υποχρέωσης για επισυμβάσεις απαιτήσεις (Liability for incurred claims – LIC) που περιλαμβάνει την εκπλήρωση των ταμειακών ροών που σχετίζονται με την προϋπηρεσία που κατανεμήθηκε στην ομάδα κατά την ημερομηνία εκείνη

Οι συνιστώσες του LRC και του LIC είναι, ως εξής:

Το γενικό μοντέλο αναλύεται περαιτέρω στην ενότητα 8 παρακάτω.

7.2 Τροποποίηση στο γενικό μοντέλο

Μια οντότητα θα πρέπει να εφαρμόζει το γενικό μοντέλο επιμέτρησης σε όλες τις ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων εκτός από τις ακόλουθες περιπτώσεις:¹¹⁰

- Μπορεί να εφαρμοστεί απλοποιημένη προσέγγιση ή προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών (PAA) για ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που πληρούν οποιοδήποτε από τα καθορισμένα κριτήρια για αυτήν την προσέγγιση
- Για ομάδες αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται, μια οντότητα θα πρέπει να εφαρμόζει είτε το γενικό μοντέλο (GMM) είτε την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών (PAA) όπως τροποποιείται από ξεχωριστές απαιτήσεις επιμέτρησης
- Μια προσαρμογή του γενικού μοντέλου, η «προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής» (VFA) εφαρμόζεται σε ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής
- Για ομάδες επενδυτικών συμβολαίων με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής, μια οικονομική οντότητα εφαρμόζει το γενικό μοντέλο (όπως τροποποιήθηκε) λόγω της έλλειψης ασφαλιστικού κινδύνου στα συμβόλαια

7.3 Ασφαλιστήρια συμβόλαια σε ξένο νόμισμα

Το ΔΠΧΑ 17 ορίζει ότι κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ 21 – Οι Επιδράσεις των Μεταβολών στις Συναλλαγματικές Ισοτιμίες, σε μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων που δημιουργούν ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, μια οντότητα θα πρέπει να αντιμετωπίζει την ομάδα συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένου του CSM, ως νομισματικό είδος.¹¹¹

Το “Basis for Conclusions notes” παρατηρεί ότι το CSM (βλ. 8.5 παρακάτω) θα μπορούσε διαφορετικά να ταξινομηθεί ως μη χρηματικό, επειδή είναι παρόμοιο με μια προπληρωμή για αγαθά και υπηρεσίες. Ωστόσο, κατά την άποψη του Συμβουλίου, ήταν απλούστερο να αντιμετωπίζονται όλα τα στοιχεία της επιμέτρησης ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου με τον ίδιο τρόπο και, δεδομένου ότι η επιμέτρηση στο ΔΠΧΑ 17 βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε εκτιμήσεις ταμειακών ροών, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν καταλληλότερο να δείτε το ασφαλιστήριο συμβόλαιο στο σύνολό του ως χρηματικό στοιχείο.¹¹² Το συμπέρασμα του Συμβουλίου, ότι το ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι ένα νομισματικό στοιχείο, δεν αλλάζει εάν μια οικονομική οντότητα μετρά μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων χρησιμοποιώντας την απλοποιημένη προσέγγιση (PAA) για την επιμέτρηση της υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης.¹¹³

¹¹⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.29.

¹¹¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.30.

¹¹² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc277.

¹¹³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc278.

8 Γενικό μοντέλο επιμέτρησης

Όπως εξηγείται στο 7.1 παραπάνω, το γενικό μοντέλο βασίζεται στα ακόλουθα δομικά στοιχεία για κάθε ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων:¹¹⁴

- Ταμειακές ροές εκπλήρωσης, οι οποίες περιλαμβάνουν (βλ. 8.2 παρακάτω):
 - Εκτιμήσεις των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών κατά τη διάρκεια της σύμβασης (βλ. 8.2 παρακάτω)
 - Μια προσαρμογή για να αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που σχετίζονται με τις μελλοντικές ταμειακές ροές στο βαθμό που οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι δεν περιλαμβάνονται στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών (βλ. 8.3 παρακάτω)
- Προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο (βλ. 8.4 παρακάτω)
- Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών, που αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος στην ομάδα των συμβολαίων (βλ. 8.5 παρακάτω)

Το Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών αποδεσμεύεται (CSM Release) στα αποτελέσματα χρήσης (P&L) κατά την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες στον αντισυμβαλλόμενο. Επομένως, κατά την αρχική αναγνώριση, δεν θα έπρεπε κανονικά να αναγνωρίζεται κέρδος. Ωστόσο, ζημία αναγνωρίζεται εάν η ομάδα των συμβάσεων είναι επαχθής κατά την ημερομηνία που η ομάδα προσδιορίζεται ως επαχθής.

8.1 Το όριο του συμβολαίου

Αυτή η ενότητα ασχολείται με τις γενικές απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 17 για τον καθορισμό του ορίου του συμβολαίου. Η επιμέτρηση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνει όλες τις ταμειακές ροές που αναμένεται να προκύψουν από τα συμβόλαια της ομάδας, αντανακλώντας εκτιμήσεις για τη συμπεριφορά των ασφαλισμένων. Έτσι, για να προσδιοριστούν οι μελλοντικές ταμειακές ροές που θα προκύψουν καθώς η οικονομική οντότητα εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της, είναι απαραίτητο να καθοριστεί το όριο του συμβολαίου που διακρίνει εάν τα μελλοντικά ασφάλιστρα και τα προκύπτοντα οφέλη και απαιτήσεις προκύπτουν από:¹¹⁵

- Υφιστάμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια: Εάν ναι, αυτά τα μελλοντικά ασφάλιστρα και τα προκύπτοντα οφέλη και απαιτήσεις περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της ομάδας ασφαλιστικών συμβολαίων, ή
- Μελλοντικά ασφαλιστήρια συμβόλαια: Εάν ναι, αυτά τα μελλοντικά ασφάλιστρα, και τα προκύπτοντα οφέλη και απαιτήσεις, δεν περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της ομάδας των υφιστάμενων ασφαλιστικών συμβολαίων.

¹¹⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.32.

¹¹⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc159.

Ως εκ τούτου, μια υποχρέωση ή περιουσιακό στοιχείο που σχετίζεται με αναμενόμενα ασφαλιστήρια ή αναμενόμενες απαιτήσεις εκτός των ορίων του υφιστάμενου ασφαλιστικού συμβολαίου δεν θα πρέπει να αναγνωρίζεται. Τα ποσά αυτά αφορούν μελλοντικά ασφαλιστήρια συμβόλαια.¹¹⁶ Ωστόσο, ένα περιουσιακό στοιχείο θα πρέπει να αναγνωρίζεται για τις ταμιακές ροές απόκτησης που καταβάλλονται πριν από την αναγνώριση της σχετικής ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι εκτιμήσεις των ταμειακών ροών σε ένα σενάριο θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις ταμειακές ροές εντός των ορίων μιας υπάρχουσας σύμβασης και όχι άλλες ταμειακές ροές. Κατά τον καθορισμό των ορίων μιας σύμβασης, μια οντότητα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ουσιαστικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της και εάν προκύπτουν από μια σύμβαση, νόμο ή κανονισμό.¹¹⁷

Η ουσία ενός συμβολαίου είναι ότι δεσμεύει ένα ή και τα δύο μέρη. Εάν και τα δύο μέρη δεσμεύονται εξίσου, τα όρια του συμβολαίου είναι γενικά σαφή. Ομοίως, εάν κανένα από τα μέρη δεν δεσμεύεται, είναι σαφές ότι δεν υπάρχει γνήσια σύμβαση. Έτσι:¹¹⁸

- Το εξωτερικό όριο του υπάρχοντος συμβολαίου είναι το σημείο στο οποίο η οντότητα δεν απαιτείται πλέον να παρέχει κάλυψη και ο ασφαλιζόμενος δεν έχει δικαίωμα ανανέωσης. Πέρα από αυτό το εξωτερικό όριο, κανένα από τα μέρη δεν δεσμεύεται.
- Η οντότητα δεν δεσμεύεται πλέον από το υφιστάμενο συμβόλαιο στο σημείο στο οποίο το συμβόλαιο παρέχει στην οντότητα την πρακτική ικανότητα να επαναεκτιμήσει τον κίνδυνο που παρουσιάζει ο ασφαλιζόμενος και, ως εκ τούτου, το δικαίωμα να ορίσει μια τιμή που αντικατοπτρίζει πλήρως αυτόν τον κίνδυνο.

Ωστόσο, εάν μια οντότητα έχει την πρακτική ικανότητα να επαναξιολογήσει τον κίνδυνο που παρουσιάζει ένας ασφαλιζόμενος, αλλά δεν έχει το δικαίωμα να ορίσει μια τιμή που να αντικατοπτρίζει πλήρως τον επαναξιολογημένο κίνδυνο, το συμβόλαιο εξακολουθεί να δεσμεύει την οντότητα. Επομένως, αυτό το σημείο θα βρίσκεται εντός των ορίων του υπάρχοντος συμβολαίου, εκτός εάν ο περιορισμός στην ικανότητα της οντότητας να ανατιμά το συμβόλαιο είναι τόσο ελάχιστος που αναμένεται να μην έχει εμπορική ουσία (δηλαδή, ο περιορισμός δεν έχει αισθητή επίδραση στα οικονομικά της συναλλαγής). Κατά την άποψη του Συμβουλίου, ένας περιορισμός χωρίς εμπορική ουσία δεν δεσμεύει την οντότητα.¹¹⁹

Μπορεί να είναι πιο δύσκολο να αποφασιστεί το όριο της σύμβασης εάν η σύμβαση δεσμεύει το ένα μέρος πιο στενά από το άλλο. Παραδείγματα περιστάσεων στις οποίες είναι πιο δύσκολο περιλαμβάνουν:¹²⁰

¹¹⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.35.

¹¹⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B61.

¹¹⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc160.

¹¹⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc161.

¹²⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc162.

- Μια οντότητα μπορεί να τιμολογήσει ένα συμβόλαιο έτσι ώστε τα ασφάλιστρα που χρεώθηκαν σε πρώιμες περιόδους να επιδοτούν τα ασφάλιστρα που χρεώθηκαν σε μεταγενέστερες περιόδους, ακόμη και αν το συμβόλαιο αναφέρει ότι κάθε ασφάλιστρο σχετίζεται με μια ισοδύναμη περίοδο κάλυψης. Αυτό θα συνέβαινε εάν το συμβόλαιο χρεώνει ασφάλιστρα σε επίπεδο και οι κίνδυνοι που καλύπτονται από το συμβόλαιο αυξάνονται με την πάροδο του χρόνου. Το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα ασφάλιστρα που χρεώνονται σε μεταγενέστερες περιόδους θα ήταν εντός των ορίων του συμβολαίου επειδή, μετά την πρώτη περίοδο κάλυψης, ο ασφαλιζόμενος έχει αποκτήσει κάτι πολύτιμο, δηλαδή τη δυνατότητα να συνεχίσει την κάλυψη σε επίπεδο τιμής παρά τον αυξανόμενο κίνδυνο.
- Ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο μπορεί να δεσμεύει την οντότητα, αλλά όχι τον ασφαλιζόμενο, απαιτώντας από την οντότητα να συνεχίσει να αποδέχεται ασφάλιστρα και να παρέχει κάλυψη (χωρίς τη δυνατότητα αναπροσαρμογής του συμβολαίου), αλλά επιτρέποντας στον ασφαλιζόμενο να σταματήσει να πληρώνει ασφάλιστρα, αν και πιθανώς επιβαρύνεται με πρόστιμο. Κατά την άποψη του Συμβουλίου, τα ασφάλιστρα που καλείται να αποδεχθεί η οντότητα και η προκύπτουσα κάλυψη που απαιτείται να παρέχει εμπίπτουν στα όρια του συμβολαίου. Όταν ο εκδότης ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου απαιτείται από το συμβόλαιο να ανανεώσει ή να συνεχίσει με άλλο τρόπο το συμβόλαιο, θα πρέπει να αξιολογήσει εάν τα ασφάλιστρα και οι σχετικές ταμειακές ροές που προκύπτουν από το ανανεωμένο συμβόλαιο βρίσκονται εντός των ορίων του αρχικού συμβολαίου.¹²¹
- Ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο μπορεί να επιτρέψει σε μια οντότητα να επανατιμολογήσει το συμβόλαιο με βάση τη γενική εμπειρία της αγοράς (για παράδειγμα, εμπειρία θνησιμότητας), χωρίς να επιτρέπει στην οντότητα να επανεκτιμήσει το προφίλ κινδύνου του μεμονωμένου ασφαλιζόμενου (για παράδειγμα, την υγεία του ασφαλιζόμενου). Σε αυτή την περίπτωση, το ασφαλιστήριο συμβόλαιο δεσμεύει την οντότητα απαιτώντας της να παρέχει στον ασφαλιζόμενο κάτι αξιόλογο - συνεχιζόμενη ασφαλιστική κάλυψη χωρίς να χρειάζεται να υποβληθεί εκ νέου σε αναδοχή. Παρόλο που οι όροι του συμβολαίου είναι τέτοιοι ώστε ο ασφαλιζόμενος να έχει όφελος από την ανανέωση του συμβολαίου και, επομένως, η οντότητα αναμένει ότι θα πραγματοποιηθούν ανανεώσεις, του συμβολαίου δεν απαιτεί από τον ασφαλιζόμενο να ανανεώσει το συμβόλαιο. Ως εκ τούτου, οι ανατιμολογημένες ταμειακές ροές βρίσκονται εκτός των ορίων του συμβολαίου, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται και τα δύο κριτήρια για ανατιμολόγηση σε επίπεδο χαρτοφυλακίου που αναφέρονται παραπάνω.

Ως αποτέλεσμα του παραπάνω πλαισίου, το ΔΠΧΑ 17 διευκρινίζει ότι οι ταμειακές ροές βρίσκονται εντός των ορίων του συμβολαίου εάν προκύπτουν από ουσιαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις που υπάρχουν κατά την περίοδο αναφοράς κατά την οποία η οντότητα μπορεί να υποχρεώσει τον ασφαλιζόμενο να πληρώσει τα ασφάλιστρα ή την οποία η οντότητα έχει

¹²¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B63.

ουσιαστική υποχρέωση να παρέχει στον ασφαλιζόμενο υπηρεσίες. Η ουσιαστική υποχρέωση παροχής υπηρεσιών ασφαλιστηρίων συμβολαίων λήγει όταν:¹²²

- Η οντότητα έχει την πρακτική ικανότητα να επανεκτιμά τους κινδύνους του συγκεκριμένου ασφαλιζόμενου και, ως εκ τούτου, μπορεί να ορίσει μια τιμή ή ένα επίπεδο οφελών που αντικατοπτρίζει πλήρως αυτούς τους κινδύνους, ή
- Ικανοποιούνται και τα δύο παρακάτω κριτήρια:
 - Η οντότητα έχει την πρακτική ικανότητα να επαναξιολογεί τους κινδύνους του χαρτοφυλακίου των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που περιέχει το συμβόλαιο και, ως εκ τούτου, μπορεί να ορίσει μια τιμή ή ένα επίπεδο οφελών που αντικατοπτρίζει πλήρως τον κίνδυνο αυτού του χαρτοφυλακίου
 - Η τιμολόγηση των ασφαλιστρών μέχρι την ημερομηνία επανεκτίμησης των κινδύνων δεν λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους που σχετίζονται με περιόδους μετά την ημερομηνία επανεκτίμησης

Η αξιολόγηση του ορίου του συμβολαίου πραγματοποιείται σε κάθε περίοδο αναφοράς. Αυτό συμβαίνει επειδή μια οντότητα ενημερώνει την επιμέτρηση της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων στην οποία ανήκει το μεμονωμένο συμβόλαιο και, ως εκ τούτου, το χαρτοφυλάκιο των συμβολαίων σε κάθε περίοδο αναφοράς. Για παράδειγμα, σε μια περίοδο αναφοράς μια οντότητα μπορεί να αποφασίσει ότι ένα ασφάλιστρο ανανέωσης για ένα χαρτοφυλάκιο συμβολαίων είναι εκτός των ορίων του συμβολαίου, επειδή ο περιορισμός στην ικανότητα της οντότητας να ανατιμά το συμβόλαιο δεν έχει εμπορική ουσία. Ωστόσο, εάν οι συνθήκες αλλάξουν έτσι ώστε οι ίδιοι περιορισμοί στην ικανότητα της οντότητας να ανατιμά το χαρτοφυλάκιο αποκτούν εμπορική ουσία, η οντότητα μπορεί να συμπεράνει ότι τα μελλοντικά ασφάλιστρα ανανέωσης για αυτό το χαρτοφυλάκιο συμβολαίων βρίσκονται εντός των ορίων του συμβολαίου.¹²³

8.2 Εκτιμήσεις των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών

Το πρώτο στοιχείο των δομικών στοιχείων στο γενικό μοντέλο που συζητήθηκε στο 7 παραπάνω είναι μια εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών κατά τη διάρκεια ζωής κάθε συμβολαίου.

Αυτή η αξιολόγηση θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις μελλοντικές ταμειακές ροές εντός των ορίων κάθε συμβολαίου (βλ. 8.1 παραπάνω).¹²⁴ Ωστόσο, οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης δεν θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τον κίνδυνο μη απόδοσης (δηλαδή την ίδια πίστωση) της οντότητας.¹²⁵ Επιτρέπεται σε μια οντότητα να εκτιμήσει τις μελλοντικές ταμειακές ροές σε

¹²² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.34.

¹²³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc164.

¹²⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.33.

¹²⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.31.

υψηλότερο επίπεδο συγκέντρωσης από μια ομάδα και στη συνέχεια να καταναίμει τις προκύπτουσες ταμιακές ροές εκπλήρωσης σε μεμονωμένες ομάδες συμβολαίων.

Οι εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμιακών ροών θα πρέπει:¹²⁶

- να ενσωματώνουν, με αμερόληπτο τρόπο, όλες τις εύλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια σχετικά με το ποσό, το χρονοδιάγραμμα και την αβεβαιότητα αυτών των μελλοντικών ταμιακών ροών. Για να γίνει αυτό, μια οντότητα θα πρέπει να εκτιμήσει την αναμενόμενη τιμή (δηλαδή τον σταθμισμένο μέσο) του πλήρους εύρους των πιθανών αποτελεσμάτων,
- να αντικατοπτρίζουν την προοπτική της οντότητας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εκτιμήσεις οποιωνδήποτε σχετικών μεταβλητών της αγοράς είναι συνεπείς με τις παρατηρήσιμες τιμές αγοράς για αυτές τις μεταβλητές,
- να είναι τρέχουσες – οι εκτιμήσεις πρέπει να αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες που υφίστανται κατά την ημερομηνία μέτρησης, συμπεριλαμβανομένων των υποθέσεων εκείνης της ημερομηνίας για το μέλλον,
- να είναι σαφής – η οικονομική οντότητα πρέπει να εκτιμά την προσαρμογή για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο χωριστά από τις άλλες εκτιμήσεις. Η οικονομική οντότητα θα πρέπει επίσης να εκτιμήσει τις ταμιακές ροές χωριστά από την προσαρμογή για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο, εκτός εάν η καταλληλότερη τεχνική μέτρησης συνδυάζει αυτές τις εκτιμήσεις.

Ο στόχος της εκτίμησης των μελλοντικών ταμιακών ροών είναι να προσδιοριστεί η αναμενόμενη αξία ή ο σταθμισμένος μέσος όρος του πλήρους φάσματος των πιθανών αποτελεσμάτων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις εύλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια. Οι εύλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με προηγούμενα γεγονότα και τρέχουσες συνθήκες, καθώς και προβλέψεις μελλοντικών συνθηκών. Οι πληροφορίες που διατίθενται από τα συστήματα πληροφοριών μιας οντότητας θεωρούνται διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια.¹²⁷

Το σημείο εκκίνησης για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμιακών ροών είναι μια σειρά σεναρίων που αντικατοπτρίζει το πλήρες φάσμα των πιθανών αποτελεσμάτων. Κάθε σενάριο προσδιορίζει το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμιακών ροών για ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα και την εκτιμώμενη πιθανότητα αυτού του αποτελέσματος. Οι ταμιακές ροές από κάθε σενάριο προεξοφλούνται και σταθμίζονται με βάση την εκτιμώμενη πιθανότητα αυτού του αποτελέσματος να προκύψει μια αναμενόμενη παρούσα αξία.¹²⁸

¹²⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.33.

¹²⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B3.7

¹²⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B38.

Κατά την εξέταση του πλήρους φάσματος των πιθανών αποτελεσμάτων, ο στόχος είναι να ενσωματωθούν όλες οι εύλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια με αμερόληπτο τρόπο, αντί να εντοπιστεί κάθε πιθανό σενάριο. Στην πράξη, η ανάπτυξη σαφών σεναρίων είναι περιττή εάν η προκύπτουσα εκτίμηση είναι συνεπής με τον στόχο μέτρησης της εξέτασης όλων των εύλογων και υποστηρίξιμων πληροφοριών που είναι διαθέσιμες. Για παράδειγμα, εάν μια οντότητα εκτιμήσει ότι η κατανομή πιθανοτήτων των αποτελεσμάτων είναι σε γενικές γραμμές συνεπής με μια κατανομή πιθανότητας που μπορεί να περιγραφεί πλήρως με έναν μικρό αριθμό παραμέτρων, θα αρκεί να εκτιμηθεί ο μικρότερος αριθμός παραμέτρων. Ομοίως, σε ορισμένες περιπτώσεις, η σχετικά απλή μοντελοποίηση μπορεί να δώσει μια απάντηση εντός ενός αποδεκτού εύρους ακρίβειας, χωρίς να χρειάζονται πολλές λεπτομερείς προσομοιώσεις. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ταμειακές ροές μπορεί να οδηγούνται από πολύπλοκους υποκείμενους παράγοντες και μπορεί να ανταποκρίνονται με μη γραμμικό τρόπο στις αλλαγές των οικονομικών συνθηκών. Αυτό μπορεί να συμβεί εάν, για παράδειγμα, οι ταμειακές ροές αντικατοπτρίζουν μια σειρά από αλληλένδετες επιλογές που είναι σιωπηρές ή ρητές. Σε τέτοιες περιπτώσεις, είναι πιθανό να απαιτείται πιο περίπλοκη στοχαστική μοντελοποίηση για την ικανοποίηση του στόχου της μέτρησης.¹²⁹

Τα σενάρια που αναπτύχθηκαν θα πρέπει να περιλαμβάνουν αμερόληπτες εκτιμήσεις της πιθανότητας καταστροφικών ζημιών στο πλαίσιο των υφιστάμενων συμβολαίων. Αυτά τα σενάρια αποκλείουν πιθανές αξιώσεις στο πλαίσιο πιθανών μελλοντικών συμβολαίων.¹³⁰

Μια οντότητα θα πρέπει να εκτιμά τις πιθανότητες και τα ποσά μελλοντικών πληρωμών στο πλαίσιο υφιστάμενων συμβολαίων με βάση τις πληροφορίες που έχει αποκτήσει, συμπεριλαμβανομένων:¹³¹

- Πληροφορίες για απαιτήσεις που έχουν ήδη αναφερθεί από τους ασφαλιζόμενους
- Άλλες πληροφορίες για τα γνωστά ή εκτιμώμενα χαρακτηριστικά των ασφαλιστηρίων συμβολαίων
- Ιστορικά δεδομένα σχετικά με την εμπειρία της οντότητας, συμπληρωμένα όταν χρειάζεται με ιστορικά δεδομένα από άλλες πηγές. Τα ιστορικά δεδομένα προσαρμόζονται για να αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες συνθήκες, για παράδειγμα, εάν:
 - τα χαρακτηριστικά του ασφαλισμένου πληθυσμού διαφέρουν (ή θα διαφέρουν, για παράδειγμα, λόγω δυσμενούς επιλογής) από εκείνα του πληθυσμού που έχουν χρησιμοποιηθεί ως βάση για τα ιστορικά δεδομένα
 - υπάρχουν ενδείξεις ότι οι ιστορικές τάσεις δεν θα συνεχιστούν, ότι θα εμφανιστούν νέες τάσεις ή ότι οι οικονομικές, δημογραφικές και άλλες αλλαγές ενδέχεται να επηρεάσουν τις ταμειακές ροές που προκύπτουν από τα υφιστάμενα ασφαλιστικά συμβόλαια, ή

¹²⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B39.

¹³⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B40.

¹³¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B41.

- έχουν γίνει αλλαγές σε στοιχεία, όπως οι διαδικασίες αναδοχής και οι διαδικασίες διαχείρισης αποζημιώσεων, που μπορεί να επηρεάσουν τη συνάφεια των ιστορικών δεδομένων με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.
- Πληροφορίες για τις τρέχουσες τιμές, εάν υπάρχουν, για αντασφαλιστήρια συμβόλαια και άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα (εάν υπάρχουν) που καλύπτουν παρόμοιους κινδύνους, όπως ομόλογα καταστροφής και παράγωγα καιρικών συνθηκών, και πρόσφατες τιμές αγοράς για μεταβιβάσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να προσαρμόζονται ώστε να αντικατοπτρίζουν τις διαφορές μεταξύ των ταμειακών ροών που προκύπτουν από αυτά τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια ή άλλα χρηματοοικονομικά μέσα και των ταμειακών ροών που θα προέκυπταν καθώς η οντότητα εκπληρώνει τα υποκείμενες συμβόλαια με τον ασφαλιζόμενο.

8.2.1 Μεταβλητές αγοράς και μη αγοραίες μεταβλητές

Το ΔΠΧΑ 17 προσδιορίζει δύο τύπους μεταβλητών που μπορούν να επηρεάσουν τις εκτιμήσεις των ταμειακών ροών:¹³²

- Μεταβλητές της αγοράς (δηλαδή, εκείνες που μπορούν να παρατηρηθούν ή να προκύψουν απευθείας από αγορές (για παράδειγμα, τιμές διαπραγματεύσιμων τίτλων και επιτόκια))
- Μη αγοραίες μεταβλητές (δηλαδή, όλες οι άλλες μεταβλητές, όπως η συχνότητα και η σοβαρότητα των ασφαλιστικών αποζημιώσεων και η θνησιμότητα)

Οι μεταβλητές της αγοράς θα οδηγήσουν γενικά σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο (π.χ. παρατηρήσιμα επιτόκια) και οι μη αγοραίες μεταβλητές θα οδηγήσουν γενικά σε μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο (για παράδειγμα, τα ποσοστά θνησιμότητας). Ωστόσο, αυτό δεν θα συμβαίνει πάντα, μπορεί να υπάρχουν υποθέσεις που σχετίζονται με χρηματοοικονομικούς κινδύνους για τους οποίους οι μεταβλητές δεν μπορούν να παρατηρηθούν ή να προκύψουν απευθείας από αγορές (π.χ. επιτόκια που δεν μπορούν να παρατηρηθούν ή προκύπτουν απευθείας από αγορές).¹³³

8.2.1.1 Μεταβλητές αγοράς

Οι μεταβλητές της αγοράς είναι μεταβλητές που μπορούν να παρατηρηθούν ή να προκύψουν απευθείας από αγορές (π.χ. τιμές των διαπραγματεύσιμων τίτλων και τα επιτόκια).

Οι εκτιμήσεις των μεταβλητών της αγοράς θα πρέπει να είναι συνεπείς με τις παρατηρήσιμες τιμές της αγοράς κατά την ημερομηνία μέτρησης. Μια οντότητα θα πρέπει να μεγιστοποιεί τη χρήση παρατηρήσιμων εισροών και δεν θα πρέπει να υποκαθιστά τις δικές της εκτιμήσεις για

¹³² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B42.

¹³³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B43.

παρατηρήσιμα δεδομένα αγοράς, εκτός από τις περιορισμένες περιπτώσεις που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 13.¹³⁴

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 13, εάν πρέπει να προκύψουν μεταβλητές (π.χ. επειδή δεν υπάρχουν παρατηρήσιμες μεταβλητές αγοράς), θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν συνεπείς με τις παρατηρήσιμες μεταβλητές της αγοράς.¹³⁵

Οι τιμές της αγοράς συνδυάζουν μια σειρά απόψεων σχετικά με πιθανά μελλοντικά αποτελέσματα και επίσης αντικατοπτρίζουν τις προτιμήσεις κινδύνου των συμμετεχόντων στην αγορά. Κατά συνέπεια, δεν αποτελούν πρόβλεψη ενός σημείου για το μελλοντικό αποτέλεσμα. Εάν το πραγματικό αποτέλεσμα διαφέρει από την προηγούμενη τιμή αγοράς, αυτό δεν σημαίνει ότι η τιμή της αγοράς ήταν «λάθος».¹³⁶

Μια σημαντική εφαρμογή των μεταβλητών της αγοράς είναι η έννοια ενός αναπαραγόμενου περιουσιακού στοιχείου ή ενός αναπαραγόμενου χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων. Ένα αναπαραγόμενο περιουσιακό στοιχείο είναι εκείνο του οποίου οι ταμειακές ροές ταιριάζουν ακριβώς, σε όλα τα σενάρια, με τις συμβατικές ταμειακές ροές μιας ομάδας ασφαλιστικών συμβολαίων ως προς το ποσό, το χρονοδιάγραμμα και την αβεβαιότητα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να υπάρχει ένα αναπαραγόμενο περιουσιακό στοιχείο για ορισμένες από τις ταμειακές ροές που προκύπτουν από μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η εύλογη αξία αυτού του περιουσιακού στοιχείου αντανάκλα τόσο την αναμενόμενη παρούσα αξία των ταμειακών ροών από το περιουσιακό στοιχείο όσο και τον κίνδυνο που σχετίζεται με αυτές τις ταμειακές ροές. Εάν υπάρχει ένα αναπαραγόμενο χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων για ορισμένες από τις ταμειακές ροές που προκύπτουν από μια ομάδα ασφαλιστικών συμβολαίων, η οικονομική οντότητα μπορεί να χρησιμοποιήσει την εύλογη αξία αυτών των περιουσιακών στοιχείων για να μετρήσει τις σχετικές ταμειακές ροές εκπλήρωσης αντί να εκτιμήσει ρητά τις ταμειακές ροές και το προεξοφλητικό επιτόκιο.¹³⁷ Το ΔΠΧΑ 17 δεν απαιτεί από μια οντότητα να χρησιμοποιεί τεχνική αντιγραφής χαρτοφυλακίου. Ωστόσο, εάν όντως υπάρχει ένα αναπαραγόμενο περιουσιακό στοιχείο ή χαρτοφυλάκιο για ορισμένες από τις ταμειακές ροές που προκύπτουν από ασφαλιστήρια συμβόλαια και μια οντότητα επιλέξει να χρησιμοποιήσει διαφορετική τεχνική, η οντότητα θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι μια τεχνική αναπαραγωγής χαρτοφυλακίου είναι απίθανο να οδηγήσει σε μια ουσιαστικά διαφορετική μέτρηση αυτών των ταμειακών ροών.¹³⁸

Τεχνικές άλλες από μια τεχνική αναπαραγωγής χαρτοφυλακίου, όπως οι τεχνικές στοχαστικής μοντελοποίησης, μπορεί να είναι πιο εύρωστες ή ευκολότερες στην εφαρμογή εάν υπάρχουν

¹³⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 13: Fair Value Measurement.79.

¹³⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B44.

¹³⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B45.

¹³⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B46.

¹³⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B47.

σημαντικές αλληλεξαρτήσεις μεταξύ ταμειακών ροών που ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις των περιουσιακών στοιχείων και άλλες ταμειακές ροές. Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της τεχνικής που ανταποκρίνεται καλύτερα στον στόχο της συνέπειας με παρατηρήσιμες μεταβλητές της αγοράς σε συγκεκριμένες περιστάσεις. Ειδικότερα, η χρησιμοποιούμενη τεχνική πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα η επιμέτρηση τυχόν δικαιωμάτων προαίρεσης και εγγυήσεων που περιλαμβάνονται στα ασφαλιστήρια συμβόλαια να συνάδει με τις παρατηρούμενες τιμές της αγοράς (εάν υπάρχουν) για τέτοια δικαιώματα και εγγυήσεις.¹³⁹

8.2.1.2 Μη αγοραίες μεταβλητές

Οι μη αγοραίες μεταβλητές είναι όλες οι άλλες μεταβλητές (εκτός από τις μεταβλητές της αγοράς), όπως η συχνότητα και η σοβαρότητα των ασφαλιστικών αποζημιώσεων και η θνησιμότητα.

Οι εκτιμήσεις των μη αγοραίων μεταβλητών θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν όλα τα εύλογα και τεκμηριωμένα στοιχεία που είναι διαθέσιμα χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια, τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά.¹⁴⁰

Τα μη αγοραία εξωτερικά δεδομένα (π.χ. εθνικές στατιστικές θνησιμότητας) ενδέχεται να έχουν μεγαλύτερη ή μικρότερη συνάφεια από τα εσωτερικά δεδομένα (π.χ. εσωτερικά αναπτυγμένα στατιστικά στοιχεία θνησιμότητας), ανάλογα με τις περιστάσεις. Για παράδειγμα, μια οντότητα που εκδίδει συμβόλαια ασφάλισης ζωής δεν θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά σε εθνικές στατιστικές θνησιμότητας, αλλά θα πρέπει να εξετάζει όλες τις άλλες εύλογες και υποστηρίξιμες εσωτερικές και εξωτερικές πηγές πληροφοριών που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια όταν αναπτύσσει αμερόληπτες εκτιμήσεις πιθανοτήτων για σενάρια θνησιμότητας για ασφαλιστήρια συμβόλαια. Κατά την ανάπτυξη αυτών των πιθανοτήτων, μια οντότητα θα πρέπει να δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα στις πιο πειστικές πληροφορίες. Για παράδειγμα:¹⁴¹

- Οι εσωτερικές στατιστικές θνησιμότητας μπορεί να είναι πιο πειστικές από τα εθνικά δεδομένα θνησιμότητας, εάν τα εθνικά δεδομένα προέρχονται από μεγάλο πληθυσμό που δεν είναι αντιπροσωπευτικός του ασφαλιζόμενου πληθυσμού. Αυτό θα μπορούσε να οφείλεται στο ότι τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του ασφαλιζόμενου πληθυσμού θα μπορούσαν να διαφέρουν σημαντικά από αυτά του εθνικού πληθυσμού, πράγμα που σημαίνει ότι μια οντότητα θα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στα εσωτερικά δεδομένα και μικρότερη βαρύτητα στις εθνικές στατιστικές.
- Αντίθετα, εάν οι εσωτερικές στατιστικές προέρχονται από έναν μικρό πληθυσμό με χαρακτηριστικά που πιστεύεται ότι είναι κοντά σε εκείνα του εθνικού πληθυσμού και οι

¹³⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B48.

¹⁴⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B49.

¹⁴¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B50.

εθνικές στατιστικές είναι τρέχουσες, μια οντότητα θα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στις εθνικές στατιστικές.

Οι εκτιμώμενες πιθανότητες για μη αγοραίες μεταβλητές δεν πρέπει να έρχονται σε αντίθεση με τις παρατηρήσιμες μεταβλητές της αγοράς. Για παράδειγμα, οι εκτιμώμενες πιθανότητες για μελλοντικά σενάρια ρυθμού πληθωρισμού θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν συνεπείς με τις πιθανότητες που συνεπάγονται τα επιτόκια της αγοράς.¹⁴²

Σε ορισμένες περιπτώσεις, μια οντότητα μπορεί να συμπεράνει ότι οι μεταβλητές της αγοράς ποικίλλουν ανεξάρτητα από τις μη αγοραίες μεταβλητές. Εάν ναι, η οικονομική οντότητα θα πρέπει να εξετάσει σενάρια που αντικατοπτρίζουν το εύρος των αποτελεσμάτων για τις μη αγοραίες μεταβλητές, με κάθε σενάριο να χρησιμοποιεί την ίδια παρατηρούμενη τιμή της μεταβλητής της αγοράς.¹⁴³

Σε άλλες περιπτώσεις, οι μεταβλητές της αγοράς και οι μη αγοραίες μεταβλητές μπορεί να συσχετίζονται. Για παράδειγμα, μπορεί να υπάρχουν στοιχεία ότι τα επιτόκια λήξης (μια μεταβλητή που δεν είναι αγοραία) συσχετίζονται με τα επιτόκια (μια μεταβλητή της αγοράς). Ομοίως, μπορεί να υπάρχουν στοιχεία ότι τα επίπεδα αξιώσεων για ασφάλιση κατοικίας ή αυτοκινήτου συσχετίζονται με τους οικονομικούς κύκλους και, ως εκ τούτου, με τα επιτόκια και τα ποσά των εξόδων. Η οικονομική οντότητα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι πιθανότητες για τα σενάρια και οι προσαρμογές κινδύνου για τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο που σχετίζεται με τις μεταβλητές της αγοράς είναι συνεπείς με τις παρατηρούμενες τιμές αγοράς που εξαρτώνται από αυτές τις μεταβλητές της αγοράς.¹⁴⁴

8.2.2 Χρήση τρεχουσών εκτιμήσεων

Κατά την εκτίμηση κάθε σεναρίου ταμειακών ροών και της πιθανότητάς του, μια οντότητα θα πρέπει να χρησιμοποιεί όλες τις εύλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια.¹⁴⁵

Μια οντότητα θα πρέπει να επανεξετάσει τις εκτιμήσεις που έκανε στο τέλος της προηγούμενης περιόδου αναφοράς και να τις ενημερώσει. Με αυτόν τον τρόπο, μια οντότητα θα πρέπει να εξετάσει εάν:¹⁴⁶

- οι επικαιροποιημένες εκτιμήσεις αντιπροσωπεύουν πιστά τις συνθήκες στο τέλος της περιόδου αναφοράς, ή

¹⁴² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B51.

¹⁴³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B52.

¹⁴⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B53.

¹⁴⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B54

¹⁴⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B54

- οι αλλαγές στις εκτιμήσεις αντιπροσωπεύουν πιστά τις αλλαγές στις συνθήκες κατά τη διάρκεια της περιόδου. Για παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι οι εκτιμήσεις ήταν στο ένα άκρο ενός εύλογου εύρους στην αρχή της περιόδου. Εάν οι συνθήκες δεν έχουν αλλάξει, η μετατόπιση των εκτιμήσεων στο άλλο άκρο του εύρους στο τέλος της περιόδου δεν θα αντιπροσωπεύει πιστά αυτό που συνέβη κατά τη διάρκεια της περιόδου. Εάν οι πιο πρόσφατες εκτιμήσεις μιας οντότητας είναι διαφορετικές από τις προηγούμενες εκτιμήσεις της, αλλά οι συνθήκες δεν έχουν αλλάξει, θα πρέπει να αξιολογήσει εάν οι νέες πιθανότητες που αποδίδονται σε κάθε σενάριο είναι δικαιολογημένες. Κατά την ενημέρωση των εκτιμήσεών της για αυτές τις πιθανότητες, η οντότητα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τόσο τα στοιχεία που υποστήριζαν τις προηγούμενες εκτιμήσεις της όσο και όλα τα πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία, δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στα πιο πειστικά στοιχεία.

Η πιθανότητα που αποδίδεται σε κάθε σενάριο πρέπει να αντικατοπτρίζει τις συνθήκες στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Κατά συνέπεια, η εφαρμογή του ΔΛΠ 10 Γεγονότα μετά την Περίοδο Αναφοράς, ένα γεγονός που συμβαίνει μετά το τέλος της περιόδου αναφοράς που επιλύει μια αβεβαιότητα που υπήρχε στο τέλος της περιόδου αναφοράς και δεν παρείχε στοιχεία για τις συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία αυτή. Για παράδειγμα, μπορεί να υπάρχει 20 τοις εκατό πιθανότητα στο τέλος της περιόδου αναφοράς να χτυπήσει μια μεγάλη καταιγίδα κατά τους υπόλοιπους έξι μήνες ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

Μετά το τέλος της περιόδου αναφοράς αλλά πριν εγκριθούν οι οικονομικές καταστάσεις για έκδοση, εμφανίζεται μια μεγάλη καταιγίδα. Οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης βάσει αυτού του συμβολαίου δεν πρέπει να αντικατοπτρίζουν την καταιγίδα που, εκ των υστέρων, είναι γνωστό ότι έχει συμβεί. Αντίθετα, οι ταμειακές ροές που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση περιλαμβάνουν την πιθανότητα 20 τοις εκατό που είναι εμφανής στο τέλος της περιόδου αναφοράς (με γνωστοποίηση (εφαρμόζοντας το ΔΛΠ 10) ότι ένα μη διορθωτικό γεγονός συνέβη μετά το τέλος της περιόδου αναφοράς).¹⁴⁷

Οι τρέχουσες εκτιμήσεις των αναμενόμενων ταμειακών ροών δεν είναι απαραίτητα ταυτόσημες με την πιο πρόσφατη πραγματική εμπειρία. Για παράδειγμα, ας υποθέσουμε ότι η εμπειρία θνησιμότητας στην περίοδο αναφοράς ήταν 20 τοις εκατό χειρότερη από την προηγούμενη εμπειρία θνησιμότητας και τις προηγούμενες προσδοκίες για την εμπειρία θνησιμότητας. Διάφοροι παράγοντες θα μπορούσαν να έχουν προκαλέσει την ξαφνική αλλαγή στην εμπειρία, μεταξύ των οποίων:¹⁴⁸

- Διαρκείς αλλαγές στη θνησιμότητα
- Αλλαγές στα χαρακτηριστικά του ασφαλιζόμενου πληθυσμού (για παράδειγμα, αλλαγές στην αναδοχή ή τη διανομή ή επιλεκτικές ακυρώσεις από ασφαλιζόμενους με ασυνήθιστα καλή υγεία)
- Τυχαίες διακυμάνσεις

¹⁴⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B55

¹⁴⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B56.

- Αναγνωρίσιμα μη επαναλαμβανόμενα αίτια

Μια οντότητα θα πρέπει να διερευνήσει τους λόγους για την αλλαγή στην εμπειρία και να αναπτύξει νέες εκτιμήσεις για τις ταμειακές ροές και τις πιθανότητες υπό το φως της πιο πρόσφατης εμπειρίας, της προηγούμενης εμπειρίας και άλλων πληροφοριών. Το αποτέλεσμα για το παραπάνω παράδειγμα, όταν η εμπειρία της θνησιμότητας επιδεινώθηκε κατά 20 τοις εκατό κατά την περίοδο αναφοράς, θα ήταν συνήθως ότι η αναμενόμενη παρούσα αξία των παροχών θανάτου αλλάζει, αλλά όχι κατά 20 τοις εκατό. Ωστόσο, εάν τα ποσοστά θνησιμότητας συνεχίσουν να είναι σημαντικά υψηλότερα από τις προηγούμενες εκτιμήσεις για λόγους που αναμένεται να συνεχιστούν, η εκτιμώμενη πιθανότητα που αποδίδεται στα σενάρια υψηλής θνησιμότητας θα αυξηθεί.¹⁴⁹

Οι εκτιμήσεις των μη αγοραίων μεταβλητών θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με το τρέχον επίπεδο των ασφαλισμένων συμβάντων και πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις. Για παράδειγμα, τα ποσοστά θνησιμότητας μειώνονται σταθερά για μεγάλες περιόδους σε πολλές χώρες. Ο προσδιορισμός των ταμειακών ροών εκπλήρωσης αντανακλά τις πιθανότητες που θα αποδίδονταν σε κάθε πιθανό σενάριο τάσης, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις εύλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια.¹⁵⁰

Με παρόμοιο τρόπο, εάν οι ταμειακές ροές που κατανέμονται σε μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι ευαίσθητες στον πληθωρισμό, ο προσδιορισμός των ταμειακών ροών εκπλήρωσης θα πρέπει να αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις για πιθανούς μελλοντικούς ρυθμούς πληθωρισμού. Επειδή τα ποσοστά πληθωρισμού είναι πιθανό να συσχετίζονται με τα επιτόκια, η μέτρηση των ταμειακών ροών εκπλήρωσης θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις πιθανότητες για κάθε σενάριο πληθωρισμού με τρόπο που να συνάδει με τις πιθανότητες που συνεπάγονται τα επιτόκια της αγοράς που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση του προεξοφλητικού επιτοκίου.¹⁵¹

Κατά την εκτίμηση των ταμειακών ροών, μια οντότητα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα που ενδέχεται να επηρεάσουν αυτές τις ταμειακές ροές. Η οντότητα θα πρέπει να αναπτύξει σενάρια ταμειακών ροών που να αντικατοπτρίζουν αυτά τα μελλοντικά γεγονότα, καθώς και αμερόληπτες εκτιμήσεις της πιθανότητας κάθε σεναρίου. Ωστόσο, μια οντότητα δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες προσδοκίες για μελλοντικές αλλαγές στη νομοθεσία που θα άλλαζαν ή θα εκπλήρωναν την παρούσα δέσμευση ή θα δημιουργούσαν νέες υποχρεώσεις βάσει του

¹⁴⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B57.

¹⁵⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B58.

¹⁵¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B59.

υπάρχοντος ασφαλιστηρίου συμβολαίου έως ότου θεσπιστεί ουσιαστικά η αλλαγή στη νομοθεσία.¹⁵²

8.2.3 Ταμειακές ροές εντός των ορίων της σύμβασης

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι εκτιμήσεις των ταμειακών ροών θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις ταμειακές ροές εντός των ορίων ενός ασφαλιστικού συμβολαίου και κατά τον καθορισμό του ορίου του συμβολαίου, μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να εξετάζει τα ουσιαστικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της και εάν αυτά τα δικαιώματα και υποχρεώσεις προκύπτουν από σύμβαση, νόμο ή κανονισμό.

Πολλά ασφαλιστήρια συμβόλαια έχουν χαρακτηριστικά που επιτρέπουν στους ασφαλιζόμενους να προβαίνουν σε ενέργειες που αλλάζουν το ποσό, το χρονοδιάγραμμα, τη φύση ή την αβεβαιότητα των ποσών που θα λάβουν. Τέτοια χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν επιλογές ανανέωσης, επιλογές παράδοσης, επιλογές μετατροπής και επιλογές διακοπής πληρωμής ασφαλιστρών, ενώ εξακολουθείτε να λαμβάνουν οφέλη βάσει των συμβολαίων. Η επιμέτρηση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων θα πρέπει να αντικατοπτρίζει, σε μια βάση αναμενόμενης αξίας, τις τρέχουσες εκτιμήσεις της οντότητας για τον τρόπο με τον οποίο οι ασφαλιζόμενοι της ομάδας θα ασκήσουν τα διαθέσιμα δικαιώματα και η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο θα πρέπει να αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της οντότητας πώς η πραγματική συμπεριφορά των ασφαλιζομένων μπορεί να διαφέρει από την αναμενόμενη συμπεριφορά. Αυτή η απαίτηση προσδιορισμού της αναμενόμενης αξίας ισχύει ανεξάρτητα από τον αριθμό των συμβολαίων σε μια ομάδα, για παράδειγμα, ισχύει ακόμη και αν η ομάδα περιλαμβάνει ένα μοναδικό συμβόλαιο.

Έτσι, η μέτρηση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων δεν θα πρέπει να προϋποθέτει 100 τοις εκατό πιθανότητα ότι οι ασφαλιζόμενοι θα:¹⁵³

- παραδώσουν τα συμβόλαιά τους (surrender), εάν υπάρχει κάποια πιθανότητα ότι κάποιοι από τους ασφαλιζόμενους δεν θα το κάνουν, ή
- συνεχίσουν τα συμβόλαιά τους, εάν υπάρχει κάποια πιθανότητα ότι κάποιοι από τους ασφαλιζόμενους δεν θα το κάνουν

Η Βάση για Συμπεράσματα (Basis for Conclusions) αναφέρει ότι το ΔΠΧΑ 17 δεν απαιτεί ούτε επιτρέπει την εφαρμογή κατώτατου ορίου καταθέσεων κατά την επιμέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Εάν επρόκειτο να εφαρμοστεί ένα κατώτατο όριο καταθέσεων, η μέτρηση που θα προέκυπτε θα αγνοούσε όλα τα σενάρια εκτός από εκείνα που αφορούν την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης των ασφαλιζομένων με τον τρόπο που είναι λιγότερο ευνοϊκός για την οντότητα. Αυτό θα έρχονταν σε αντίθεση με την αρχή ότι μια οντότητα θα

¹⁵² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B60.

¹⁵³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B62.

πρέπει να ενσωματώνει στην επιμέτρηση ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου μελλοντικές ταμειακές ροές σε σταθμισμένη βάση πιθανότητας.¹⁵⁴ Οι αναμενόμενες ταμειακές εκροές περιλαμβάνουν εκροές για τις οποίες η οικονομική οντότητα έχει διακριτική ευχέρεια.¹⁵⁵ Το Συμβούλιο εξέτασε εάν οι πληρωμές που υπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια της οντότητας πληρούν τον ορισμό της υποχρέωσης στο Εννοιολογικό Πλαίσιο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς - το Εννοιολογικό Πλαίσιο (Conceptual Framework for Financial Reporting - the Conceptual Framework). Το συμβόλαιο, όταν θεωρείται ως σύνολο, πληροί σαφώς τον ορισμό της υποχρέωσης του Εννοιολογικού Πλαισίου. Ορισμένα στοιχεία, εάν τα δούμε μεμονωμένα, ενδέχεται να μην πληρούν τον ορισμό της υποχρέωσης. Ωστόσο, κατά την άποψη του Συμβουλίου, η συμπερίληψη τέτοιων στοιχείων στην επιμέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων θα παρήγαγε πιο χρήσιμες πληροφορίες για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.¹⁵⁶

Οι ταμειακές ροές εντός των ορίων ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι εκείνες που σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση του συμβολαίου, συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών ροών για τις οποίες η οντότητα έχει διακριτική ευχέρεια ως προς το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα. Το ΔΠΧΑ 17 παρέχει τα ακόλουθα παραδείγματα τέτοιων ταμειακών ροών.¹⁵⁷

- Ασφάλιστρα
- Πληρωμές, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων, σε ασφαλιζόμενο
- Πληρωμές σε ασφαλιζόμενο που διαφέρουν ανάλογα με τα υποκείμενα στοιχεία
- Πληρωμές σε ασφαλιζόμενο που προκύπτουν από παράγωγα
- Ταμειακές ροές απόκτησης ασφαλίσεων
- Κόστος διεκπεραίωσης απαιτήσεων
- Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την παροχή συμβατικών παροχών σε είδος
- Κόστος διαχείρισης πολιτικής και συντήρησης
- Φόροι και εισφορές που βασίζονται σε συναλλαγές
- Πληρωμές, από τον ασφαλιστή, φόρου υπό την ιδιότητα του καταπιστευματικού
- Πιθανές ταμειακές εισροές από ανακτήσεις
- Κατανομή σταθερών και μεταβλητών γενικών εξόδων
- Κόστος που θα υποστεί η οντότητα για την παροχή μιας επενδυτικής δραστηριότητας, μιας υπηρεσίας απόδοσης επένδυσης ή μιας υπηρεσίας που σχετίζεται με επενδύσεις
- Κάθε άλλο κόστος που επιβαρύνει ειδικά τον ασφαλιζόμενο

Το Συμβούλιο αποφάσισε να μην συμπεριλάβει μόνο τις ασφαλιστικές ταμειακές ροές που είναι αυξητικές σε επίπεδο συμβολαίου, καθώς αυτό θα σήμαινε ότι οι οντότητες θα αναγνωρίσουν διαφορετικά περιθώρια και έξοδα συμβατικών υπηρεσιών ανάλογα με τον τρόπο που δομούν τις δραστηριότητές τους απόκτησης.¹⁵⁸ Για παράδειγμα, διαφορετικές υποχρεώσεις θα

¹⁵⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc166.

¹⁵⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc168.

¹⁵⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc169.

¹⁵⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B65.

¹⁵⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc182(A).

αναφέρονται εάν η οντότητα διέθετε εσωτερικό τμήμα πωλήσεων αντί να αναθέτει πωλήσεις σε εξωτερικούς αντιπροσώπους, καθώς το κόστος ενός εσωτερικού τμήματος πωλήσεων, όπως οι σταθεροί μισθοί, είναι λιγότερο πιθανό να είναι αυξητικό από τα ποσά που καταβάλλονται σε έναν αντιπρόσωπο.

Κατά την αρχική αναγνώριση ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου, οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης θα περιλαμβάνουν εκτιμήσεις για αυτές τις ταμειακές ροές. Στη συνέχεια, καθώς παρέχονται υπηρεσίες βάσει της σύμβασης, η υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη μειώνεται και τα ασφαλιστικά έσοδα αναγνωρίζονται εκτός από εκείνες τις αλλαγές που δεν σχετίζονται με υπηρεσίες που παρέχονται στην περίοδο (ασφάλιστρα που εισπράχθηκαν, αλλαγές συνιστώσας επένδυσης, αλλαγές που σχετίζονται με συναλλαγές φόροι, έσοδα ή έξοδα χρηματοδότησης ασφάλισης και ταμειακές ροές από την απόκτηση ασφαλίσων).

8.2.3.1 Ταμειακές ροές ασφαλιστρων

Οι ταμειακές ροές ασφαλιστρων περιλαμβάνουν προσαρμογές ασφαλιστρων, ασφάλιστρα δόσεων από έναν ασφαλισμένο και τυχόν πρόσθετες ταμειακές ροές που προκύπτουν από αυτά τα ασφάλιστρα.

Ορισμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια χρεώνουν υψηλότερο ασφάλιστρο στους ασφαλισμένους που πληρώνουν με (ας πούμε) μηνιαίες δόσεις σε σύγκριση με εκείνους που πληρώνουν ένα μόνο ποσό κατά την έναρξη του συμβολαίου. Το αυξημένο ποσό που χρεώνεται σε όσους πληρώνουν με δόσεις μπορεί να περιλαμβάνει έμμεση χρέωση τόκου. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4, οι λογιστικές πρακτικές για το υψηλότερο ασφάλιστρο που χρεώνεται σε όσους πληρώνουν με δόσεις ήταν διαφορετικές.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17, οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης που προκύπτουν από τυχόν πρόσθετα ασφάλιστρα που χρεώνονται στους ασφαλισμένους είναι ασφαλιστικά έσοδα καθώς δεν ανταποκρίνονται στον ορισμό των εσόδων ή εξόδων ασφαλιστικής χρηματοδότησης ούτε είναι μια ξεχωριστή μη ασφαλιστική υπηρεσία καθώς η ασφάλιση και η χρηματοδότηση συνήθως δεν πωλούνται χωριστά.

8.2.3.2 Πληρωμές σε ή για λογαριασμό ασφαλιζόμενου

Αυτές οι πληρωμές περιλαμβάνουν αξιώσεις που έχουν ήδη αναφερθεί αλλά δεν έχουν ακόμη πληρωθεί (Reported Claims), απαιτήσεις για μελλοντικά γεγονότα που έχουν συμβεί αλλά για τις οποίες δεν έχουν αναφερθεί απαιτήσεις (Incurred But Not Reported Claims – IBNR) και όλες τις μελλοντικές απαιτήσεις για τις οποίες μια οικονομική οντότητα έχει ουσιαστική υποχρέωση.

8.2.3.3 Πληρωμές σε ή για λογαριασμό ασφαλιζόμενου που ποικίλλουν ανάλογα με τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων

Ορισμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια δίνουν στους κατόχους ασφάλισης το δικαίωμα να μοιράζονται τις αποδόσεις για συγκεκριμένα υποκείμενα στοιχεία. Υποκείμενα στοιχεία είναι στοιχεία που καθορίζουν ορισμένα από τα ποσά που πρέπει να πληρωθούν σε έναν αντισυμβαλλόμενο. Τα υποκείμενα στοιχεία μπορεί να περιλαμβάνουν οποιαδήποτε στοιχεία, π.χ. ένα χαρτοφυλάκιο αναφοράς περιουσιακών στοιχείων, τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της οντότητας ή ένα καθορισμένο υποσύνολο των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της οντότητας.¹⁵⁹

Οι πληρωμές προς τους ασφαλιζόμενους που ποικίλλουν ανάλογα με τις επιστροφές από υποκείμενα στοιχεία βρίσκονται πιο συχνά σε συμβόλαια με χαρακτηριστικά συμμετοχής.

8.2.3.4 Πληρωμές σε ή για λογαριασμό ασφαλιζόμενου που προκύπτουν από παράγωγα

Παραδείγματα τέτοιων παραγώνων περιλαμβάνουν δικαιώματα προαίρεσης και εγγυήσεις που ενσωματώνονται στο συμβόλαιο, στον βαθμό που αυτά τα δικαιώματα και οι εγγυήσεις δεν διαχωρίζονται από το συμβόλαιο.

8.2.3.5 Ταμειακές ροές απόκτησης ασφαλίσεων

Αυτές οι ταμειακές ροές περιλαμβάνουν μια κατανομή των ταμειακών ροών απόκτησης ασφαλίσεων που αποδίδονται στο χαρτοφυλάκιο στο οποίο ανήκει το συμβόλαιο.

Δεν υπάρχει περιορισμός στις ταμειακές ροές απόκτησης ασφαλίσεων σε αυτές που προκύπτουν από επιτυχείς προσπάθειες. Έτσι, για παράδειγμα, τα άμεσα καταλογιζόμενα κόστη ενός αναδόχου χαρτοφυλακίου συμβολαίων ασφάλισης αυτοκινήτων δεν χρειάζεται να επιμερίζονται μεταξύ αυτών των δαπανών που σχετίζονται με προσπάθειες που καταλήγουν στην έκδοση συμβολαίου και εκείνων που σχετίζονται με ανεπιτυχείς προσπάθειες. Η Βάση Συμπερασμάτων παρατηρεί ότι το Συμβούλιο εξέτασε εάν θα περιορίσει τις ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης που περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε εκείνες τις ταμειακές ροές που σχετίζονται άμεσα με την επιτυχή απόκτηση νέων ή ανανεωμένων ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ωστόσο, συνήχθη το συμπέρασμα ότι αυτό δεν συνάδει με μια προσέγγιση που μετρούσε την κερδοφορία μιας ομάδας συμβολαίων και, επιπλέον, το Συμβούλιο ήθελε να αποφύγει την επιμέτρηση υποχρεώσεων και εξόδων σε διαφορετικά ποσά ανάλογα με τον τρόπο δομής μιας οντότητας τις ασφαλιστικές της δραστηριότητες.¹⁶⁰

¹⁵⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

¹⁶⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Bc183.

Οι αλλαγές στις εκτιμήσεις των ταμειακών ροών από την απόκτηση ασφάλισης προσαρμόζονται έναντι της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη, αλλά δεν προσαρμόζουν τα ασφαλιστικά έσοδα καθώς δεν σχετίζονται με υπηρεσίες που παρέχει η οντότητα. Ξεχωριστά, τα ασφαλιστικά έσοδα που σχετίζονται με ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης προσδιορίζονται με την κατανομή (ή την απόσβεση) του τμήματος των ασφαλιστρών που σχετίζεται με την ανάκτηση αυτών των ταμειακών ροών σε κάθε περίοδο αναφοράς με συστηματικό τρόπο με βάση την πάροδο του χρόνου, με αντίστοιχη εγγραφή στα έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών.¹⁶¹

8.2.3.6 Κόστος διεκπεραίωσης απαιτήσεων

Πρόκειται για κόστη που θα επιβαρύνει μια οντότητα κατά τη διερεύνηση, την επεξεργασία και την επίλυση απαιτήσεων βάσει υφιστάμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων (σε αντίθεση με τις πληρωμές απαιτήσεων προς τους ασφαλιζόμενους). Το κόστος διεκπεραίωσης των απαιτήσεων περιλαμβάνει τις αμοιβές νομικών και των ρυθμιστών ζημιών και το εσωτερικό κόστος της διερεύνησης των απαιτήσεων και της διεκπεραίωσης των πληρωμών απαιτήσεων.

8.2.3.7 Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την παροχή συμβατικών παροχών σε είδος

Αυτά τα κόστη είναι εκείνα που σχετίζονται με το είδος των πληρωμών σε είδος που συζητήθηκε στο 3.3 παραπάνω.

8.2.3.8 Κόστος διαχείρισης και συντήρησης πολιτικής

Αυτά τα κόστη περιλαμβάνουν το κόστος των ασφαλιστρών χρέωσης και τη διαχείριση αλλαγών πολιτικής (για παράδειγμα, μετατροπές και επανατοποθετήσεις). Τέτοιες δαπάνες περιλαμβάνουν επίσης επαναλαμβανόμενες προμήθειες που αναμένεται να καταβληθούν σε μεσάζοντες εάν ένας συγκεκριμένος ασφαλιζόμενος συνεχίσει να πληρώνει τα ασφάλιστρα εντός των ορίων ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

8.2.3.9 Φόροι που βασίζονται σε συναλλαγές

Αυτοί περιλαμβάνουν φόρους όπως φόρος ασφαλιστρών, φόρους προστιθέμενης αξίας και φόρους και εισφορές αγαθών και υπηρεσιών (όπως εισφορές πυροσβεστικών υπηρεσιών και εκτιμήσεις ταμείων εγγυήσεων) που προκύπτουν απευθείας από υφιστάμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια ή που μπορούν να αποδοθούν σε αυτά σε λογική και συνεπή βάση .

¹⁶¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B125.

Τα ασφάλιστρα ή οι φόροι επί των πωλήσεων συνήθως χρεώνονται στον ασφαλιζόμενο και στη συνέχεια μεταβιβάζονται στις φορολογικές αρχές με τον ασφαλιστή να ενεργεί συνήθως ως αντιπρόσωπος των φορολογικών αρχών. Ως εκ τούτου, οι ταμειακές ροές εντός των ορίων της σύμβασης θα περιλαμβάνουν τόσο την εισροή φόρου όσο και την εκροή φόρου. Το ταμείο εγγυήσεων ή παρόμοιες εκτιμήσεις χρεώνονται συνήθως στον ασφαλιστή απευθείας με βάση έναν υπολογισμό που κάνει η φορολογική αρχή που συχνά προκύπτει από το μερίδιο αγοράς του ασφαλιστή σε συγκεκριμένους τύπους ασφαλιστικών εργασιών. Συνήθως υπάρχει μόνο ταμειακή εκροή για αυτές τις αξιολογήσεις.

Οι αλλαγές στις ταμειακές ροές που σχετίζονται με φόρους βάσει συναλλαγών που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (όπως φόροι ασφαλιστρών, φόροι προστιθέμενης αξίας και φόροι αγαθών και υπηρεσιών) προσαρμόζουν την υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη (δηλ. περιλαμβάνονται στο υπόλοιπο των χαρτοφυλακίων ασφάλισης συμβόλαια που περιλαμβάνονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης), αλλά δεν αναπροσαρμόζουν τα ασφαλιστικά έσοδα καθώς αυτά δεν σχετίζονται με υπηρεσίες που αναμένεται να καλυφθούν από το αντάλλαγμα που λαμβάνει η οντότητα.¹⁶²

8.2.3.10 Πληρωμές από τον ασφαλιστή υπό την ιδιότητα του καταπιστευματικού

Πρόκειται για πληρωμές (και σχετικές εισπράξεις) που πραγματοποιεί ο ασφαλιστής για την εκπλήρωση φορολογικών υποχρεώσεων του ασφαλιζόμενου. Σε ορισμένες δικαιοδοσίες, ο ασφαλιστής υποχρεούται να πραγματοποιήσει αυτές τις πληρωμές (π.χ. να πληρώσει τον φόρο του ασφαλιζόμενου επί των κερδών που πραγματοποιήθηκαν από υποκείμενα στοιχεία). Οι υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος που δεν καταβάλλονται υπό την ιδιότητα του καταπιστευματικού (π.χ. υποχρεώσεις φόρου εισοδήματος του ίδιου του ασφαλιστή) δεν αποτελούν ταμειακές ροές εντός των ορίων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

8.2.3.11 Πιθανές εισροές από ανακτήσεις

Ορισμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια επιτρέπουν στον ασφαλιστή να πουλήσει, συνήθως κατεστραμμένα, περιουσιακά στοιχεία που απέκτησε κατά τη διευθέτηση της απαίτησης (διάσωση). Ο ασφαλιστής μπορεί επίσης να έχει το δικαίωμα να καταδιώξει τρίτους για την πληρωμή μέρους ή όλων των εξόδων (υποκατάσταση). Οι πιθανές ταμειακές εισροές τόσο από διάσωσης όσο και από υποκατάσταση περιλαμβάνονται στις ταμειακές ροές του ορίου ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου και, στον βαθμό που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για αναγνώριση ως ξεχωριστά περιουσιακά στοιχεία, πιθανές ταμειακές εισροές από ανακτήσεις προηγούμενων απαιτήσεων.

¹⁶² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B123

8.2.3.12 Κατανομή σταθερών και μεταβλητών γενικών εξόδων

Τα σταθερά και μεταβλητά γενικά έξοδα που περιλαμβάνονται στις ταμειακές ροές εντός των ορίων ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου περιλαμβάνουν τα άμεσα επιρριπτόμενα κόστη του:

- Λογιστική
- Ανθρώπινο δυναμικό
- Πληροφορική και υποστήριξη
- Οικοδομικές αποσβέσεις
- Ενοικίαση
- Συντήρηση και κοινή χρήση

Αυτά τα γενικά έξοδα θα πρέπει να κατανέμονται σε ομάδες συμβολαίων χρησιμοποιώντας μεθόδους που είναι συστηματικές και ορθολογικές και εφαρμόζονται με συνέπεια σε όλα τα κόστη που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά.

Άλλα ΔΠΧΑ διέπουν τον λογιστικό χειρισμό ορισμένων από τα σταθερά ή μεταβλητά γενικά έξοδα, για παράδειγμα:

Σταθερά και μεταβλητά γενικά έξοδα	Ισχύοντα ΔΠΧΠ
<i>Ανθρώπινο δυναμικό</i>	ΔΛΠ 19 Παροχές σε εργαζομένους
<i>Τμήμα Ι.Τ.</i>	ΔΛΠ 38 Άυλα περιουσιακά στοιχεία
<i>Υποτίμηση</i>	ΔΛΠ 16 Ενσώματα πάγια στοιχεία / ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις
<i>Άλλα κατανεμημένα ποσά γενικών εξόδων</i>	ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα

Συνεπώς, το ΔΠΧΑ 17 θα αλληλεπιδράσει με τις αρχές αναγνώρισης και επιμέτρησης άλλων ΔΠΧΑ. Για παράδειγμα, μια οντότητα μπορεί να συμπεριλάβει το κόστος απόσβεσης κτιρίου στις ταμιακές ροές εκπλήρωσης. Η οντότητα θα καθορίσει το κόστος απόσβεσης κατά την περίοδο της ωφέλιμης ζωής του κτιρίου εφαρμόζοντας τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16. Η οντότητα θα συμπεριλάβει αυτά τα αναμενόμενα κόστη στις ταμιακές ροές εκπλήρωσης. Όταν πραγματοποιούνται αυτά τα κόστη, εφαρμόζοντας το ΔΛΠ 16, η οντότητα θα τα αντιμετωπίζει ως πραγματοποιηθέντα έξοδα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17, δηλαδή, η οικονομική οντότητα θα μειώσει την υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη, θα αναγνωρίσει ένα πραγματοποιηθέν έξοδο ασφαλιστικής υπηρεσίας και θα αναγνωρίσει έσοδα.

8.2.3.13 Κόστος παροχής επενδυτικής δραστηριότητας, απόδοσης επενδύσεων και υπηρεσιών που σχετίζονται με επενδύσεις

Αυτά είναι κόστη που θα υποστεί η οντότητα:

- Διεξαγωγή επενδυτικών δραστηριοτήτων, στο βαθμό που η οντότητα εκτελεί αυτές τις δραστηριότητες για να ενισχύσει τα οφέλη από την ασφαλιστική κάλυψη για τους ασφαλιζόμενους. Οι επενδυτικές δραστηριότητες ενισχύουν τα οφέλη από την ασφαλιστική κάλυψη εάν η οντότητα εκτελεί αυτές τις δραστηριότητες προσδοκώντας να δημιουργήσει επενδυτική απόδοση από την οποία θα επωφεληθούν οι ασφαλιζόμενοι εάν συμβεί ένα ασφαλιστικό γεγονός
- Παροχή υπηρεσιών επένδυσης - απόδοσης σε ασφαλιζόμενους ασφαλιστηρίων συμβολαίων χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής
- Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών σε ασφαλιζόμενους ασφαλιστηρίων συμβολαίων με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής

Τα κόστη επενδυτικής δραστηριότητας που πραγματοποιεί μια οντότητα περιλαμβάνονται στις ταμιακές ροές εκπλήρωσης στο βαθμό που η οντότητα επιβαρύνεται με αυτά τα κόστη για την παροχή υπηρεσιών απόδοσης επενδύσεων ή υπηρεσιών που σχετίζονται με επενδύσεις. Αναγνωρίζεται στη Βάση για Συμπεράσματα ότι μια οντότητα μπορεί επίσης να επιβαρυνθεί με κόστη επενδυτικής δραστηριότητας για να ενισχύσει τα οφέλη από την ασφαλιστική κάλυψη από πελάτες. Ως εκ τούτου, το ΔΠΧΑ 17, όπως τροποποιήθηκε τον Ιούνιο του 2020, διευκρινίζει ότι μια οντότητα απαιτείται να συμπεριλάβει το κόστος της επενδυτικής δραστηριότητας στις ταμιακές ροές εκπλήρωσης στο βαθμό που η οντότητα εκτελεί αυτές τις δραστηριότητες για να ενισχύσει τα οφέλη από την ασφαλιστική κάλυψη για τους ασφαλιζόμενους. Για τον προσδιορισμό του εάν το κόστος της επενδυτικής δραστηριότητας ενισχύει τα οφέλη από την ασφαλιστική κάλυψη για τους ασφαλιζόμενους, μια οντότητα πρέπει να εφαρμόζει κρίση με παρόμοιο τρόπο όπως όταν προσδιορίζει εάν υπάρχει υπηρεσία απόδοσης επένδυσης.¹⁶³

Τα κόστη που προκύπτουν από επενδυτική δραστηριότητα που εκτελείται προς όφελος των μετόχων και όχι των ασφαλιζομένων, εξαιρούνται από την παραπάνω λίστα. Ως εκ τούτου, μπορεί να συναχθεί από παράλειψη ότι το IASB δεν θεωρεί το κόστος επένδυσης που σχετίζεται με τους μετόχους ως εκπλήρωση ταμειακών ροών που σχετίζονται άμεσα με ασφαλιστήρια συμβόλαια.

8.2.3.14 Οποιοδήποτε άλλο κόστος

Πρόκειται για τυχόν άλλες δαπάνες που επιβαρύνουν ειδικά τον λήπτη της ασφάλισης βάσει του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

¹⁶³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc283i.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο φόρος εισοδήματος που καταβάλλεται από μια οντότητα, ακόμη και αν δεν καταβάλλεται υπό την ιδιότητα του καταπιστευματικού, επιβαρύνει ειδικά τον ασφαλιζόμενο σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου. Ένας τέτοιος φόρος, ο οποίος μπορεί να περιγραφεί ως «φόρος ασφαλιζόμενου», προκύπτει για παράδειγμα, όταν μια οντότητα πληρώνει φόρο εισοδήματος για περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν υποκείμενα στοιχεία σε ασφαλιστήρια συμβόλαια και χρεώνει τον ασφαλιζόμενο για το μερίδιό του σε αυτόν τον φόρο εισοδήματος.

Το IASB έχει διευκρινίσει μέσω των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 17 τον Ιούνιο του 2020, ότι το λοιπό κόστος περιλαμβάνει πληρωμές φόρου εισοδήματος και εισπράξεις που χρεώνονται ειδικά στον λήπτη της ασφάλισης σύμφωνα με τους όρους του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Συνέπεια αυτού είναι ότι:

- Μια οντότητα θα συνεχίσει να εφαρμόζει το ΔΛΠ 12 σε αυτές τις πληρωμές φόρου εισοδήματος για την επιμέτρηση των ποσών αυτών των πληρωμών φόρου εισοδήματος που θα συμπεριληφθούν στις ταμιακές ροές εκπλήρωσης
- Μια οντότητα θα αναγνωρίσει τα ασφαλιστικά έσοδα για το αντάλλαγμα που καταβάλλει ο λήπτης της ασφάλισης για αυτές τις φορολογικές πληρωμές και εισπράξεις σύμφωνα με την αναγνώριση των ασφαλιστικών εσόδων για άλλα πραγματοποιηθέντα έσοδα. Η άποψη του IASB είναι ότι για πληρωμές φόρου εισοδήματος που χρεώνονται ειδικά στον ασφαλιζόμενο σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου, όταν το φορολογικό έξοδο πραγματοποιείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 12, η οντότητα θα το αντιμετωπίζει ως πραγματοποιηθείσα δαπάνη σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17.¹⁶⁴

8.2.4 Ταμειακές ροές που εξαιρούνται από τα όρια του συμβολαίου

Έχοντας παράσχει έναν κατάλογο ταμειακών ροών που βρίσκονται εντός των ορίων ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου, το ΔΠΧΑ 17 παρέχει στη συνέχεια έναν κατάλογο ταμειακών ροών που δεν πρέπει να περιλαμβάνονται κατά την εκτίμηση των ταμειακών ροών που θα προκύψουν καθώς μια οντότητα εκπληρώνει ένα υπάρχον ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Αυτά είναι τα εξής:¹⁶⁵

- Αποδόσεις επένδυσης. Οι επενδύσεις αναγνωρίζονται, επιμετρώνται και παρουσιάζονται ξεχωριστά
- Ταμειακές ροές (πληρωμές ή εισπράξεις) που προκύπτουν από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται. Τα συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται αναγνωρίζονται, επιμετρώνται και παρουσιάζονται χωριστά
- Ταμειακές ροές που μπορεί να προκύψουν από μελλοντικά ασφαλιστήρια συμβόλαια, δηλαδή ταμειακές ροές εκτός των ορίων υφιστάμενων συμβολαίων
- Ταμειακές ροές που σχετίζονται με κόστη που δεν μπορούν να αποδοθούν άμεσα στο χαρτοφυλάκιο των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που περιέχουν το συμβόλαιο, όπως

¹⁶⁴ IASB Staff Paper “Other Topics Raised By Respondents To The Exposure Draft Amendments To IFRS 17” – Agenda Ref 2f Paragraph 15 – February 2020.

¹⁶⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B66.

ορισμένα έξοδα ανάπτυξης προϊόντων και εκπαίδευσης. Τέτοια κόσθη αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται

- Ταμειακές ροές που προκύπτουν από αφύσικα ποσά σπατάλης εργασίας ή άλλους πόρους που χρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση του συμβολαίου. Τέτοια κόσθη αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται
- Πληρωμές και εισπράξεις φόρου εισοδήματος που ο ασφαλιστής δεν πληρώνει ούτε λαμβάνει υπό την ιδιότητα του καταπιστευματικού ή που δεν χρεώνονται ειδικά στον ασφαλιζόμενο σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου
- Ταμειακές ροές μεταξύ διαφορετικών στοιχείων της αναφέρουσας οντότητας, όπως τα κεφάλαια ασφαλιζομένων και τα κεφάλαια μετόχων, εάν αυτές οι ταμειακές ροές δεν αλλάξουν το ποσό που θα καταβληθεί στους ασφαλιζόμενους
- Ταμειακές ροές που προκύπτουν από στοιχεία που διαχωρίζονται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και λογιστικοποιούνται χρησιμοποιώντας άλλα ισχύοντα ΔΠΧΑ

Το ΔΠΧΑ 17, όπως τροποποιήθηκε τον Ιούνιο του 2020, επιλύει μια ασυνέπεια μεταξύ της περιγραφής των ταμειακών ροών εντός των ορίων ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου και της περιγραφής των ταμειακών ροών εκτός των ορίων ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Το Συμβούλιο τροποποίησε το ΔΠΧΑ 17 για να διευκρινίσει ότι οι πληρωμές ή οι εισπράξεις φόρου εισοδήματος που δεν χρεώνονται ειδικά στον ασφαλιζόμενο σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου θα πρέπει να εξαιρούνται από την εκτίμηση των ταμειακών ροών που θα προκύψουν καθώς η οντότητα εκπληρώνει ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο.¹⁶⁶

8.3 Προεξοφλητικά επιτόκια

Το δεύτερο στοιχείο της μέτρησης των ταμειακών ροών εκπλήρωσης σύμφωνα με το γενικό μοντέλο είναι μια προσαρμογή (δηλαδή μια προεξόφληση) στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών για να αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που σχετίζονται με αυτές τις ταμειακές ροές (στο βαθμό που είναι δεν περιλαμβάνονται στις εκτιμήσεις ταμειακών ροών). Η προσαρμογή γίνεται με την προεξόφληση των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. Τα προεξοφλητικά επιτόκια πρέπει.¹⁶⁷

- Να αντικατοπτρίζουν τη διαχρονική αξία του χρήματος, τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών και τα χαρακτηριστικά ρευστότητας του ασφαλιστηρίου συμβολαίου.
- Να είναι συνεπής με τις παρατηρήσιμες τρέχουσες τιμές αγοράς (εάν υπάρχουν) για χρηματοοικονομικά μέσα με ταμειακές ροές των οποίων τα χαρακτηριστικά είναι συνεπή με εκείνα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων (π.χ. χρονισμός, νόμισμα και ρευστότητα).
- Να αποκλείει την επίδραση παραγόντων που επηρεάζουν τέτοιες παρατηρήσιμες τιμές αγοράς, αλλά δεν επηρεάζουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

¹⁶⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc170a.

¹⁶⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.36.

Τα προεξοφλητικά επιτόκια που υπολογίζονται σύμφωνα με τις παραπάνω απαιτήσεις θα πρέπει να καθοριστούν ως εξής:¹⁶⁸

Στοιχείο επιμέτρησης ασφαλιστικής υποχρέωσης	Προεξοφλητικό επιτόκιο για την υποχρέωση
Εκπλήρωση ταμειακών ροών	Τρέχον επιτόκιο κατά την ημερομηνία αναφοράς
Προσαύξηση τόκων περιθωρίου συμβατικών υπηρεσιών για συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής	Επιτόκιο κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδας
Αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης για συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες που επηρεάζουν το περιθώριο συμβατικών υπηρεσιών	Επιτόκιο κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδας
Υποχρέωση για εναπομένουσα κάλυψη βάσει της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρων για ομάδες ασφαλιστικών συμβολαίων με σημαντικό χρηματοδοτικό στοιχείο	Επιτόκιο κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδας
Έσοδα ή έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης (Insurance finance income or expenses - IFIE)	Επιτόκιο προεξόφλησης που χρησιμοποιείται για τον διαχωρισμό μεταξύ κερδών ή ζημιών (P&L) και λουπών συνολικών εσόδων (OCI)
Έσοδα ή έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης για τα οποία ο διαχωρισμός μεταξύ αποτελεσμάτων και άλλων συνολικών εσόδων είναι προαιρετικός και για τα οποία οι αλλαγές στον χρηματοοικονομικό κίνδυνο δεν έχουν ουσιαστική επίδραση στα ποσά που καταβάλλονται στους ασφαλιζόμενους	Επιτόκιο κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδας
Έσοδα ή έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης για τα οποία ο διαχωρισμός μεταξύ αποτελεσμάτων και άλλων συνολικών εσόδων είναι προαιρετικός και για τα οποία οι αλλαγές στις παραδοχές χρηματοοικονομικού κινδύνου έχουν σημαντική επίδραση στα ποσά που καταβάλλονται στους ασφαλιζόμενους	Επιτόκιο που κατανέμει τα υπόλοιπα αναθεωρημένα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα κατά τη διάρκεια της ομάδας με σταθερό επιτόκιο («προσέγγιση αποτελεσματικής απόδοσης») ή, για συμβάσεις που χρησιμοποιούν επιτόκιο πίστωσης, χρησιμοποιεί μια κατανομή με βάση τα ποσά που πιστώθηκαν στην περίοδο και τα αναμενόμενα να πιστωθεί σε μελλοντικές περιόδους («προσέγγιση προβλεπόμενης πίστωσης»).
Έσοδα ή έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης για τα οποία ο διαχωρισμός μεταξύ κερδών ή ζημιών και λουπών συνολικών εσόδων είναι προαιρετικός για προκύπτουσες απαιτήσεις ομάδων συμβολαίων που εφαρμόζουν την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρων	Επιτόκιο κατά την ημερομηνία πραγματοποίησης της απαίτησης
Έσοδα ή έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης για τα οποία ο διαχωρισμός μεταξύ κερδών ή ζημιών και άλλων συνολικών εσόδων είναι προαιρετικός για ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής για τις οποίες η οντότητα κατέχει τα υποκείμενα στοιχεία	Ποσό που εξαλείφει τις λογιστικές αναντιστοιχίες με έσοδα ή έξοδα για τα υποκείμενα στοιχεία, δηλαδή το καθαρό από τα δύο θα πρέπει να είναι μηδενικό («προσέγγιση λογιστικής απόδοσης τρέχουσας περιόδου»)

¹⁶⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B72-B73.

Το ΔΠΧΑ 17 δεν προσδιορίζει απαιτήσεις για τη συγκέντρωση τόκων σε περιουσιακά στοιχεία για τις ταμιακές ροές από την απόκτηση ασφαλίσεων. Το Συμβούλιο αποφάσισε να μην προσδιορίσει τέτοιες απαιτήσεις επειδή κάτι τέτοιο θα ήταν ασυμβίβαστο με το ΔΠΧΑ 15.¹⁶⁹ Κατά συνέπεια, οι οντότητες έχουν μια επιλογή λογιστικής πολιτικής ως προς το αν θα αυξήσουν τόκους σε τέτοια περιουσιακά στοιχεία και το επιτόκιο που θα χρησιμοποιήσουν για μια τέτοια αύξηση.

Για ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι αλλαγές στις επιδράσεις της διαχρονικής αξίας του χρήματος και του χρηματοοικονομικού κινδύνου δεν επηρεάζουν το ποσό του μη δεδουλευμένου κέρδους. Αυτό συμβαίνει ακόμη και αν οι πληρωμές προς τους ασφαλιζόμενους ποικίλλουν ανάλογα με τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων μέσω ενός μηχανισμού συμμετοχής. Κατά συνέπεια, η οντότητα δεν προσαρμόζει το συμβατικό περιθώριο υπηρεσιών για να αντικατοπτρίζει τις επιπτώσεις των αλλαγών σε αυτές τις παραδοχές και ως εκ τούτου χρησιμοποιείται ένα κλειδωμένο προεξοφλητικό επιτόκιο (Locked-In Discount Rate).¹⁷⁰

Τα προεξοφλητικά επιτόκια θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν το επιτόκιο κατά την αρχική αναγνώριση της ομάδας, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συμβόλαια μπορούν να προστεθούν στην ομάδα μετά την αρχική του αναγνώριση. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή δεσμευμένων επιτοκίων που αντιστοιχούν στην αρχική ημερομηνία αναγνώρισης κατά την περίοδο που εκδίδονται τα συμβόλαια στην ομάδα ή ενός σταθμισμένου μέσου όρου δεσμευμένου επιτοκίου που αντικατοπτρίζει αυτά τα επιτόκια που ισχύουν κατά την περίοδο που συνάπτονται συμβόλαια στην ομάδα, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος.¹⁷¹ Όπως εξηγήθηκε παραπάνω, αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αλλαγή στα προεξοφλητικά επιτόκια κατά τη διάρκεια της περιόδου των συμβολαίων καθώς προστίθενται στην ομάδα τα πρόσφατα αναγνωρισμένα συμβόλαια. Όταν προστίθενται συμβόλαια σε μια ομάδα σε μεταγενέστερη περίοδο αναφοράς (επειδή η περίοδος της ομάδας εκτείνεται σε δύο περιόδους αναφοράς) και τα σταθμισμένα μέσα προεξοφλητικά επιτόκια αναθεωρούνται, μια οντότητα θα πρέπει να εφαρμόζει τα αναθεωρημένα προεξοφλητικά επιτόκια από την αρχή της περιόδου αναφοράς που τα νέα συμβόλαια προστίθενται στην ομάδα.¹⁷² Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει αναδρομική προσαρμογή κάλυψης για προηγούμενες περιόδους αναφοράς.

¹⁶⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc184h.

¹⁷⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc228.

¹⁷¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B73.

¹⁷² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.28.

8.3.1 Προεξοφλητικά επιτόκια σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών

Οι εκτιμήσεις των επιτοκίων προεξόφλησης πρέπει να είναι συνεπείς με άλλες εκτιμήσεις που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων για να αποφευχθεί η διπλή καταμέτρηση ή παραλείψεις, για παράδειγμα:¹⁷³

- Οι ταμειακές ροές που δεν ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις οποιωνδήποτε υποκείμενων στοιχείων πρέπει να προεξοφλούνται με επιτόκια που δεν αντικατοπτρίζουν καμία τέτοια μεταβλητότητα.
- Οι ταμειακές ροές που ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις οποιωνδήποτε υποκείμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων θα πρέπει να είναι:
 - προεξοφλημένα χρησιμοποιώντας επιτόκια που αντικατοπτρίζουν αυτή τη μεταβλητότητα, ή
 - προσαρμοσμένα για την επίδραση αυτής της μεταβλητότητας και προεξοφλημένα με επιτόκιο που αντανακλά την προσαρμογή που έγινε.
- Οι ονομαστικές ταμειακές ροές (δηλαδή, αυτές που περιλαμβάνουν την επίδραση του πληθωρισμού) θα πρέπει να προεξοφλούνται με επιτόκια που περιλαμβάνουν την επίδραση του πληθωρισμού.
- Οι πραγματικές ταμειακές ροές (δηλαδή αυτές που αποκλείουν την επίδραση του πληθωρισμού) πρέπει να προεξοφλούνται με επιτόκια που αποκλείουν την επίδραση του πληθωρισμού.

Ωστόσο, τα προεξοφλητικά επιτόκια δεν πρέπει να αντικατοπτρίζουν τον κίνδυνο μη απόδοσης (δηλαδή τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο) της οντότητας.¹⁷⁴ Η απαίτηση τα προεξοφλητικά επιτόκια να είναι συνεπή με τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι από την πλευρά της οντότητας. Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί από μια οντότητα να αγνοεί τον δικό της πιστωτικό κίνδυνο κατά την επιμέτρηση των ταμειακών ροών εκπλήρωσης.¹⁷⁵

Οι ταμειακές ροές που ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων θα πρέπει να προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας επιτόκια που αντικατοπτρίζουν αυτή τη μεταβλητότητα ή να προσαρμόζονται για την επίδραση αυτής της μεταβλητότητας και να προεξοφλούνται με επιτόκιο που αντανακλά την προσαρμογή που έγινε. Η μεταβλητότητα είναι ένας σημαντικός παράγοντας ανεξάρτητα από το αν προκύπτει λόγω συμβατικών όρων ή επειδή η οντότητα ασκεί διακριτική ευχέρεια και ανεξάρτητα από το εάν η οντότητα κατέχει τα υποκείμενα στοιχεία.¹⁷⁶

Οι ταμειακές ροές που ποικίλλουν ανάλογα με τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων με μεταβλητές αποδόσεις, αλλά που υπόκεινται σε εγγύηση ελάχιστης απόδοσης, δεν διαφέρουν αποκλειστικά με βάση τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων, ακόμη και όταν το εγγυημένο

¹⁷³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B74.

¹⁷⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.31.

¹⁷⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.31, International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc197

¹⁷⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B75

ποσό είναι χαμηλότερο από την αναμενόμενη απόδοση των υποκείμενων στοιχείων. Ως εκ τούτου, μια οντότητα θα πρέπει να προσαρμόζει το επιτόκιο που αντανακλά τη μεταβλητότητα των αποδόσεων στα υποκείμενα στοιχεία για την επίδραση της εγγύησης, ακόμη και όταν το εγγυημένο ποσό είναι χαμηλότερο από την αναμενόμενη απόδοση των υποκείμενων στοιχείων.¹⁷⁷

Το ΔΠΧΑ 17 δεν απαιτεί από μια οντότητα να διαιρεί τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές σε αυτές που ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων και σε εκείνες που δεν διαφέρουν. Εάν μια οντότητα δεν διαιρεί τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές με αυτόν τον τρόπο, η οντότητα θα πρέπει να εφαρμόσει προεξοφλητικά επιτόκια κατάλληλα για τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές στο σύνολό τους. π.χ., χρησιμοποιώντας τεχνικές στοχαστικής μοντελοποίησης ή τεχνικές μέτρησης ουδέτερου κινδύνου (risk-neutral).¹⁷⁸

Για ταμειακές ροές ασφαλιστηρίων συμβολαίων που δεν ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων, το προεξοφλητικό επιτόκιο αντικατοπτρίζει την καμπύλη απόδοσης στο κατάλληλο νόμισμα για μέσα που εκθέτουν τον κάτοχο σε μηδενικό ή αμελητέο πιστωτικό κίνδυνο, προσαρμοσμένο ώστε να αντικατοπτρίζει τα χαρακτηριστικά ρευστότητας της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Αυτή η προσαρμογή θα πρέπει να αντανακλά τη διαφορά μεταξύ των χαρακτηριστικών ρευστότητας της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων και των χαρακτηριστικών ρευστότητας των περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της καμπύλης αποδόσεων. Οι καμπύλες απόδοσης αντικατοπτρίζουν περιουσιακά στοιχεία που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και τα οποία ο κάτοχος μπορεί συνήθως να πουλήσει εύκολα ανά πάσα στιγμή χωρίς να επιβαρυνθεί με σημαντικό κόστος. Αντίθετα, σύμφωνα με ορισμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια, η οντότητα δεν μπορεί να υποχρεωθεί να πραγματοποιήσει πληρωμές νωρίτερα από την επέλευση των ασφαλιστικών γεγονότων ή τις ημερομηνίες που καθορίζονται στα συμβόλαια.¹⁷⁹

8.3.2 Τρέχοντα προεξοφλητικά επιτόκια συμβατά με παρατηρήσιμες τιμές αγοράς

Τα προεξοφλητικά επιτόκια θα πρέπει να περιλαμβάνουν μόνο σχετικούς παράγοντες, δηλαδή παράγοντες που προκύπτουν από τη διαχρονική αξία του χρήματος, τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών και τα χαρακτηριστικά ρευστότητας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Τέτοια προεξοφλητικά επιτόκια μπορεί να μην είναι άμεσα παρατηρήσιμα στην αγορά. Ως εκ τούτου, όταν δεν είναι διαθέσιμα παρατηρήσιμα επιτόκια αγοράς για ένα μέσο με τα ίδια χαρακτηριστικά ή είναι διαθέσιμα παρατηρήσιμα επιτόκια αγοράς για παρόμοια μέσα, αλλά δεν προσδιορίζουν χωριστά τους παράγοντες που διακρίνουν το μέσο από τα ασφαλιστήρια

¹⁷⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B76.

¹⁷⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B77.

¹⁷⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B79

συμβόλαια, μια οντότητα θα πρέπει να εκτιμήσει τα κατάλληλα επιτόκια. Το ΔΠΧΑ 17 δεν απαιτεί συγκεκριμένη τεχνική εκτίμησης για τον προσδιορισμό των προεξοφλητικών επιτοκίων. Κατά την εφαρμογή μιας τεχνικής εκτίμησης, μια οντότητα θα πρέπει.¹⁸⁰

- Μεγιστοποιήσει τη χρήση παρατηρήσιμων εισροών και αντικατοπτρίσει όλες τις εύλογες και υποστηρίξιμες πληροφορίες για μη αγοραίες μεταβλητές που είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια, τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές. Ειδικότερα, τα χρησιμοποιούμενα προεξοφλητικά επιτόκια δεν θα πρέπει να έρχονται σε αντίθεση με τυχόν διαθέσιμα και σχετικά δεδομένα της αγοράς και τυχόν μη αγοραίες μεταβλητές που χρησιμοποιούνται δεν πρέπει να έρχονται σε αντίθεση με παρατηρήσιμες μεταβλητές της αγοράς.
- Αντικατοπτρίσει τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς από την οπτική γωνία ενός συμμετέχοντος στην αγορά.
- Ασκήσει κρίση για να αξιολογήσει τον βαθμό ομοιότητας μεταξύ των χαρακτηριστικών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που μετρώνται και των χαρακτηριστικών του μέσου για το οποίο είναι διαθέσιμες παρατηρήσιμες τιμές αγοράς και προσαρμόσει αυτές τις τιμές ώστε να αντικατοπτρίζουν τις διαφορές μεταξύ τους.

8.3.3 “Bottom-up” ή “Top-down” προσέγγιση

Το ΔΠΧΑ 17 προτείνει δύο βασικές μεθόδους για τον προσδιορισμό των προεξοφλητικών επιτοκίων για τις ταμειακές ροές των ασφαλιστικών συμβολαίων που δεν ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων, ως εξής:

- “Bottom-up” προσέγγιση

Η “Bottom-up” προσέγγιση καθορίζει τα προεξοφλητικά επιτόκια προσαρμόζοντας μια καμπύλη αποδόσεων χωρίς κίνδυνο ρευστότητας ώστε να αντικατοπτρίζει τις διαφορές μεταξύ των χαρακτηριστικών ρευστότητας των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτελούν τη βάση των επιτοκίων που παρατηρούνται στην αγορά και των χαρακτηριστικών ρευστότητας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.¹⁸¹

- “Top-down” προσέγγιση

Η “Top-down” προσέγγιση καθορίζει τα κατάλληλα προεξοφλητικά επιτόκια για ασφαλιστήρια συμβόλαια με βάση μια καμπύλη αποδόσεων που αντικατοπτρίζει τα τρέχοντα ποσοστά απόδοσης της αγοράς που υπονοούνται σε μια επιμέτρηση της εύλογης αξίας ενός χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων αναφοράς. Μια οντότητα θα πρέπει να προσαρμόσει αυτήν την καμπύλη αποδόσεων για να εξαλείψει τυχόν παράγοντες που δεν σχετίζονται με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, αλλά δεν απαιτείται να προσαρμόσει την καμπύλη αποδόσεων για

¹⁸⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B78.

¹⁸¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B80.

διαφορές στα χαρακτηριστικά ρευστότητας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και του χαρτοφυλακίου αναφοράς.¹⁸²

Θεωρητικά, όταν εξετάζονται όλες οι απαιτούμενες προσαρμογές, και οι δύο προσεγγίσεις θα πρέπει να δίνουν το ίδιο αποτέλεσμα, αν και στην πράξη αυτό δεν συμβαίνει απαραίτητα.

Ένα παράδειγμα των προσεγγίσεων που δίνουν το ίδιο αποτέλεσμα, όπου το συνολικό προεξοφλητικό επιτόκιο της υποχρέωσης είναι 2,5% σε κάθε περίπτωση. Το παράδειγμα προϋποθέτει ότι δεν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των χαρακτηριστικών ρευστότητας της υποχρέωσης και του χαρτοφυλακίου αναφοράς περιουσιακών στοιχείων. Η “Bottom-up” προσέγγιση ξεκινά με ένα κυκλοφορούν ενεργητικό που αποδίδει 4% και το ποσοστό αυτό μειώνεται κατά 1,5% για αναμενόμενες και απροσδόκητες ζημιές, ενώ η “Top-down” προσέγγιση ξεκινά με ένα επιτόκιο χωρίς κίνδυνο 2% το οποίο αυξάνεται με ρευστότητα ασφάλιστρο 0,5%.

Κατά την εκτίμηση της καμπύλης απόδοσης σε βάση “Bottom-up”, μια οντότητα θα πρέπει να χρησιμοποιεί βάσεις μέτρησης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 13, ως εξής:¹⁸³

- Εάν υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές αγοράς σε ενεργές αγορές για περιουσιακά στοιχεία στο χαρτοφυλάκιο αναφοράς, μια οντότητα θα πρέπει να χρησιμοποιήσει αυτές τις τιμές
- Εάν μια αγορά δεν είναι ενεργή, μια οντότητα θα πρέπει να προσαρμόζει τις παρατηρήσιμες τιμές αγοράς για παρόμοια περιουσιακά στοιχεία ώστε να είναι συγκρίσιμα με τις τιμές αγοράς για τα περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται
- Εάν δεν υπάρχει αγορά για περιουσιακά στοιχεία στο χαρτοφυλάκιο αναφοράς, μια οντότητα θα πρέπει να εφαρμόσει μια τεχνική εκτίμησης. Για τέτοια περιουσιακά στοιχεία μια οικονομική οντότητα θα πρέπει:
 - Να αναπτύξει μη παρατηρήσιμες εισροές χρησιμοποιώντας τις καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες στις περιστάσεις. Τέτοιες εισροές μπορεί να περιλαμβάνουν τα δεδομένα της ίδιας της οντότητας και, στο πλαίσιο του ΔΠΧΑ 17, η οντότητα μπορεί να δώσει μεγαλύτερη βαρύτητα στις μακροπρόθεσμες εκτιμήσεις παρά στις βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις.
 - Να προσαρμόσει τα δεδομένα ώστε να αντικατοπτρίζουν όλες τις πληροφορίες σχετικά με τις υποθέσεις των συμμετεχόντων στην αγορά που είναι εύλογα διαθέσιμες.

Κατά την προσαρμογή της καμπύλης απόδοσης, μια οντότητα θα πρέπει να προσαρμόζει τα επιτόκια της αγοράς που παρατηρούνται σε πρόσφατες συναλλαγές σε μέσα με παρόμοια χαρακτηριστικά για τις κινήσεις των παραγόντων της αγοράς από την ημερομηνία της συναλλαγής και θα πρέπει να προσαρμόζει τα παρατηρούμενα επιτόκια της αγοράς ώστε να αντικατοπτρίζει το βαθμό ομοιότητας μεταξύ του μέσου που μετράται και του μέσο για το οποίο οι τιμές συναλλαγής είναι παρατηρήσιμες. Για ταμειακές ροές ασφαλιστηρίων συμβολαίων που

¹⁸² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B81.

¹⁸³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B82.

δεν ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις των περιουσιακών στοιχείων στο χαρτοφυλάκιο αναφοράς, αυτές οι προσαρμογές περιλαμβάνουν:¹⁸⁴

- Προσαρμογή για διαφορές μεταξύ του ποσού, του χρόνου και της αβεβαιότητας των ταμειακών ροών των περιουσιακών στοιχείων στο χαρτοφυλάκιο και του ποσού, του χρόνου και της αβεβαιότητας των ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων
- Εξαιρούνται τα ασφάλιστρα κινδύνου αγοράς για πιστωτικό κίνδυνο, τα οποία σχετίζονται μόνο με τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο αναφοράς

Κατ' αρχήν, για τις ταμειακές ροές των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που δεν ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις των περιουσιακών στοιχείων στο χαρτοφυλάκιο αναφοράς, θα πρέπει να υπάρχει μια ενιαία καμπύλη αποδόσεων χωρίς κίνδυνο μη ρευστότητας που εξαλείφει κάθε αβεβαιότητα σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών. Ωστόσο, στην πράξη, οι δύο αυτές προσεγγίσεις μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα διαφορετικές καμπύλες απόδοσης, ακόμη και στο ίδιο νόμισμα. Αυτό οφείλεται στους εγγενείς περιορισμούς στην εκτίμηση των προσαρμογών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο κάθε προσέγγισης και στην πιθανή έλλειψη προσαρμογής για διαφορετικά χαρακτηριστικά ρευστότητας στην “Top-down” προσέγγιση. Μια οντότητα δεν απαιτείται να συμβιβάσει το προεξοφλητικό επιτόκιο που προσδιορίζεται σύμφωνα με την επιλεγμένη προσέγγιση με το προεξοφλητικό επιτόκιο που θα είχε καθοριστεί σύμφωνα με την άλλη προσέγγιση.¹⁸⁵

Δεν προσδιορίζονται περιορισμοί στο χαρτοφυλάκιο αναφοράς περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιείται στην “Bottom-up” προσέγγιση. Ωστόσο, θα απαιτούνται λιγότερες προσαρμογές για την εξάλειψη παραγόντων που δεν σχετίζονται με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια όταν το χαρτοφυλάκιο αναφοράς περιουσιακών στοιχείων έχει παρόμοια χαρακτηριστικά. Για παράδειγμα, εάν οι ταμειακές ροές από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια δεν ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων, θα απαιτούνται λιγότερες προσαρμογές εάν μια οικονομική οντότητα χρησιμοποιούσε χρεωστικούς τίτλους ως σημείο εκκίνησης αντί για συμμετοχικούς τίτλους. Για τα χρεόγραφα, ο στόχος θα ήταν να εξαλειφθεί από τη συνολική απόδοση των ομολόγων η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου και άλλων παραγόντων που δεν σχετίζονται με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Ένας τρόπος εκτίμησης της επίδρασης του πιστωτικού κινδύνου είναι να χρησιμοποιηθεί η αγοραία τιμή ενός πιστωτικού παραγώγου ως σημείο αναφοράς.¹⁸⁶

Ορισμένα ασφαλιστικά συμβόλαια θα έχουν ένα όριο συμβολαίου που εκτείνεται πέρα από την περίοδο για την οποία είναι διαθέσιμα παρατηρήσιμα δεδομένα αγοράς. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η οντότητα θα πρέπει να καθορίσει μια παρέκταση της καμπύλης αποδόσεων του προεξοφλητικού επιτοκίου πέραν αυτής της περιόδου. Το ΔΠΧΑ 17 δεν παρέχει συγκεκριμένη

¹⁸⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B83.

¹⁸⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B84.

¹⁸⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B85.

καθοδήγηση σχετικά με τις τεχνικές εκτίμησης των επιτοκίων σε αυτές τις περιπτώσεις. Η γενική καθοδήγηση παραπάνω για μη παρατηρήσιμες εισροές είναι ότι μια οντότητα θα πρέπει να χρησιμοποιεί τις καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες υπό τις περιστάσεις και να προσαρμόζει αυτά τα δεδομένα ώστε να αντικατοπτρίζουν όλες τις πληροφορίες σχετικά με τις υποθέσεις των συμμετεχόντων στην αγορά που είναι εύλογα διαθέσιμες.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί από τις οντότητες να εφαρμόζουν κρίση όταν προσδιορίζουν τα στοιχεία που είναι πιο εφαρμόσιμα στις περιστάσεις. Για να μπορέσουν οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν τα προεξοφλητικά επιτόκια που χρησιμοποιήθηκαν και για να διευκολυνθεί η συγκρισιμότητα μεταξύ των οντοτήτων, το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί από τις οντότητες να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται και τις κρίσεις που εφαρμόζονται.¹⁸⁷

8.4 Προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο

Το τρίτο στοιχείο της μέτρησης των ταμειακών ροών εκπλήρωσης στο γενικό μοντέλο είναι μια προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο.

Η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο είναι η αποζημίωση που απαιτεί η οντότητα για να φέρει την αβεβαιότητα, σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών που προκύπτουν από μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Ο μη χρηματοοικονομικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από ασφαλιστήρια συμβόλαια εκτός από τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο, ο οποίος περιλαμβάνεται στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών ή στο προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την προσαρμογή των ταμειακών ροών. Οι κίνδυνοι που καλύπτονται από την προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο είναι ο ασφαλιστικός κίνδυνος και άλλοι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, όπως ο κίνδυνος λήξης και ο κίνδυνος εξόδων.¹⁸⁸

Θεωρητικά, η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο για ασφαλιστήρια συμβόλαια μετρά την αποζημίωση που θα απαιτούσε η οικονομική οντότητα για να την καταστήσει αδιάφορη μεταξύ:¹⁸⁹

- Εκπλήρωσης μιας υποχρέωσης που έχει μια σειρά από πιθανά αποτελέσματα που προκύπτουν από μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο, και
- Εκπλήρωσης υποχρέωσης που θα δημιουργήσει σταθερές ταμειακές ροές με την ίδια αναμενόμενη παρούσα αξία με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια

¹⁸⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Bc205a & Bc205b.

¹⁸⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B86.

¹⁸⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B87.

Κατά την ανάπτυξη του στόχου της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μια προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο δεν πρέπει να αντιπροσωπεύει.¹⁹⁰

- Την αποζημίωση που θα απαιτούσε ένας συμμετέχων στην αγορά για την ανάληψη του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου που σχετίζεται με το συμβόλαιο. Αυτό συμβαίνει επειδή το μοντέλο επιμέτρησης δεν προορίζεται να επιμετρήσει την τρέχουσα αξία εξόδου ή την εύλογη αξία, η οποία αντανακλά τη μεταβίβαση της υποχρέωσης σε έναν συμμετέχοντα στην αγορά. Συνεπώς, η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο θα πρέπει να προσδιορίζεται ως το ποσό της αποζημίωσης που θα απαιτούσε η οντότητα, όχι ένας συμμετέχων στην αγορά.
- Ένα ποσό που θα παρείχε υψηλό βαθμό βεβαιότητας ότι η οντότητα θα ήταν σε θέση να εκπληρώσει το συμβόλαιο. Αν και ένα τέτοιο ποσό μπορεί να είναι κατάλληλο για ορισμένους ρυθμιστικούς σκοπούς, δεν είναι συμβατό με τον στόχο του Συμβουλίου να παρέχει πληροφορίες που θα βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την παροχή πόρων στην οντότητα.

Η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους αντανακλά την αντίληψη της οντότητας για την οικονομική επιβάρυνση των μη χρηματοοικονομικών κινδύνων της· δεν είναι τρέχουσα αξία εξόδου ή εύλογη αξία, η οποία αντικατοπτρίζει τη μεταβίβαση σε έναν συμμετέχοντα στην αγορά.¹⁹¹ Επομένως, η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο αντικατοπτρίζει την αποζημίωση που θα απαιτούσε η οντότητα για να αναλάβει τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο που προκύπτει από το αβέβαιο ποσό και το χρόνο των ταμειακών ροών.¹⁹²

- Ο βαθμός του οφέλους διαφοροποίησης που περιλαμβάνει η οντότητα κατά τον καθορισμό της αποζημίωσης που απαιτεί για την ανάληψη αυτού του κινδύνου
- Τόσο ευνοϊκά όσο και δυσμενή αποτελέσματα, με τρόπο που να αντικατοπτρίζει τον βαθμό αποστροφής κινδύνου της οντότητας

Ο σκοπός της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο είναι να μετρήσει την επίδραση της αβεβαιότητας στις ταμειακές ροές που προκύπτουν από ασφαλιστήρια συμβόλαια, εκτός από την αβεβαιότητα που προκύπτει από τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Κατά συνέπεια, η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο θα πρέπει να αντικατοπτρίζει όλους τους μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Δεν πρέπει να αντικατοπτρίζει τους κινδύνους που δεν προκύπτουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, όπως ο γενικός λειτουργικός κίνδυνος.¹⁹³

¹⁹⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc209.

¹⁹¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc209.

¹⁹² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B88.

¹⁹³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B89

Η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο θα πρέπει να περιλαμβάνεται στη μέτρηση με σαφή τρόπο. Η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο είναι εννοιολογικά ξεχωριστή από τις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών και τα προεξοφλητικά επιτόκια που προσαρμόζουν αυτές τις ταμειακές ροές. Η οντότητα δεν θα πρέπει να υπολογίζει διπλά την προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο, για παράδειγμα, συμπεριλαμβάνοντας σιωπηρά την προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο κατά τον προσδιορισμό των εκτιμήσεων για τις μελλοντικές ταμειακές ροές ή τα προεξοφλητικά επιτόκια. Η καμπύλη απόδοσης (ή το εύρος καμπυλών αποδόσεων) που χρησιμοποιείται για την προεξόφληση ταμειακών ροών που δεν ποικίλλουν με βάση τις αποδόσεις των υποκείμενων στοιχείων που απαιτείται να γνωστοποιηθούν δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει σιωπηρές προσαρμογές για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο.¹⁹⁴

8.4.1 Τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο

Το ΔΠΧΑ 17 δεν προσδιορίζει την τεχνική ή τις τεχνικές εκτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το Συμβούλιο αποφάσισε ότι μια προσέγγιση βασισμένη σε αρχές, αντί να προσδιορίζει συγκεκριμένες τεχνικές, θα ήταν συνεπής με την προσέγγισή του σχετικά με τον τρόπο καθορισμού παρόμοιας προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο στο ΔΠΧΑ 13. Επιπλέον, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο περιορισμός του ο αριθμός των τεχνικών προσαρμογής κινδύνου θα έρχονταν σε σύγκρουση με την επιθυμία του να ορίσει ΔΠΧΑ βασισμένα σε αρχές και, δεδομένου ότι ο στόχος της προσαρμογής κινδύνου είναι να αντικατοπτρίζει μια συγκεκριμένη αντίληψη για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο, προσδιορίζοντας ένα επίπεδο συγκέντρωσης που δεν συνάδει με την άποψη της οντότητας, θα ερχόταν επίσης σε αντίθεση με αυτήν την απαίτηση.¹⁹⁵

Ως εκ τούτου, η προσαρμογή του κινδύνου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 θα πρέπει να προσδιορίζεται με βάση την αρχή της αποζημίωσης που απαιτεί μια οντότητα για να φέρει την αβεβαιότητα που προκύπτει από τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο που είναι εγγενής στις ταμειακές ροές που προκύπτουν από την εκπλήρωση της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Σύμφωνα με αυτήν την αρχή, η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο αντανακλά οποιοδήποτε όφελος διαφοροποίησης που εξετάζει η οντότητα κατά τον προσδιορισμό του ποσού της αποζημίωσης που απαιτεί για να φέρει αυτή την αβεβαιότητα.¹⁹⁶

¹⁹⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B90.

¹⁹⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc213.

¹⁹⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc214.

Το ΔΠΧΑ 17 αναφέρει ότι η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο θα πρέπει να έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:¹⁹⁷

- Κίνδυνοι με χαμηλή συχνότητα (low frequency) και υψηλή σοβαρότητα (high severity) θα έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερες προσαρμογές κινδύνου για μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους από τους κινδύνους υψηλής συχνότητας (high frequency) και χαμηλής σοβαρότητας (low severity).
- Για παρόμοιους κινδύνους, συμβόλαια μεγαλύτερης διάρκειας θα έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερες προσαρμογές κινδύνου για μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους από συμβόλαια μικρότερης διάρκειας.
- Κίνδυνοι με ευρύτερη κατανομή πιθανοτήτων θα έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερες προσαρμογές κινδύνου για μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους από τους κινδύνους με στενότερη κατανομή.
- Όσο λιγότερα είναι γνωστά για την τρέχουσα εκτίμηση και την τάση της, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η προσαρμογή του κινδύνου για τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο.
- Στο βαθμό που η αναδυόμενη εμπειρία μειώνει την αβεβαιότητα σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών, οι προσαρμογές κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο θα μειωθούν και αντίστροφα.

Μια οικονομική οντότητα θα πρέπει να εφαρμόζει κρίση όταν προσδιορίζει μια κατάλληλη τεχνική εκτίμησης για την προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Κατά την εφαρμογή αυτής της κρίσης, μια οντότητα θα πρέπει επίσης να εξετάζει εάν η τεχνική παρέχει συνοπτικές και ενημερωτικές γνωστοποιήσεις, έτσι ώστε οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να μπορούν να συγκρίνουν την απόδοση της οντότητας έναντι της απόδοσης άλλων οντοτήτων.¹⁹⁸

Είναι πιθανό ότι ορισμένες οντότητες θα θελήσουν να εφαρμόσουν μια τεχνική προσέγγισης κόστους κεφαλαίου για να εκτιμήσουν την προσαρμογή του κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο, επειδή αυτή θα είναι η βάση των τοπικών ρυθμιστικών κεφαλαιακών απαιτήσεων. Παρατηρείται στη Βάση για Συμπεράσματα ότι, παρόλο που η χρησιμότητα μιας τεχνικής επιπέδου εμπιστοσύνης μειώνεται όταν η κατανομή πιθανοτήτων δεν είναι στατιστικά κανονική, όπως συμβαίνει συχνά με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, η προσέγγιση του κόστους κεφαλαίου (cost of capital approach) θα ήταν πιο περίπλοκη στον υπολογισμό από μια γνωστοποίηση επιπέδου εμπιστοσύνης (confidence level disclosure). Ωστόσο, το Συμβούλιο αναμένει ότι πολλές οντότητες θα έχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για να εφαρμόσουν την τεχνική του κόστους κεφαλαίου.¹⁹⁹ Αυτό σημαίνει ότι το Συμβούλιο αναμένει ότι ορισμένες, ή ίσως πολλές, οντότητες θα χρησιμοποιήσουν μια τεχνική κόστους κεφαλαίου για να μετρήσουν την προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο.

¹⁹⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B91.

¹⁹⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B92.

¹⁹⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc217.

8.5 Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών

Το τέταρτο στοιχείο των δομικών στοιχείων στο γενικό μοντέλο είναι το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών. Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών είναι μια νέα έννοια στα ΔΠΧΑ, που εισήχθη στο ΔΠΧΑ 17 για τον προσδιορισμό της αναμενόμενης κερδοφορίας μιας ομάδας συμβολαίων και την αναγνώριση αυτής της κερδοφορίας με την πάροδο του χρόνου με σαφή τρόπο, με βάση το πρότυπο των υπηρεσιών που παρέχονται στο πλαίσιο του συμβολαίων.

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών είναι ένα συστατικό του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης για την ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αντιπροσωπεύει το μη δεδομένο κέρδος που θα αναγνωρίσει η οντότητα καθώς παρέχει υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο μέλλον. Ως εκ τούτου, το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών θα υπολογίζεται συνήθως σε επίπεδο ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων και όχι σε επίπεδο ατομικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου.

8.5.1 Αρχική αναγνώριση

Μια οντότητα θα πρέπει να επιμετρά το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών κατά την αρχική αναγνώριση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ένα ποσό που, εκτός εάν η ομάδα των συμβολαίων είναι επαχθής ή όπου υπάρχουν ασφαλιστικά έσοδα και έξοδα που αναγνωρίζονται από την αποαναγνώριση (derecognition) ενός περιουσιακού στοιχείου για άλλες ταμειακές ροές, προκύπτει σε κανένα εισόδημα ή έξοδα που προκύπτουν από:²⁰⁰

- Αρχική αναγνώριση ποσού για την εκπλήρωση των ταμειακών ροών
- Τυχόν ταμειακές ροές που προκύπτουν από τα συμβόλαια στην ομάδα κατά την ημερομηνία εκείνη
- Η αποαναγνώριση κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης του:
 - Κάθε περιουσιακό στοιχείο που αναγνωρίζεται για ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης
 - και κάθε άλλο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί για ταμειακές ροές που σχετίζονται με την ομάδα των συμβολαίων.

Για ασφαλιστήρια συμβόλαια που αποκτήθηκαν με μεταβίβαση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ή σε συνένωση επιχειρήσεων με το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3, μια οντότητα πρέπει να εφαρμόζει τα παραπάνω σύμφωνα με τις απαιτήσεις για την απόκτηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων.²⁰¹

Πριν από την αναγνώριση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων, μια οντότητα μπορεί να απαιτηθεί να αναγνωρίσει ένα περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση για ταμειακές ροές που

²⁰⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.38.

²⁰¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.39.

σχετίζονται με την ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εκτός από τις ταμιακές ροές απόκτησης ασφαλίσεων είτε λόγω της εμφάνισης των ταμειακών ροών είτε λόγω της απαιτήσεως ενός άλλου Προτύπου ΔΠΧΠ. Οι ταμειακές ροές σχετίζονται με την ομάδα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εάν αυτές οι ταμιακές ροές θα είχαν συμπεριληφθεί στις ταμιακές ροές εκπλήρωσης κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδας, εάν είχαν πληρωθεί ή εισπραχθεί μετά την ημερομηνία αυτή. Για να εφαρμοστεί η απαίτηση στο τελευταίο σημείο παραπάνω, μια οντότητα πρέπει να διαγράψει ένα τέτοιο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση στο βαθμό που το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση δεν θα αναγνωρίζονταν χωριστά από την ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εάν η ταμειακή ροή ή η εφαρμογή του προτύπου ΔΠΧΑ συνέβη κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων.²⁰² Για παράδειγμα, μια οντότητα που αναγνώρισε μια υποχρέωση για ασφάλιστρα που έλαβε πριν από την αναγνώριση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων θα αποαναγνώριζε αυτήν την υποχρέωση όταν η οντότητα αναγνώρισε μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο βαθμό που τα ασφάλιστρα σχετίζονται με τα συμβόλαια του ομίλου. Η υποχρέωση εκτέλεσης που απεικονιζόταν από την υποχρέωση δεν θα αναγνωριζόταν χωριστά από την ομάδα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων εάν το ασφάλιστρο είχε ληφθεί κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης της ομάδας. Δεν προκύπτουν ασφαλιστικά έσοδα από τη διαγραφή της υποχρέωσης.

Η παραπάνω προσέγγιση για την αρχική αναγνώριση ισχύει για συμβόλαια με και χωρίς χαρακτηριστικά συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών συμβολαίων με χαρακτηριστικά διακριτικής συμμετοχής.

Ένα συμβατικό περιθώριο δεν προσδιορίζεται ειδικά για συμβόλαια που υπόκεινται στην προσέγγιση κατανομής ασφαλίσεων, αν και ισχύει η ίδια αρχή αναγνώρισης κέρδους (δηλαδή, όχι “day-one” κέρδη και αναγνώριση κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης καθώς παρέχονται υπηρεσίες ασφαλιστικών συμβολαίων).

Για ομάδες αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται, ο υπολογισμός του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών κατά την αρχική αναγνώριση τροποποιείται για να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι τέτοιες ομάδες είναι συνήθως περιουσιακά στοιχεία και όχι υποχρεώσεις και ότι ένα περιθώριο καταβλητέο στον αντασφαλιστή, αντί να πραγματοποιεί κέρδη, είναι σιωπηρό μέρος της πριμοδότησης.

Για ασφαλιστήρια συμβόλαια που αποκτώνται σε συνένωση επιχειρήσεων ή μεταβίβαση, το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών κατά την αρχική αναγνώριση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του τιμήματος και των ταμειακών ροών εκπλήρωσης.

²⁰² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B66a.

8.6 Επακόλουθη μέτρηση

Η λογιστική αξία μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς θα πρέπει να είναι το άθροισμα:²⁰³

- Της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη, που περιλαμβάνει:
 - Τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες που κατανεμήθηκαν στον όμιλο κατά την ημερομηνία εκείνη, μετρημένες με βάση τις απαιτήσεις που συζητήθηκαν παραπάνω.
 - Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών της ομάδας κατά την ημερομηνία εκείνη, μετρημένο με βάση τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο 8.6.3 παρακάτω.
- Η Υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις, που περιλαμβάνει την εκπλήρωση των ταμειακών ροών που σχετίζονται με την προϋπηρεσία που κατανεμήθηκε στον όμιλο κατά την ημερομηνία εκείνη, μετρούμενη με βάση τις απαιτήσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Ως εκ τούτου, μετά την αρχική αναγνώριση, οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης περιλαμβάνουν δύο συνιστώσες:

- Αυτές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία (Υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη - LRC)
- Αυτές που σχετίζονται με προϋπηρεσία (Υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις - LIC)

8.6.1 Υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης

Το ΔΠΧΑ 17, όπως τροποποιήθηκε τον Ιούνιο του 2020, δηλώνει ότι η υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη είναι υποχρέωση της οντότητας να:²⁰⁴

- να διερευνά και να πληρώνει βάσιμες απαιτήσεις βάσει υφιστάμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων για ασφαλιστικά συμβάντα τα οποία δεν έχουν ακόμη επέλθει (δηλαδή η υποχρέωση που σχετίζεται με το τμήμα της περιόδου κάλυψης που δεν έχει λήξει)· και
- να καταβάλλει ποσά στο πλαίσιο υφιστάμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο παραπάνω) και αφορούν:
 - υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που δεν έχουν παρασχεθεί ακόμη (δηλαδή τις υποχρεώσεις που αφορούν τη μελλοντική παροχή υπηρεσιών ασφαλιστηρίων συμβολαίων)· ή
 - τυχόν επενδυτικά στοιχεία ή άλλα ποσά που δεν σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστηρίων συμβολαίων και δεν έχουν μεταφερθεί στην υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις (LIC).

Κατά την αρχική αναγνώριση, η υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη περιλαμβάνει όλες τις υπόλοιπες ταμειακές εισροές και εκροές στο πλαίσιο ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Στη συνέχεια, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη,

²⁰³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.40.

²⁰⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

εξαιρουμένου του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσίας, επανεπιμετρώνται χρησιμοποιώντας τις απαιτήσεις εκπλήρωσης ταμειακών ροών που αναφέρθηκαν παραπάνω. Δηλαδή, περιλαμβάνει την παρούσα αξία της καλύτερης εκτίμησης των ταμειακών ροών που απαιτούνται για τον διακανονισμό της δέσμευσης μαζί με μια προσαρμογή για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης για την υποχρέωση για εναπομένουσες καλύψεις για συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής προεξοφλούνται κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης του ομίλου (σύμφωνα τόσο με το γενικό μοντέλο όσο και με την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών όπου ισχύει).

Μια οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίζει έσοδα και έξοδα για τις ακόλουθες αλλαγές στη λογιστική αξία της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη:²⁰⁵

- Ασφαλιστικά έσοδα (Insurance Revenue - IR) – για τη μείωση της υποχρέωσης για εναπομένουσες καλύψεις λόγω των παρεχόμενων υπηρεσιών της περιόδου.
- Έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών (Insurance Service Expenses - ISE) – για ζημιές από ομάδες επαχθείς συμβάσεις και αναστροφές τέτοιων ζημιών.
- Έσοδα ή έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης (Insurance Finance Income or Expenses - IFIE) – για την επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος και της επίδρασης του χρηματοοικονομικού κινδύνου.

8.6.2 Υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις

Το ΔΠΧΑ 17, όπως τροποποιήθηκε το 2020, δηλώνει ότι η υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις είναι υποχρέωση της οντότητας να:²⁰⁶

- διερευνά και να πληρώνει βάσιμες απαιτήσεις για ασφαλιστικά συμβάντα τα οποία έχουν ήδη επέλθει, συμπεριλαμβανομένων συμβάντων που έχουν επέλθει αλλά σε σχέση με τα οποία δεν έχουν αναφερθεί απαιτήσεις, και άλλες πραγματοποιηθείσες δαπάνες ασφάλισης· και
- καταβάλλει ποσά τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο στοιχείο α) και αφορούν:
 - υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που έχουν ήδη παρασχεθεί· ή
 - τυχόν επενδυτικά στοιχεία ή άλλα ποσά που δεν σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστηρίων συμβολαίων και δεν αποτελούν υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (LRC).

Κατά την αρχική αναγνώριση μιας ομάδας συμβολαίων, η υποχρέωση για προκύπτουσες ζημιές είναι συνήθως μηδενική καθώς δεν έχουν συμβεί ασφαλιστικά γεγονότα που καλύπτονται από τα συμβόλαια. Ακολούθως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η υποχρέωση για προκύπτουσες απαιτήσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τις απαιτήσεις εκπλήρωσης των ταμειακών ροών που συζητήθηκαν παραπάνω. Δηλαδή, περιλαμβάνει την παρούσα αξία των αναμενόμενων ταμειακών ροών που απαιτούνται για τον διακανονισμό της υποχρέωσης μαζί με μια

²⁰⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.41.

²⁰⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

προσαρμογή για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Αυτό περιλαμβάνει μη πληρωθείσες ταμειακές ροές που κατανέμονται στην ομάδα των συμβολαίων (συμπεριλαμβανομένων των εξόδων) όπως συζητήθηκε παραπάνω.

Η υποχρέωση για ζημίες που προκύπτουν σύμφωνα με το γενικό μοντέλο, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που προκύπτουν από συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, προεξοφλείται με τρέχον επιτόκιο (δηλαδή, το επιτόκιο που ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς). Η υποχρέωση για προκύπτουσες απαιτήσεις βάσει της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρών δεν χρειάζεται να προεξοφληθεί εάν πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Διαφορετικά, η υποχρέωση για ζημίες που προκύπτουν βάσει της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρών προεξοφλείται επίσης με τρέχον επιτόκιο.

Δεν υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ της υποχρέωσης για προκύπτουσες απαιτήσεις και της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη. Δηλαδή, η δημιουργία υποχρέωσης για προκύπτουσες ζημίες (ή μείωση της αξίας των απαιτήσεων) δεν οδηγεί απαραίτητα σε ίση και αντίθετη μείωση με την υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη. Δεν υπάρχει περιθώριο συμβατικής υπηρεσίας που να αποδίδεται στην ευθύνη για προκύπτουσες αξιώσεις, καθώς το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών σχετίζεται με την εναπομένουσα (δηλαδή μελλοντική) υπηρεσία που παρέχεται κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης και οι προκύπτουσες αξιώσεις σχετίζονται με προϋπηρεσία.

Μετά την αρχική αναγνώριση, μια οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίσει έσοδα και έξοδα για τις ακόλουθες αλλαγές στη λογιστική αξία της υποχρέωσης για προκύπτουσες απαιτήσεις:²⁰⁷

- Έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών (Insurance Revenue - IR) – για την αύξηση της υποχρέωσης λόγω απαιτήσεων και εξόδων που πραγματοποιήθηκαν στην περίοδο, εξαιρουμένων τυχόν επενδυτικών στοιχείων
- Έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών (Insurance Service Expenses - ISE) – για οποιοσδήποτε μεταγενέστερες αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με πραγματοποιηθείσες απαιτήσεις και πραγματοποιηθέντα έξοδα
- Έσοδα ή έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης (Insurance Finance Income or Expenses - IFIE) – για την επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος και της επίδρασης του χρηματοοικονομικού κινδύνου

Απαιτείται γνωστοποίηση της υποχρέωσης για προκύπτουσες ζημίες, δείχνοντας την εξέλιξη των πραγματικών απαιτήσεων σε σύγκριση με προηγούμενες εκτιμήσεις της υποχρέωσης επισυμβάσες απαιτήσεις, εκτός από εκείνες τις απαιτήσεις για τις οποίες η αβεβαιότητα σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των πληρωμών συνήθως επιλύεται εντός ενός έτους.

²⁰⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.42.

8.6.3 Επακόλουθη μέτρηση του συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (για ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής)

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών στο τέλος της περιόδου αναφοράς αντιπροσωπεύει το κέρδος στην ομάδα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που δεν έχει ακόμη αναγνωριστεί στα αποτελέσματα επειδή σχετίζεται με τη μελλοντική υπηρεσία που θα παρασχεθεί στο πλαίσιο των συμβολαίων της ομάδας.²⁰⁸

Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς, η λογιστική αξία του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής περιλαμβάνει τη λογιστική αξία στην αρχή της περιόδου αναφοράς προσαρμοσμένη με:²⁰⁹

- την επίδραση τυχόν νέων συμβάσεων που προστίθενται στην ομάδα,
- τους τόκους που συσσωρεύονται στη λογιστική αξία του περιθωρίου συμβατικής υπηρεσίας κατά την περίοδο αναφοράς, επιμετρούμενοι με τα προεξοφλητικά επιτόκια κατά την αρχική αναγνώριση,
- τις αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία (βλ. παρακάτω), εκτός από την έκταση που:
 - τέτοιες αυξήσεις στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης υπερβαίνουν τη λογιστική αξία του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών, προκαλώντας ζημία, ή
 - Τέτοιες μειώσεις στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης κατανέμονται στο στοιχείο ζημίας της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη,
- την επίδραση τυχόν συναλλαγματικών διαφορών στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών,
- Το ποσό που αναγνωρίστηκε ως ασφαλιστικό έσοδο λόγω της μεταβίβασης υπηρεσιών ασφαλιστικών συμβολαίων στην περίοδο, που προσδιορίζεται από την κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που απομένει στο τέλος της περιόδου αναφοράς (πριν από οποιαδήποτε κατανομή) κατά την τρέχουσα και την εναπομένουσα περίοδο κάλυψης.

Οι αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντικά γεγονότα που προσαρμόζουν το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής έχουν ως εξής:²¹⁰

- Εμπειρία προσαρμογών (Experience Adjustments) που προκύπτουν από ασφάλιστρα που εισπράχθηκαν στην περίοδο που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία, και σχετικές ταμειακές ροές όπως ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης και φόροι που βασίζονται σε ασφάλιστρα, επιμετρούμενοι με τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης.

²⁰⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.43.

²⁰⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.44.

²¹⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B96.

- Μεταβολές στις εκτιμήσεις (Change in Estimates) της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών στην υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη (εκτός από αυτές τις αλλαγές που περιγράφονται στην παράγραφο B97, βλέπε παρακάτω) που επιμετρώνται με τα προεξοφλητικά επιτόκια που ισχύουν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης.
- Διαφορές μεταξύ οποιουδήποτε επενδυτικού στοιχείου που αναμένεται να καταστεί πληρωτέα ή επιστρεπτέα στην περίοδο και του πραγματικού επενδυτικού στοιχείου ή δανείου σε έναν αντισυμβαλλόμενο που καθίσταται πληρωτέα ή επιστρεπτέα κατά την περίοδο.

Οι τροποποιήσεις του Ιουνίου 2020 στο ΔΠΧΑ 17 επέφεραν αρκετές αλλαγές, μεταξύ των οποίων:

- Διευκρίνιση ότι το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσίας δεν προσαρμόζεται για τα έσοδα ή τα έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης που σχετίζονται με αναμενόμενες πληρωμές για οποιοδήποτε επενδυτικό στοιχείο προτού καταστεί πληρωτέα.
- Διευκρίνιση ότι το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσίας προσαρμόζεται επίσης για τις διαφορές μεταξύ των πραγματικών και των αναμενόμενων πληρωμών που σχετίζονται με δάνεια σε έναν αντισυμβαλλόμενο και ότι τυχόν έσοδα ή έξοδα ασφαλιστικής χρηματοδότησης που σχετίζονται είτε με τέτοια δάνεια ασφαλισμένων είτε με επενδυτικά στοιχεία δεν επηρεάζουν το περιθώριο συμβατικής υπηρεσίας.
- Αντιμετώπιση της αντιμετώπισης των αλλαγών στην προσαρμογή του κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο σε σχέση με τη διαχρονική αξία του χρήματος και τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο, εάν είναι διαχωρισμένοι. Το ΔΠΧΑ 17 επιτρέπει, αλλά δεν απαιτεί, μια οικονομική οντότητα να αναλύει τις αλλαγές στην προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο σε αυτές που προκαλούνται από τη διαχρονική αξία του χρήματος και σε αυτές που προκαλούνται από αλλαγές στον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο (disaggregation option).

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσίας για συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής δεν θα πρέπει να προσαρμόζεται για τις ακόλουθες αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης, επειδή δεν σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία.²¹¹

- Η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος και των αλλαγών στη διαχρονική αξία του χρήματος, και η επίδραση του χρηματοοικονομικού κινδύνου και των αλλαγών στον χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Αυτές οι επιπτώσεις περιλαμβάνουν:
 - Η επίδραση, εάν υπάρχει, στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές
 - Η επίδραση, εάν είναι διαχωρισμένη, στην προσαρμογή του κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο
 - Η επίδραση της αλλαγής του προεξοφλητικού επιτοκίου
- Μεταβολές στις εκτιμήσεις εκπλήρωσης των ταμειακών ροών στην υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις
- Εμπειρία προσαρμογών, εκτός από αυτές που περιγράφονται παραπάνω που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία.

²¹¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. B97.

8.7 Κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσίας στα αποτελέσματα χρήσης

Ο καθορισμός του τρόπου αποδέσμευσης συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσίας στα αποτελέσματα χρήσης είναι μια βασική πτυχή του ΔΠΧΑ 17 και μία από τις βασικές προκλήσεις για την εφαρμογή του προτύπου.

Η βασική αρχή είναι ότι ένα ποσό συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσίας για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σε κάθε περίοδο για να αντικατοπτρίζει τις υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που παρέχονται στο πλαίσιο της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων στη συγκεκριμένη περίοδο.

Το ποσό που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα προσδιορίζεται από:²¹²

- τον προσδιορισμό των μονάδων κάλυψης (Coverage Units – CU) στην ομάδα. Ο αριθμός των μονάδων κάλυψης σε έναν όμιλο είναι η ποσότητα των υπηρεσιών ασφαλιστικών συμβολαίων που παρέχονται από τα συμβόλαια του ομίλου, που προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη για κάθε συμβόλαιο την ποσότητα των παροχών που παρέχονται από ένα συμβόλαιο και την αναμενόμενη περίοδο κάλυψής του,
- την κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσίας στο τέλος της περιόδου (πριν από την αναγνώριση τυχόν ποσών στα κέρδη ή τις ζημιές που αντικατοπτρίζουν τις υπηρεσίες του ασφαλιστηρίου συμβολαίου που παρέχονται στην περίοδο) εξίσου σε κάθε μονάδα κάλυψης που παρέχεται στην τρέχουσα περίοδο και αναμένεται να παρασχεθεί στο μέλλον και
- την αναγνώριση στα αποτελέσματα του ποσού που κατανεμήθηκε στις μονάδες κάλυψης που παρέχονται στην περίοδο.

Παρατηρείται στη Βάση Συμπερασμάτων ότι το Συμβούλιο θεωρεί ότι το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών απεικονίζει το μη δεδουλευμένο κέρδος για κάλυψη και άλλες υπηρεσίες που παρέχονται κατά την περίοδο κάλυψης. Η ασφαλιστική κάλυψη είναι η καθοριστική υπηρεσία που παρέχεται από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και μια οντότητα παρέχει αυτήν την υπηρεσία καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης και όχι μόνο όταν προκύψει αξίωση. Κατά συνέπεια, το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών θα πρέπει να αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης με τρόπο που να αντικατοπτρίζει την παροχή κάλυψης όπως απαιτείται από το συμβόλαιο. Για να επιτευχθεί αυτό, το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων που απομένει (πριν από οποιαδήποτε κατανομή) στο τέλος της περιόδου αναφοράς κατανέμεται στην κάλυψη που παρέχεται στην τρέχουσα περίοδο και στην αναμενόμενη εναπομένουσα μελλοντική κάλυψη, με βάση τις

²¹² International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B119.

μονάδες κάλυψης, αντικατοπτρίζοντας την αναμενόμενη διάρκεια και την ποσότητα των παροχών που παρέχονται από συμβόλαια στην ομάδα. Το Συμβούλιο εξέτασε εάν:²¹³

- Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών θα πρέπει να κατανέμεται με βάση το πρότυπο των αναμενόμενων ταμειακών ροών ή με βάση τη μεταβολή της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο που προκαλείται από την απελευθέρωση του κινδύνου. Ωστόσο, το Συμβούλιο αποφάσισε ότι το πρότυπο των αναμενόμενων ταμειακών ροών και η απελευθέρωση της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο δεν είναι σημαντικοί παράγοντες για τον προσδιορισμό της ικανοποίησης της υποχρέωσης εκτέλεσης της οντότητας. Περιλαμβάνονται ήδη στην επιμέτρηση των ταμειακών ροών εκπλήρωσης και δεν χρειάζεται να ληφθούν υπόψη στην κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι μονάδες κάλυψης αντικατοπτρίζουν καλύτερα την παροχή ασφαλιστικής κάλυψης. και
- Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών θα πρέπει να κατανέμεται πριν γίνουν οποιεσδήποτε προσαρμογές λόγω αλλαγών στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία. Ωστόσο, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η κατανομή του ποσού του περιθωρίου συμβατικής υπηρεσίας προσαρμοσμένο για τις πιο ενημερωμένες παραδοχές, παρέχει τις πιο σχετικές πληροφορίες σχετικά με το κέρδος που προέκυψε από την παρεχόμενη υπηρεσία στην περίοδο και το κέρδος που θα προκύψει στο μέλλον από το μέλλον υπηρεσία.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών που απομένει στο τέλος της περιόδου αναφοράς να κατανέμεται εξίσου στις μονάδες κάλυψης που παρέχονται στην περίοδο και στις αναμενόμενες υπολειπόμενες μονάδες κάλυψης. Το ΔΠΧΑ 17 δεν διευκρινίζει εάν μια οντότητα πρέπει να λάβει υπόψη τη διαχρονική αξία του χρήματος για τον προσδιορισμό αυτής της ίσης κατανομής και συνεπώς δεν διευκρινίζει εάν αυτή η ίση κατανομή πρέπει να αντικατοπτρίζει το χρονοδιάγραμμα της αναμενόμενης πρόβλεψης των μονάδων κάλυψης. Το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτό θα έπρεπε να είναι θέμα κρίσης από μια οντότητα.²¹⁴

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 15, ο διακανονισμός μιας υποχρέωσης δεν θεωρείται υπηρεσία που παρέχεται από την οντότητα. Έτσι, η περίοδος αναγνώρισης για το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών είναι η περίοδος κάλυψης κατά την οποία η οντότητα παρέχει την κάλυψη που υποσχέθηκε στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, και όχι η περίοδος κατά την οποία αναμένεται να διακανονιστεί η υποχρέωση. Το περιθώριο κινδύνου που αναγνωρίζει η οντότητα για την ανάληψη κινδύνου αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα καθώς η οντότητα απαλλάσσεται από τον κίνδυνο τόσο στην περίοδο κάλυψης όσο και στην περίοδο διακανονισμού. Για συμβόλαια με περίοδο κάλυψης ενός έτους, αυτό σημαίνει ότι το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών θα αποδεσμευτεί κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου ενός έτους (ενδεχομένως, μία μόνο περίοδο αναφοράς). Για πιο μακροπρόθεσμες συμβάσεις, με περίοδο κάλυψης που

²¹³ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc279.

²¹⁴ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc282.

διαρκεί πολλά χρόνια, μια οντότητα θα πρέπει να χρησιμοποιήσει κρίση προκειμένου να καθορίσει την κατάλληλη κατανομή σε κάθε περίοδο αναφοράς.

8.7.1 Κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών με βάση τις μονάδες κάλυψης που καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τόσο την ασφαλιστική κάλυψη όσο και οποιαδήποτε υπηρεσία απόδοσης επένδυσης

Το ΔΠΧΑ 17, όπως τροποποιήθηκε τον Ιούνιο του 2020, ορίζει τις υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων ως τις ακόλουθες υπηρεσίες που παρέχει μια οντότητα στον ασφαλιζόμενο:²¹⁵

- Κάλυψη για ένα ασφαλιστικό γεγονός (Insurance Coverage).
- Για ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, η δημιουργία επενδυτικής απόδοσης για τον ασφαλιζόμενο, εάν ισχύει (Investment Return Service).
- Για ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, η διαχείριση των υποκείμενων στοιχείων για λογαριασμό του αντισυμβαλλομένου (Investment Related Service).

Καθώς το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης για να αντικατοπτρίζει την παροχή υπηρεσιών ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αυτό σημαίνει ότι η περίοδος κατά την οποία αποσβένεται το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών περιλαμβάνει τόσο την περίοδο κατά την οποία η οντότητα παρέχει υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων όσο και την περίοδο κατά την οποία παρέχει υπηρεσία απόδοσης επένδυσης (για ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής) ή υπηρεσία σχετική με επενδύσεις (για ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής).

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής μπορούν να παρέχουν υπηρεσία απόδοσης επένδυσης εάν και μόνο εάν:²¹⁶

- Υπάρχει επενδυτικό στοιχείο ή ο ασφαλιζόμενος έχει δικαίωμα να αποσύρει ένα ποσό
- Η οντότητα αναμένει ότι το επενδυτικό στοιχείο ή το ποσό που ο ασφαλιζόμενος έχει το δικαίωμα να αποσύρει, να περιλαμβάνει απόδοση επένδυσης (η απόδοση επένδυσης μπορεί να είναι κάτω από το μηδέν, για παράδειγμα σε περιβάλλον αρνητικού επιτοκίου)
- Η οντότητα αναμένει να εκτελέσει επενδυτική δραστηριότητα για να δημιουργήσει αυτή την απόδοση επένδυσης

Σε αυτό το πλαίσιο, το «δικαίωμα ανάληψης ποσού από την οντότητα» περιλαμβάνει το δικαίωμα του ασφαλιζόμενου:²¹⁷

²¹⁵ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts. Appendix A.

²¹⁶ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.B119b.

²¹⁷ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.Bc283c.

- Να λάβει μια αξία εξαγοράς (Surrender Value) ή επιστροφή των ασφαλιστρών κατά την ακύρωση ενός συμβολαίου.
- Να μεταφέρει ένα ποσού σε άλλο ασφαλιστικό φορέα.

8.8 Επαχθή συμβόλαια

Ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι επαχθές κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης εάν οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης που κατανέμονται στο συμβόλαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προηγουμένως αναγνωρισμένων ταμειακών ροών απόκτησης ασφάλισης και τυχόν ταμειακών ροών που προκύπτουν από το συμβόλαιο κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης συνολικά, αποτελούν καθαρή εκροή (PVFC of Outflows - PVFC of Inflows > 0).

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, μια ζημία πρέπει να αναγνωρίζεται κατά την αρχική αναγνώριση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εάν αυτή η ομάδα είναι επαχθής. Μια οντότητα θα πρέπει να ομαδοποιεί τέτοια συμβόλαια σε ένα χαρτοφυλάκιο χωριστά από συμβόλαια που δεν είναι επαχθή.

Όταν μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι επαχθής, μια οντότητα θα πρέπει να αναγνωρίσει ένα στοιχείο ζημίας και να καταχωρήσει την αντίστοιχη ζημία στα αποτελέσματα χρήσης για την καθαρή εκροή για την ομάδα επαχθών συμβολαίων, με αποτέλεσμα τη λογιστική αξία της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη της ομάδας είναι ίσο με τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης και το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών της ομάδας είναι μηδενικό (CSM=0).²¹⁸

Μετά την αρχική αναγνώριση, μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων καθίσταται επαχθής (ή πιο επαχθής) εάν τα ακόλουθα ποσά υπερβαίνουν τη λογιστική αξία του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών:²¹⁹

²¹⁸ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.47.

²¹⁹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.48.

- Μη ευνοϊκές αλλαγές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία στην εκπλήρωση των ταμειακών ροών που κατανέμονται στην ομάδα που προκύπτουν από αλλαγές στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών και την προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο.
- Για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, η μείωση του ποσού του μεριδίου της οντότητας στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων (fair value of the underlying items).

Για ζημιές από επαχθείς ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αναγνωρίζονται είτε κατά την αρχική αναγνώριση είτε μεταγενέστερα, μια οντότητα θα πρέπει να καθορίσει (ή να αυξήσει) ένα στοιχείο ζημίας της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη για μια επαχθή ομάδα που απεικονίζει τις ζημιές που έχουν αναγνωρισθεί. Ως «συνιστώσα ζημίας» νοείται μια πλασματική καταγραφή των ζημιών που αποδίδονται σε κάθε ομάδα επαχθών ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η υποχρέωση για την αναμενόμενη ζημία περιλαμβάνεται στην υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη για την επαχθή ομάδα (όπως είναι εντός των ταμειακών ροών εκπλήρωσης). Η τήρηση αρχείου του στοιχείου ζημίας της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη είναι απαραίτητη προκειμένου να ληφθούν υπόψη μεταγενέστερες αναστροφές, εάν υπάρχουν, της επαχθούς ομάδας και κάθε στοιχείο ζημίας απαιτείται να γνωστοποιείται χωριστά. Η συνιστώσα των ζημιών καθορίζει τα ποσά που εμφανίζονται στα αποτελέσματα ως αναστροφές ζημιών σε επαχθείς ομάδες και συνεπώς εξαιρούνται από τον προσδιορισμό των ασφαλιστικών εσόδων και, αντ' αυτού, πιστώνονται στα έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών (insurance service expenses).²²⁰

Αφού μια οντότητα έχει αναγνωρίσει μια ζημία σε μια επαχθή ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, θα πρέπει να κατανείμει:²²¹

- τις μεταγενέστερες αλλαγές στην εκπλήρωση των ταμειακών ροών της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη σε συστηματική βάση μεταξύ:
 - του στοιχείου ζημίας της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη (LRC – Loss Component)
 - και της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη, εξαιρουμένου του στοιχείου ζημίας (LRC – Excluding Loss Component)
- αποκλειστικά στο στοιχείο ζημίας μέχρι να μηδενιστεί αυτό το στοιχείο:
 - οποιαδήποτε μεταγενέστερη μείωση που σχετίζεται με μελλοντικές υπηρεσίες στην εκπλήρωση ταμειακών ροών που κατανέμονται στην ομάδα που προκύπτει από αλλαγές στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών και την προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο
 - και οποιοσδήποτε μεταγενέστερες αυξήσεις στο ποσό του μεριδίου της οντότητας στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων.

²²⁰ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.49.

²²¹ International Accounting Standards Board (IASB). (N.D.). IFRS 17: Insurance Contracts.50.

8.9 Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων του γενικού μοντέλου επιμέτρησης

Οι Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων (Analysis of Movements tables - AoMs) του γενικού μοντέλου επιμέτρησης (General Measurement Model – GMM), οι οποίοι αποτελούν ένα κρίσιμο εργαλείο για τους αναλογιστές της κάθε οντότητας για την κατανόηση των δυναμικών και των υποθέσεων που διαμορφώνουν τις υποχρεώσεις και τα αποτελέσματα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σύμφωνα με τον ΔΠΧΑ 17. Οι πίνακες αυτοί, επίσης, είναι θεμελιώδεις για τη διαφάνεια και την ακρίβεια στην παρουσίαση των ασφαλιστικών κινδύνων και της χρηματοοικονομικής επίδρασης των συμβολαίων, καθώς και για την κατανόηση της διαχρονικής εξέλιξης των ασφαλιστικών υποχρεώσεων και της απόδοσης της εταιρείας.

Οι πίνακες αυτοί διαχωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες:

- Στους Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων των Υποχρεώσεων, που περιλαμβάνουν:
 - την υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (Liability for Remaining Coverage - LRC) των παρακάτω στοιχείων:
 - ✓ Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF)
 - ✓ Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA)
 - ✓ Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών (Contractual Service Margin - CSM)
 - την υποχρέωση για επισυμβάσες απαιτήσεις (Liability for Incurred Claims - LIC) των παρακάτω στοιχείων:
 - ✓ Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF)
 - ✓ Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA)
- Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων του ΔΠΧΑ 17 Αποτελεσμάτων Χρήσης, που περιλαμβάνουν:
 - Αποτελέσματα Χρήσης της περιόδου (Profit and Loss – P&L)
 - Ισολογισμό (Balance Sheet – BS)

Για σκοπούς απλότητας, οι πίνακες ανάλυσης κινήσεων που θα αναφερθούν παρακάτω αφορούν κερδοφόρα χαρτοφυλάκια.

8.9.1 Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων των Υποχρεώσεων στην περίοδο αναφοράς

Αυτοί οι πίνακες παρέχουν μια λεπτομερή εικόνα των αλλαγών που πραγματοποιούνται στις υποχρεώσεις του ασφαλιστή κατά τη διάρκεια της αναφερόμενης χρονικής περιόδου. Για σκοπούς κατανόησης ο παρακάτω πίνακας αποτελεί την πιο απλοποιημένη μορφή ανάλυσης κινήσεων που μια οντότητα μπορεί να ακολουθήσει:

Πίνακας Ανάλυσης (AoM)	Ορισμός
Opening Balance	Η υποχρέωση στην ημερομηνία έναρξης της περιόδου αναφοράς, προεξοφλημένη με τρέχουσα καμπύλη αποδόσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ανοίγματος.
Change in Yield Curve	Η επίδραση της αλλαγής από την τρέχουσα καμπύλη αποδόσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ανοίγματος στην κλειδωμένη καμπύλη αποδόσεων κατά την έναρξη του χαρτοφυλακίου.
Unwinding	Ο τόκος της περιόδου υπολογισμένος με την κλειδωμένη καμπύλη αποδόσεων κατά την έναρξη του χαρτοφυλακίου.
Expected Release	Η απελευθέρωση των δεδουλευμένων χρηματοροών της περιόδου αναφοράς.
Operating Experience Variance & Operating Change in Assumptions	Η επίδραση στην υποχρέωση από τις παρακάτω αλλαγές: (α) <u>Operating Experience Variance</u> : Αλλαγή στην πραγματική βάση των συμβολαίων (από θάνατο, εξαγορές κλπ.) (β) <u>Operating Change in Assumptions</u> : Αλλαγή στις λειτουργικές υποθέσεις των προβλέψεων (θάνατος, εξαγορά, έξοδα κλπ.) Εξαιρείται οποιαδήποτε αλλαγή σε οικονομικές υποθέσεις.
Change in Economic Assumptions	Η επίδραση στην υποχρέωση από τις παρακάτω αλλαγές: (α) Αλλαγή στις οικονομικές υποθέσεις των προβλέψεων (πληθωρισμός, απόδοση χαρτοφυλακίου, κλπ.) (β) Η επίδραση της αλλαγής από την κλειδωμένη καμπύλη αποδόσεων κατά την έναρξη του χαρτοφυλακίου, στην τρέχουσα καμπύλη αποδόσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κλεισίματος.
Closing Balance	Η υποχρέωση στην ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς, προεξοφλημένη με τρέχουσα καμπύλη αποδόσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κλεισίματος.

Το παραπάνω πίνακάκι μπορεί να εφαρμοστεί για τα παρακάτω στοιχεία:

- Για την υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (Liability for Remaining Coverage - LRC) των παρακάτω στοιχείων:
 - Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF)
 - Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA)
 - Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών (Contractual Service Margin - CSM)
- Για την υποχρέωση για επισυμβάσες απαιτήσεις (Liability for Incurred Claims - LIC) των παρακάτω στοιχείων:
 - Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF)
 - Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA)

Τέλος, αναφορικά με την υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (Liability for Remaining Coverage - LRC) του Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών (Contractual Service Margin - CSM), μια οντότητα μπορεί να ακολουθήσει την παρακάτω απλοποιημένη ανάλυση κινήσεων:

Πίνακας Ανάλυσης (AoM)	Ορισμός
Opening Balance CSM	Η υποχρέωση στην ημερομηνία έναρξης της περιόδου αναφοράς, προεξοφλημένη με τρέχουσα καμπύλη αποδόσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ανοίγματος, στην περίπτωση της έναρξης του χαρτοφυλακίου, ή το κλείσιμο του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών της προηγούμενης περιόδου αναφοράς, στην περίπτωση επακόλουθης μέτρησης.
Interest charge	Ο τόκος της περιόδου υπολογισμένος με την κλειδωμένη καμπύλη αποδόσεων κατά την έναρξη του χαρτοφυλακίου.
CSM Adjustment	Η προσαρμογή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών λόγω των παρακάτω: (α) <u>experience variance of premium</u> : Διαφορά μεταξύ των πραγματικών ασφαλίσεων και των αναμενόμενων ασφαλίσεων της περιόδου. (β) <u>experience variance of acquisition cost</u> : Διαφορά μεταξύ των αναμενόμενων εξόδων πρόσκτησης και των πραγματικών εξόδων πρόσκτησης της περιόδου. (γ) <u>experience variance of investment component</u> : Διαφορά μεταξύ των αναμενόμενων στοιχείων επένδυσης και των πραγματικών στοιχείων επένδυσης της περιόδου.
Operating Experience Variance & Operating Change in Assumptions	Η επίδραση στην υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης της Παρούσας Αξίας Μελλοντικών Ταμειακών Ροών και της Προσαρμογής κινδύνου λόγω των αλλαγών στην πραγματική βάση των συμβολαίων και στις λειτουργικές υποθέσεις των προβλέψεων.
CSM before amortization	Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών πριν την απελευθέρωση του δεδουλευμένου κέρδους της περιόδου.
CSM amortization	Απελευθέρωση του δεδουλευμένου κέρδους της περιόδου (ποσοστό επί του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών).
Closing Balance CSM	Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κλεισίματος (έπειτα από την απελευθέρωση του δεδουλευμένου κέρδους της περιόδου).

8.9.2 Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων του ΔΠΧΑ 17 Αποτελεσμάτων Χρήσης και Ισολογισμού της περιόδου αναφοράς

Αυτοί οι πίνακες επικεντρώνονται στα αποτελέσματα χρήσης της περιόδου, δηλαδή στις οικονομικές επιπτώσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων στα οικονομικά αποτελέσματα της οντότητας.

- Παρακάτω παρατίθεται ο πίνακας ανάλυσης για τα Αποτελέσματα Χρήσης Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων της περιόδου (Profit and Loss – P&L):

Πίνακας Ανάλυσης (AoM)	Ορισμός
Insurance revenue	
- CSM for the service provided	Απελευθέρωση του δεδουλευμένου κέρδους της περιόδου του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών.
- RA for the risk expired	Απελευθέρωση της προσαρμογής κινδύνου της περιόδου.

- <i>Expected incurred claims & other expenses</i>	Απελευθέρωση των αναμενόμενων εξόδων και απαιτήσεων της περιόδου.
- <i>Recovery of acquisition expenses</i>	Ανάκτηση εξόδων πρόσκτησης της περιόδου.
- <i>Experience adjustments for premium receipts</i>	Η διαφορά μεταξύ των αναμενόμενων και των πραγματικών ασφαλιστρών της περιόδου που αφορούν την τρέχουσα και την προηγούμενη περίοδο (Past Premiums)
- <i>Loss component run-off: revenues</i>	Απελευθέρωση του στοιχείου ζημίας της περιόδου.
Insurance service expenses	
- <i>Incurred claims</i>	
- <i>Incurred claims and other expenses</i>	Πραγματικές επισυμβάσεις απαιτήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην περίοδο.
- <i>Change in BE LIC</i>	Επίδραση στην υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις της παρούσας αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών λόγω των λειτουργικών αλλαγών στην αποτίμηση.
- <i>Changes in RA LIC</i>	Επίδραση στην υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις της προσαρμογής κινδύνου λόγω των λειτουργικών αλλαγών στην αποτίμηση.
- <i>Amortisation of Acquisition expenses</i>	Απόσβεση εξόδων πρόσκτησης της περιόδου.
- <i>Loss component</i>	Στοιχείο ζημίας της περιόδου.
Insurance Service Result	
<i>Insurance finance expenses</i>	Οι οικονομικές μεταβολές της περιόδου στις υποχρεώσεις εναπομένουσας κάλυψης και για επισυμβάσεις απαιτήσεις (Change in YC, Unwinding και Change in Economic Assumptions) και στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (Interest Charge).
Total P&L	

- Παρακάτω παρατίθεται ο πίνακας ανάλυσης για τον Ισολογισμό Υποχρέωσης Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων (Balance Sheet – BS):

Πίνακας Ανάλυσης (ΑοΜ)	Ορισμός
<i>Liability for Remaining Coverage - Present Value of Future Cash Flows</i>	Η υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης της παρούσας αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κλεισίματος (συν μια προσαρμογή από των πραγματικών δεδομένων, εάν η οντότητα έχει επιλέξει να γνωστοποιεί τόσο οφειλόμενα όσο και εκκαθαρισμένα πραγματικά δεδομένα).
<i>Liability for Remaining Coverage - Risk Adjustment</i>	Η υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης της προσαρμογής κινδύνου κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κλεισίματος.
<i>Liability for Remaining Coverage - Contractual Service Margin</i>	Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κλεισίματος (έπειτα από την απελευθέρωση του δεδουλευμένου κέρδους της περιόδου).
<i>Liability for Incurred Claims - Present Value of Future Cash Flows</i>	Η υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις της παρούσας αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κλεισίματος (συν μια προσαρμογή από των πραγματικών δεδομένων, εάν η οντότητα έχει επιλέξει να γνωστοποιεί τόσο οφειλόμενα όσο και εκκαθαρισμένα πραγματικά δεδομένα).
<i>Liability for Incurred Claims - Risk Adjustment</i>	Η υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις της προσαρμογής κινδύνου κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κλεισίματος (συν μια προσαρμογή από των πραγματικών δεδομένων, εάν η οντότητα έχει επιλέξει να γνωστοποιεί τόσο οφειλόμενα όσο και εκκαθαρισμένα πραγματικά δεδομένα).

***Closing Balance of Insurance
Contracts Liability***

Η συνολική υποχρέωση της οντότητας κατά την ημερομηνία του ισολογισμού κλεισίματος, αναφορικά με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει.

9 Μελέτη περίπτωσης

9.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό επιλέχθηκε να αναλυθούν οι υπολογισμοί των ασφαλιστικών υποχρεώσεων μιας εταιρίας Ασφαλίσεων Ζωής με βάση το πρότυπο Δ.Π.Χ.Α 17 για την περίοδο 31/12/2021 – 31/12/2022. Πιο συγκεκριμένα, το χαρακτηριστικά του χαρτοφυλακίου (Unit of Account) που επιλέχθηκε για την μελέτη περίπτωσης, εμφανίζονται στο παρακάτω πίνακάκι:

Portfolio Category	Life Risk
Product Category	Whole Life - Term
Profit Participation Category	Without Profit Sharing
Health Rider	Yes
Measurement Model	GMM
Transition Date	31/12/2021
Cohort	2022 (New Business)
Currency	EUR
Discounting	Monthly

Λόγω της φύσης των συμβολαίων που περιέχει αυτό το χαρτοφυλάκιο, επιλέχθηκε η GMM μέθοδος για τους σκοπούς της επιμέτρησης. Όπως έχει αναφερθεί στα παραπάνω κεφάλαια η μέθοδος αυτή περιλαμβάνει τον υπολογισμό:

- των Πινάκων Ανάλυσης Κινήσεων των Υποχρεώσεων, που περιλαμβάνουν:
 - την υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (Liability for Remaining Coverage - LRC) των παρακάτω στοιχείων:
 - ✓ Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF)
 - ✓ Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA)
 - ✓ Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών (Contractual Service Margin - CSM)
 - την υποχρέωση για επισυμβάσες απαιτήσεις (Liability for Incurred Claims - LIC) των παρακάτω στοιχείων:
 - ✓ Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF)
 - ✓ Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA)
- των Πινάκων Ανάλυσης Κινήσεων του ΔΠΧΑ 17 Αποτελεσμάτων Χρήσης, που περιλαμβάνουν:
 - Αποτελέσματα Χρήσης της περιόδου (Profit and Loss – P&L)
 - Ισολογισμό (Balance Sheet – BS)

9.2 Δεδομένα εταιρείας

9.2.1 Υποθέσεις

9.2.1.1 Μέθοδος προεξόφλησης

Για την επιμέτρηση του επιλεγμένου χαρτοφυλακίου, η εταιρεία ακολούθησε την “Bottom-up” προσέγγιση, λαμβάνοντας τα Risk-Free Rates (RFR) with no VA (Volatility Adjustment) της ΕΙΟΠΑ με μια επιπλέον προσαρμογή ρευστότητας (Illiquidity Premium – ILP) του ύψους 0,22014% και 0,00507% για τις καμπύλες 31/12/2021 και 31/12/2022 αντίστοιχα.

Στο παρακάτω πίνακάκι εμφανίζονται οι IFRS 17 καμπύλες (Spot Rates) που χρησιμοποιήθηκαν κατά την επιμέτρηση:

IFRS 17 Spot Rates											
Year	Current Opening	Current Closing	Year	Current Opening	Current Closing	Year	Current Opening	Current Closing	Year	Current Opening	Current Closing
1	-0,364861%	3,181076%	31	1,357139%	2,747076%	61	2,502139%	3,049076%	91	2,934139%	3,182076%
2	-0,174861%	3,300076%	32	1,419139%	2,758076%	62	2,523139%	3,055076%	92	2,943139%	3,185076%
3	-0,025861%	3,208076%	33	1,478139%	2,771076%	63	2,543139%	3,062076%	93	2,953139%	3,188076%
4	0,075139%	3,157076%	34	1,536139%	2,783076%	64	2,563139%	3,068076%	94	2,962139%	3,191076%
5	0,136139%	3,136076%	35	1,592139%	2,796076%	65	2,582139%	3,074076%	95	2,971139%	3,193076%
6	0,194139%	3,115076%	36	1,646139%	2,809076%	66	2,600139%	3,079076%	96	2,980139%	3,196076%
7	0,250139%	3,096076%	37	1,698139%	2,821076%	67	2,618139%	3,085076%	97	2,988139%	3,199076%
8	0,308139%	3,091076%	38	1,748139%	2,834076%	68	2,636139%	3,090076%	98	2,997139%	3,201076%
9	0,367139%	3,093076%	39	1,796139%	2,846076%	69	2,653139%	3,095076%	99	3,005139%	3,204076%
10	0,425139%	3,097076%	40	1,842139%	2,858076%	70	2,669139%	3,100076%	100	3,013139%	3,206076%
11	0,472139%	3,105076%	41	1,886139%	2,870076%	71	2,686139%	3,105076%	101	3,021139%	3,209076%
12	0,521139%	3,090076%	42	1,929139%	2,882076%	72	2,701139%	3,110076%	102	3,029139%	3,211076%
13	0,565139%	3,076076%	43	1,970139%	2,893076%	73	2,716139%	3,115076%	103	3,036139%	3,214076%
14	0,599139%	3,058076%	44	2,010139%	2,904076%	74	2,731139%	3,119076%	104	3,044139%	3,216076%
15	0,619139%	3,027076%	45	2,048139%	2,915076%	75	2,746139%	3,124076%	105	3,051139%	3,218076%
16	0,625139%	2,979076%	46	2,084139%	2,925076%	76	2,760139%	3,128076%	106	3,059139%	3,220076%
17	0,628139%	2,921076%	47	2,120139%	2,936076%	77	2,773139%	3,132076%	107	3,066139%	3,223076%
18	0,634139%	2,864076%	48	2,154139%	2,945076%	78	2,787139%	3,137076%	108	3,073139%	3,225076%
19	0,648139%	2,812076%	49	2,187139%	2,955076%	79	2,800139%	3,141076%	109	3,079139%	3,227076%
20	0,676139%	2,770076%	50	2,218139%	2,964076%	80	2,812139%	3,144076%	110	3,086139%	3,229076%
21	0,717139%	2,740076%	51	2,249139%	2,973076%	81	2,825139%	3,148076%	111	3,093139%	3,231076%
22	0,769139%	2,720076%	52	2,278139%	2,982076%	82	2,837139%	3,152076%	112	3,099139%	3,233076%
23	0,829139%	2,708076%	53	2,306139%	2,990076%	83	2,849139%	3,156076%	113	3,106139%	3,235076%
24	0,892139%	2,702076%	54	2,334139%	2,998076%	84	2,860139%	3,159076%	114	3,112139%	3,237076%
25	0,959139%	2,700076%	55	2,360139%	3,006076%	85	2,871139%	3,163076%	115	3,118139%	3,239076%
26	1,027139%	2,703076%	56	2,386139%	3,014076%	86	2,882139%	3,166076%	116	3,124139%	3,241076%
27	1,094139%	2,708076%	57	2,410139%	3,021076%	87	2,893139%	3,169076%	117	3,130139%	3,242076%
28	1,162139%	2,716076%	58	2,434139%	3,029076%	88	2,904139%	3,173076%	118	3,136139%	3,244076%
29	1,228139%	2,725076%	59	2,457139%	3,036076%	89	2,914139%	3,176076%	119	3,141139%	3,246076%
30	1,293139%	2,735076%	60	2,480139%	3,042076%	90	2,924139%	3,179076%	120	3,147139%	3,248076%

9.2.1.2 Μέθοδος προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο

Για την επιμέτρηση του επιλεγμένου χαρτοφυλακίου, η εταιρεία ακολούθησε την Cost of Capital (CoC) προσέγγιση για τον υπολογισμό της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο, χρησιμοποιώντας το παρακάτω ποσοστό.

RA Related	
Risk Adjustment Factor	6,00%

9.2.1.3 Χαρτογράφηση στοιχείων κόστους - εσόδων

Για την επιμέτρηση του επιλεγμένου χαρτοφυλακίου, η εταιρεία παρείχε μια χαρτογράφηση στοιχείων κόστους – εσόδων, η οποία συνδέει τα κωδικοποιημένα στοιχεία από το σύστημα της εταιρείας (L01000, L13020, κλπ.), στην κωδικοποίηση που χρειάζεται το ΔΠΧΑ 17 (Premiums, Acquisition Costs, κλπ.), όπως φαίνεται στο παρακάτω πινακάκι.

Cost/Revenue Elements Mapping					
Premiums	Acquisition Costs	Expenses	Investment Component	Claims	Incurred Claims
L01000	L13020	L13300	L05510	L05220 & LRC	L05220 & LIC
	L03100		L05520	L05250 & LRC	L05250 & LIC
			L05530	L05300 & LRC	L05300 & LIC

9.2.2 Αναμενόμενα δεδομένα

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα πραγματικά αναμενόμενα της οντότητας που σχετίζονται με τον υπολογισμό των πινάκων ανάλυσης της περιόδου:

- Αναμενόμενες Χρηματοροές* υπολογισμένες από το αναλογιστικό τμήμα της οντότητας στις 31/12/2021 (Opening Cash Flows):

Date	Cost or Revenue Elements - LRC									
	Premiums	Acquisition Costs			Expenses	Investment Component			Claims	
	L01000	L13020	L03100	L13300	L05510	L05520	L05530	L05220	L05250	L05300
31/12/2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31/01/2022	9.740,79	5.413,22	3.963,87	49,86	0,00	0,00	0,00	1,01	411,90	9,66
28/02/2022	81.281,57	44.348,47	38.952,59	620,09	0,00	0,00	0,00	16,20	5.509,53	100,00
31/03/2022	66.750,95	37.294,29	32.353,39	1.455,83	0,00	0,00	0,00	40,81	10.004,12	71,37
30/04/2022	66.894,55	28.220,52	33.754,83	2.101,21	0,00	0,00	0,00	60,80	14.233,21	77,42
31/05/2022	65.082,68	31.534,47	31.334,50	2.702,30	0,00	0,00	0,00	82,80	18.600,35	71,86
30/06/2022	81.975,53	38.455,66	38.778,13	3.268,14	0,00	0,00	0,00	101,11	22.340,60	83,62
31/07/2022	58.998,76	25.023,42	28.009,62	4.056,07	0,00	0,00	0,00	124,68	27.550,72	68,12
31/08/2022	65.772,97	14.882,83	31.422,62	4.471,98	0,00	0,00	0,00	136,22	30.188,30	74,36
30/09/2022	108.000,63	33.854,07	51.549,75	4.750,77	0,00	0,00	0,00	140,71	32.351,07	115,35
31/10/2022	110.591,05	30.326,24	50.546,94	5.557,43	0,00	0,00	0,00	162,42	37.967,46	124,92
30/11/2022	147.445,07	45.229,82	72.542,50	6.081,63	0,00	0,00	0,00	177,52	41.806,08	153,93
31/12/2022	222.484,00	80.872,26	104.431,18	7.502,26	0,00	0,00	0,00	211,38	51.942,73	215,23
31/01/2023	44.559,04	0,00	18.189,48	5.726,49	0,00	0,00	0,00	0,00	54.660,73	0,00
28/02/2023	98.014,26	0,00	32.884,16	5.134,13	0,00	0,00	0,00	0,00	48.969,79	0,00
31/03/2023	109.572,37	0,00	40.199,78	5.642,93	0,00	0,00	0,00	0,00	53.819,61	0,00
30/04/2023	90.481,89	0,00	31.000,94	5.405,76	0,00	0,00	0,00	0,00	51.614,63	0,00
31/05/2023	90.264,68	0,00	32.683,14	5.545,35	0,00	0,00	0,00	0,00	52.950,22	0,00
30/06/2023	130.049,59	0,00	46.513,82	5.328,03	0,00	0,00	0,00	0,00	50.911,69	0,00
31/07/2023	57.019,24	0,00	17.408,71	5.466,88	0,00	0,00	0,00	0,00	52.239,29	0,00

Date	Cost or Revenue Elements - LIC			
	Incurred Claims	L05220	L05250	L05300
31/12/2021	0,00	0,00	0,00	0,00
31/01/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
28/02/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
31/03/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
30/04/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
31/05/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
30/06/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
31/07/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
31/08/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
30/09/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
31/10/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
30/11/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
31/12/2022	0,00	0,00	0,00	0,00
31/01/2023	0,00	0,00	0,00	0,00
28/02/2023	0,00	0,00	0,00	0,00
31/03/2023	0,00	0,00	0,00	0,00
30/04/2023	0,00	0,00	0,00	0,00
31/05/2023	0,00	0,00	0,00	0,00
30/06/2023	0,00	0,00	0,00	0,00
31/07/2023	0,00	0,00	0,00	0,00

*στους παραπάνω πίνακες εμφανίζονται οι αναμενόμενες χρηματοροές μέχρι και την ημερομηνία 31/07/2023 (Projection date). Η τελευταία αναμενόμενη χρηματοροή από τα αναμενόμενα δεδομένα της οντότητας εμφανίζεται στις 31/12/2120.

- Αναμενόμενες Χρηματοροές** υπολογισμένες από το αναλογιστικό τμήμα της οντότητας στις 31/12/2022 (Closing Cash Flows):

Cost of Revenue Elements - LRC										
Date	Premiums	Acquisition Costs		Expenses	Investment Component			Claims		
	L01000	L13020	L03100	L13900	L05510	L05520	L05530	L05220	L05250	L05300
31/12/2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31/01/2023	50.727,82	0,00	23.860,22	8.832,37	0,00	0,00	0,00	230,57	54.239,53	55,97
28/02/2023	118.474,61	0,00	42.727,14	7.938,75	0,00	0,00	0,00	205,19	50.132,90	131,40
31/03/2023	121.678,94	0,00	48.852,59	8.748,00	0,00	0,00	0,00	224,38	54.474,23	125,30
30/04/2023	107.317,45	0,00	40.505,49	8.403,06	0,00	0,00	0,00	212,76	52.004,11	117,11
31/05/2023	111.640,61	0,00	42.291,39	8.643,75	0,00	0,00	0,00	216,45	53.788,52	122,93
30/06/2023	148.948,26	0,00	57.792,37	8.328,21	0,00	0,00	0,00	207,13	51.751,43	140,86
31/07/2023	66.537,72	0,00	21.652,67	8.569,65	0,00	0,00	0,00	210,98	52.040,40	72,19
31/08/2023	77.212,64	0,00	25.544,34	8.534,39	0,00	0,00	0,00	209,40	51.771,75	80,43
30/09/2023	126.506,57	0,00	41.170,32	8.226,58	0,00	0,00	0,00	200,12	50.591,76	125,34
31/10/2023	106.129,48	0,00	31.570,10	8.468,59	0,00	0,00	0,00	204,42	51.805,01	109,51
30/11/2023	146.494,43	0,00	42.594,87	8.165,85	0,00	0,00	0,00	196,31	50.202,45	138,36
31/12/2023	196.560,96	0,00	56.346,30	8.356,05	0,00	0,00	0,00	201,90	51.743,48	173,70
31/01/2024	42.147,41	0,00	11.696,58	5.289,86	0,00	0,00	0,00	0,00	48.678,18	0,00
29/02/2024	97.753,65	0,00	23.818,47	4.932,54	0,00	0,00	0,00	0,00	45.307,24	0,00
31/03/2024	101.938,10	0,00	26.087,61	5.270,16	0,00	0,00	0,00	0,00	48.262,78	0,00
30/04/2024	88.663,19	0,00	22.000,76	5.083,60	0,00	0,00	0,00	0,00	46.521,53	0,00
31/05/2024	92.089,06	0,00	22.878,84	5.236,12	0,00	0,00	0,00	0,00	47.807,97	0,00
30/06/2024	126.085,19	0,00	31.747,87	5.050,98	0,00	0,00	0,00	0,00	46.069,90	0,00
31/07/2024	55.025,58	0,00	12.762,92	5.202,76	0,00	0,00	0,00	0,00	47.318,32	0,00

Cost of Revenue Elements - LIC			
Incurred Claims			
Date	L05220	L05250	L05300
31/12/2022	0,00	0,00	0,00
31/01/2023	0,00	0,00	0,00
28/02/2023	0,00	0,00	0,00
31/03/2023	0,00	0,00	0,00
30/04/2023	0,00	0,00	0,00
31/05/2023	0,00	0,00	0,00
30/06/2023	0,00	99.222,07	0,00
31/07/2023	0,00	0,00	0,00
31/08/2023	0,00	0,00	0,00
30/09/2023	0,00	0,00	0,00
31/10/2023	0,00	0,00	0,00
30/11/2023	0,00	0,00	0,00
31/12/2023	0,00	0,00	0,00
31/01/2024	0,00	0,00	0,00
29/02/2024	0,00	0,00	0,00
31/03/2024	0,00	0,00	0,00
30/04/2024	0,00	0,00	0,00
31/05/2024	0,00	0,00	0,00
30/06/2024	0,00	6.529,18	0,00
31/07/2024	0,00	0,00	0,00

**στους παραπάνω πίνακες εμφανίζονται οι αναμενόμενες χρηματοροές μέχρι και την ημερομηνία 31/07/2024 (Projection date). Η τελευταία αναμενόμενη χρηματοροή από τα αναμενόμενα δεδομένα της οντότητας εμφανίζεται στις 31/12/2120.

- Στοιχεία απαραίτητα για τον υπολογισμό του Συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών (CSM), όπως η μονάδα κάλυψης (Coverage Units) και το επιτόκιο προεξόφλησης (Discount Rate) για τον υπολογισμό του τόκου της περιόδου:

CSM Related	
Coverage Units	1,51%
Discount Rate	-0,36%

9.2.3 Πραγματικά δεδομένα

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα πραγματικά δεδομένα της οντότητας που σχετίζονται με τον υπολογισμό των πινάκων ανάλυσης της περιόδου:

Actual Data		
CFs of the Period	Premiums Due	1.128.914,60
CFs of the Period	Premiums received	1.055.367,11
CFs of the Period	Inc.claims & other exp	148.749,02
CFs of the Period	Claims & other exper	147.499,54
CFs of the Period	Invest. Compon.	-
CFs of the Period	Aqc. Costs Settled	692.758,27
CFs of the Period	Aqc. Costs Due	871.802,02

9.3 Υπολογισμοί

9.3.1 Υπολογισμός των συντελεστών προεξόφλησης

Στο παρακάτω πινακάκια εμφανίζονται οι υπολογισμοί των συντελεστών προεξόφλησης, τόσο της καμπύλης 31/12/2021 στην αρχή και στο τέλος της περιόδου αναφοράς, όσο και της καμπύλης 31/12/2022 τέλος της περιόδου αναφοράς.

- Καμπύλη 31/12/2021 (Opening Current Rates):

Opening Period Date	31/12/2021
Closing Period Date	31/12/2022
Period (No months)	12
Discounting	1

Year	Spot Rates	Forward Rates
0	0,000000%	0,000000%
1	-0,364861%	-0,364861%
2	-0,174861%	0,015501%
3	-0,025861%	0,272807%
4	0,075139%	0,378752%
5	0,136139%	0,380511%
6	0,194139%	0,484643%
7	0,250139%	0,586797%
8	0,308139%	0,715080%
9	0,367139%	0,840390%
10	0,425139%	0,948650%
11	0,472139%	0,943351%
12	0,521139%	1,061719%
13	0,565139%	1,094644%
14	0,599139%	1,042187%
15	0,619139%	0,899557%
16	0,625139%	0,715182%
17	0,628139%	0,676151%
18	0,634139%	0,736194%
19	0,648139%	0,900472%
20	0,676139%	1,209622%
21	0,717139%	1,540655%
22	0,769139%	1,867362%
23	0,829139%	2,158215%
24	0,892139%	2,352053%
25	0,959139%	2,580555%
26	1,027139%	2,742105%
27	1,094139%	2,851822%

Maturity	Date	Discount Factors BoP	Discount Factors EoP
0	31/12/2021	1,000000	1,000000
1	31/01/2022	1,000305	1,000000
1	28/02/2022	1,000609	1,000000
1	31/03/2022	1,000914	1,000000
1	30/04/2022	1,001219	1,000000
1	31/05/2022	1,001524	1,000000
1	30/06/2022	1,001829	1,000000
1	31/07/2022	1,002135	1,000000
1	31/08/2022	1,002440	1,000000
1	30/09/2022	1,002745	1,000000
1	31/10/2022	1,003051	1,000000
1	30/11/2022	1,003356	1,000000
1	31/12/2022	1,003662	1,000000
2	31/01/2023	1,003649	0,999987
2	28/02/2023	1,003636	0,999974
2	31/03/2023	1,003623	0,999961
2	30/04/2023	1,003610	0,999948
2	31/05/2023	1,003597	0,999935
2	30/06/2023	1,003584	0,999923
2	31/07/2023	1,003571	0,999910
2	31/08/2023	1,003558	0,999897
2	30/09/2023	1,003545	0,999884
2	31/10/2023	1,003532	0,999871
2	30/11/2023	1,003519	0,999858
2	31/12/2023	1,003506	0,999845
3	31/01/2024	1,003279	0,999618
3	29/02/2024	1,003051	0,999391
3	31/03/2024	1,002823	0,999164

- Καμπύλη 31/12/2022 (Closing Current Rates):

Opening Period Date	31/12/2021
Closing Period Date	31/12/2022
Period (No months)	12
Discounting	1

Year	Spot Rates	Forward Rates	Maturity	Date	Discount Factors BoP
0	0,000000%	0,000000%	0	31/12/2022	1,000000
1	3,181076%	3,181076%	1	31/01/2023	0,997394
2	3,300076%	3,419213%	1	28/02/2023	0,994794
3	3,208076%	3,024322%	1	31/03/2023	0,992202
4	3,157076%	3,004227%	1	30/04/2023	0,989616
5	3,136076%	3,052119%	1	31/05/2023	0,987037
6	3,115076%	3,010140%	1	30/06/2023	0,984464
7	3,096076%	2,982150%	1	31/07/2023	0,981899
8	3,091076%	3,056083%	1	31/08/2023	0,979340
9	3,093076%	3,109078%	1	30/09/2023	0,976787
10	3,097076%	3,133083%	1	31/10/2023	0,974241
11	3,105076%	3,185110%	1	30/11/2023	0,971702
12	3,090076%	2,925220%	1	31/12/2023	0,969170
13	3,076076%	2,908224%	2	31/01/2024	0,966458
14	3,058076%	2,824362%	2	29/02/2024	0,963754
15	3,027076%	2,594054%	2	31/03/2024	0,961058
16	2,979076%	2,261754%	2	30/04/2024	0,958369
17	2,921076%	1,997506%	2	31/05/2024	0,955688
18	2,864076%	1,899892%	2	30/06/2024	0,953014
19	2,812076%	1,880558%	2	31/07/2024	0,950348
20	2,770076%	1,975328%	2	31/08/2024	0,947689
21	2,740076%	2,141912%	2	30/09/2024	0,945037
22	2,720076%	2,300974%	2	31/10/2024	0,942393
23	2,708076%	2,444431%	2	30/11/2024	0,939757
24	2,702076%	2,564173%	2	31/12/2024	0,937128
25	2,700076%	2,652088%	3	31/01/2025	0,934804
26	2,703076%	2,778105%	3	28/02/2025	0,932486
27	2,708076%	2,838162%	3	31/03/2025	0,930173

Για τους παραπάνω υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκαν οι παρακάτω τύποι υπολογισμού:

- Forward Rates:

$$Forward\ Rates_n = \frac{(1 + Spot\ Rate_n)^n}{(1 + Spot\ Rate_{n-1})^{n-1}} - 1$$

- Discount Factors (DF):

$$Discount\ Factor_{Date} = (1 + Forward\ Rates_{maturity})^{-\frac{1}{12}} * Discount\ Factor_{Date-1}$$

Όπου για κάθε $Forward\ Rates_{maturity}$ ισχύει:

$$maturity = Year\ of\ the\ Date_n - Year\ of\ the\ Opening\ Period\ Date$$

9.3.2 Υπολογισμός των παρούσων αξιών χρηματοροών

Στο παρακάτω πινακάκια εμφανίζονται οι υπολογισμοί των παρούσων αξιών ανά ομάδα χρηματοροών (Premiums, Expenses, Claims, Investment Component, Acquisition Cost) για κάθε βήμα του πίνακα ανάλυσης πινάκων των υποχρεώσεων:

Present Value of each step of PVFCF - LRC			Present Value of each step of PVFCF - LIC		
Opening Balance	PV Premiums	- 33.636.296,35	Opening Balance	PV Incurred Claims	-
Opening Balance	PV Expenses	1.545.292,94	Change in YC CFs	PV Incurred Claims	-
Opening Balance	PV Claims	13.930.548,19	Unwinded CFs	PV Incurred Claims	-
Opening Balance	PV Invest. Compon.	890.587,01	Expected Release	PV Incurred Claims	-
Opening Balance	PV Aqc. Costs	4.365.190,51	Operating CFs	PV Incurred Claims	109.016,47
Change in YC CFs	PV Premiums	- 33.636.296,35	Economic CFs	PV Incurred Claims	106.883,27
Change in YC CFs	PV Expenses	1.545.292,94			
Change in YC CFs	PV Claims	13.930.548,19			
Change in YC CFs	PV Invest. Compon.	890.587,01			
Change in YC CFs	PV Aqc. Costs	4.365.190,51			
Unwinded CFs	PV Premiums	- 33.514.865,11			
Unwinded CFs	PV Expenses	1.539.698,84			
Unwinded CFs	PV Claims	13.880.028,50			
Unwinded CFs	PV Invest. Compon.	887.337,61			
Unwinded CFs	PV Aqc. Costs	4.350.465,03			
Expected Release	Premiums	- 1.085.018,55			
Expected Release	Expenses	42.617,57			
Expected Release	Claims	295.327,57			
Expected Release	Invest. Compon.	-			
Expected Release	Aqc. Costs	933.095,19			
Operating CFs	PV Premiums	- 38.559.955,66			
Operating CFs	PV Expenses	2.043.015,57			
Operating CFs	PV Claims	15.858.177,30			
Operating CFs	PV Invest. Compon.	985.018,47			
Operating CFs	PV Aqc. Costs	3.515.290,75			
Economic CFs	PV Premiums	- 29.070.895,94			
Economic CFs	PV Expenses	1.576.493,62			
Economic CFs	PV Claims	11.992.714,67			
Economic CFs	PV Invest. Compon.	702.297,20			
Economic CFs	PV Aqc. Costs	2.903.970,20			

Για τους παραπάνω υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκαν οι παρακάτω τύποι υπολογισμού:

$$Best\ Estimate\ Liability\ (BEL)_{Step} = Present\ Value\ of\ Outflows - Present\ Value\ of\ Inflows$$

Όπου Outflows ορίζονται τα:

- Expenses,
- Claims,
- Investment Component και
- Acquisition Cost

Και Inflows ορίζονται τα:

- Premiums.

Για κάθε βήμα του πίνακα ανάλυσης πινάκων των υποχρεώσεων, έχουμε:

- Present Value of Opening Balance step (A):

$$Present Value_A = \sum Opening\ Cash\ Flows_{Date} * BoP\ DF\ of\ Opening\ Current\ Rates_{Date}$$

- Present Value of Change in Yield Curve step (B):

$$Present Value_B = \sum Opening\ Cash\ Flows_{Date} * BoP\ DF\ of\ Locked - In\ Rates_{Date}$$

- Present Value of Unwinding step (C):

$$Present Value_C = \sum Opening\ Cash\ Flows_{Date} * EoP\ DF\ of\ Locked - In\ Rates_{Date}$$

- Cash flows of the period – Expected Release step (D):

$$Cash\ flows\ of\ the\ period_D = \sum_{Opening\ Period\ Date}^{Closing\ Period\ Date} Opening\ Cash\ Flows_{Date}$$

- Present Value of Operating Experience Variance and Operating Change in Assumptions step (E):

$$Present Value_E = \sum Closing\ Cash\ Flows_{Date} * EoP\ DF\ of\ Locked - In\ Rates_{Date}$$

- Present Value of Economic Change in Assumptions step (F):

$$Present Value_F = \sum Closing\ Cash\ Flows_{Date} * BoP\ DF\ of\ Closing\ Current\ Rates_{Date}$$

Για τον υπολογισμό του πίνακα ανάλυσης πινάκων των υποχρεώσεων, ακολουθούμε τους παρακάτω υπολογισμούς:

Present Value of Future Cash Flows - PVFCF	
Opening Balance	<i>BEL (Present Value_A)</i>
Change in Yield Curve	<i>BEL (Present Value_B) – BEL (Present Value_A)</i>
Unwinding	<i>BEL (Present Value_C) – BEL (Present Value_B)</i>
Expected Release	<i>– Cash flows of the period_D</i>
Oper. Exp. Var. and Oper. Ch. in Assumpt.	<i>BEL (Present Value_E) – BEL (Present Value_C) + Cash flows of the period_D</i>
Change in Economic Assumptions	<i>BEL (Present Value_B) – BEL (Present Value_A)</i>
Closing Balance	<i>Sum of the above</i>

Risk Adjustment - RA	
Opening Balance	<i>Opening Balance of PVFCF * RA Factor</i>
Change in Yield Curve	<i>Change in Yield Curve of PVFCF * RA Factor</i>
Unwinding	<i>Unwinding of PVFCF * RA Factor</i>
Expected Release	<i>Expected Release of PVFCF * RA Factor</i>
Oper. Exp. Var. and Oper. Ch. in Assumpt.	<i>Oper. Exp. Var. and Oper. Ch. in Assumpt. of PVFCF * RA Factor</i>
Change in Economic Assumptions	<i>Change in Economic Assumptions of PVFCF * RA Factor</i>
Closing Balance	<i>Sum of the above</i>

9.4 Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων ΔΠΧΑ 17

9.4.1 Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων Υποχρεώσεων

Η υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (Liability for Remaining Coverage - LRC) του χαρτοφυλακίου της οντότητας:

- Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF):

	PVFCF
Opening Balance	- 12.904.677,71
Change in Yield Curve	-
Unwinding	47.342,57
Expected Release	- 186.021,78
Oper. Exp.e Var. and Oper.g Ch. in Assumpt.	- 3.115.096,67
Change in Economic Assumptions	4.263.033,33
Closing Balance	- 11.895.420,26

- Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA):

	RA
Opening Balance	774.280,66
Change in Yield Curve	-
Unwinding	- 2.840,55
Expected Release	11.161,31
Oper. Exp. Var. and Oper. Ch. in Assumpt.	186.905,80
Change in Economic Assumptions	- 255.782,00
Closing Balance	713.725,22

- Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών (Contractual Service Margin - CSM):

	CSM
Opening CSM	12.130.397,04
Interest charge	- 44.259,08
CSM Adjustment	105.189,22
- experience variance of premium	43.896,05
- experience variance of acquisition cost	61.293,17
- experience variance of investment component	-
Oper. Exp.e Var. and Oper.g Ch. in Assumpt.	2.928.190,87
CSM before amortization	15.119.518,06
CSM amortization	228.304,72
Closing CSM	14.891.213,34

Η υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις (Liability for Incurred Claims - LIC) του χαρτοφυλακίου της οντότητας:

- Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF):

	PVFCF
Opening Balance	-
Change in Yield Curve	-
Unwinding	-
Expected Release	-
Oper. Exp.e Var. and Oper.g Ch. in Assumpt.	109.016,47
Change in Economic Assumptions	- 2.133,19
Closing Balance	106.883,27

- Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA):

	RA
Opening Balance	-
Change in Yield Curve	-
Unwinding	-
Expected Release	-
Oper. Exp. Var. and Oper. Ch. in Assumpt.	6.540,99
Change in Economic Assumptions	- 127,99
Closing Balance	6.413,00

9.4.2 Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων Αποτελεσμάτων Χρήσης και Ισολογισμού της περιόδου αναφοράς

Ο πίνακας ανάλυσης για τα Αποτελέσματα Χρήσης Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων της περιόδου (Profit and Loss – P&L) της οντότητας για το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο:

Insurance revenue	- 555.088,56
- CSM for the service provided	-228.304,72
- RA for the risk expired	11.161,31
- Expected incurred claims & other expenses	-337.945,14
- Recovery of acquisition expenses	0,00
- Experience adjustments for premium receipts	0,00
- Loss component run-off: revenues	
Insurance service expenses	264.306,47
- Incurred claims	264.306,47
- Incurred claims and expenses LIC	148.749,02
- Change in BE LIC	109.016,47
- Changes in RA LIC	6.540,99
- Amortisation of Acquisition expenses	0,00
- Loss component	0,00
Insurance Service Result	- 290.782,08
Insurance finance expenses	4.005.233,08
Total P&L	3.714.451,00

Ο πίνακας ανάλυσης για τον Ισολογισμό Υποχρέωσης Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων (Balance Sheet – BS) της οντότητας για το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο:

Liability for Remaining Coverage - PVFCF	-11.789.924,00
Liability for Remaining Coverage - RA	713.725,22
Liability for Remaining Coverage - CSM	14.891.213,34
Liability for Incurred Claims - PVFCF	108.132,75
Liability for Incurred Claims - RA	6.413,00
Insurance Contracts Liability	3.929.560,30

9.5 Ανάλυση αποτελεσμάτων

Η εταιρία Ασφαλίσεων Ζωής προχώρησε σε λεπτομερείς υπολογισμούς που περιλαμβάνουν την εκτίμηση των Πινάκων Ανάλυσης Κινήσεων των Υποχρεώσεων, όπως η Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (PVFCF), η Προσαρμογή Κινδύνου (RA) και το Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών (CSM), και των Αποτελεσμάτων Χρήσης με σκοπό την ακριβή επιμέτρηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου για την περίοδο 31/12/2021 – 31/12/2022, μέσω του γενικού μοντέλου επιμέτρησης (GMM).

Τα αποτελέσματα αποκαλύπτουν την οικονομική επίδραση των αλλαγών στις αγοραίες και τις αναλογιστικές υποθέσεις, παρέχοντας μια ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας (για το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο – ομάδα συμβολαίων) για την εν λόγω περίοδο.

Πιο συγκεκριμένα, από την ανάλυση των αποτελεσμάτων των Πινάκων Ανάλυσης Κινήσεων των Υποχρεώσεων του χαρτοφυλακίου αλλά και των Πινάκων Ανάλυσης Κινήσεων του ΔΠΧΑ 17 Αποτελεσμάτων Χρήσης, μπορούμε να εξάγουμε πολύτιμες και πρακτικές πληροφορίες, οι οποίες είναι χρήσιμες σε αναλογιστές, λογιστές και ρυθμιστικές αρχές.

Για την υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (Liability for Remaining Coverage - LRC) παρατηρούμε ότι:

- Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF)
 - Η επίδραση της αλλαγής καμπύλης (Change in Yield Curve step) είναι μηδενική, καθώς η Opening Current καμπύλη είναι η ίδια με τη Locked-In καμπύλη.
 - Ο τόκος της περιόδου αύξησε την υποχρέωση κατά 47.342,57.
 - Η απελευθέρωση των δεδουλευμένων χρηματοροών της περιόδου μείωσε την υποχρέωση κατά 186.021,78.
 - Η επίδραση της αλλαγής στην πραγματική βάση των συμβολαίων και στις υποθέσεις των προβλέψεων επέφερε μείωση στην υποχρέωση κατά 3.115.096,67.
 - Η επίδραση της αλλαγής καμπύλης σε Closing Current αύξησε την υποχρέωση κατά 4.263.033,33 καθώς είχαμε δραστική αύξηση στην καμπύλη αποδόσεων (αύξηση περίπου 3,5% στο πρώτο Spot Rate).

- Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA)
 - Ανάλογες κινήσεις με τον PVFCF – LRC, η υποχρέωση μειώθηκε συνολικά κατά 60.555,45.

- Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών (Contractual Service Margin - CSM)
 - Ο τόκος της περιόδου μείωσε την υποχρέωση κατά 44.259,08.
 - Η προσαρμογή λόγω των πραγματικών και αναμενόμενων χρηματοροών της περιόδου (Premiums, Acquisition costs, Investment component) αύξησε την υποχρέωση κατά 105.189,22.
 - Η επίδραση της αλλαγής στην πραγματική βάση των συμβολαίων και στις υποθέσεις των προβλέψεων επέφερε αύξηση στην υποχρέωση κατά 2.928.190,87.
 - Η απελευθέρωση του δεδουλευμένου κέρδους της περιόδου μείωσε την υποχρέωση κατά 228.304,72.

Για την υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις (Liability for Incurred Claims - LIC) παρατηρούμε ότι:

- Παρούσα Αξία Μελλοντικών Ταμειακών Ροών (Present Value of Future Cash Flows - PVFCF)
 - Στο τέλος της περιόδου γράφτηκε καινούργια αναμενόμενη ζημιά υπολογισμένη με την Locked-In καμπύλη 109.016,47.
 - Η επίδραση της αλλαγής καμπύλης σε Closing Current μείωσε την υποχρέωση κατά 2.133,19.
- Προσαρμογή κινδύνου (Risk Adjustment - RA)
 - Ανάλογες κινήσεις με τον PVFCF – LRC, η υποχρέωση διαμορφώθηκε συνολικά 6.413,00.

Από τους Πίνακες Ανάλυσης Κινήσεων του ΔΠΧΑ 17 Αποτελεσμάτων Χρήσης, παρατηρούμε ότι:

- Αποτελέσματα Χρήσης της περιόδου (Profit and Loss – P&L)
 - Η απελευθέρωση του δεδουλευμένου κέρδους της περιόδου του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών, επέφερε κέρδος στην εταιρεία ύψους 228.304,72.
 - Η απελευθέρωση της προσαρμογής κινδύνου της περιόδου, επέφερε ζημιά στην εταιρεία ύψους 11.161,31.
 - Η απελευθέρωση των αναμενόμενων εξόδων και απαιτήσεων της περιόδου, επέφερε κέρδος στην εταιρεία ύψους 337.945,14.
 - Οι πραγματικές επισυμβάσεις απαιτήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην περίοδο, επέφεραν ζημιά στην εταιρεία ύψους 148.749,02.
 - Η επίδραση στην υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις της παρούσας αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών λόγω των λειτουργικών αλλαγών στην αποτίμηση, επέφερε ζημιά στην εταιρεία ύψους 109.016,47.
 - Η επίδραση στην υποχρέωση για επισυμβάσεις απαιτήσεις της προσαρμογής κινδύνου λόγω των λειτουργικών αλλαγών στην αποτίμηση, επέφερε ζημιά στην εταιρεία ύψους 6.540,99.
 - Οι οικονομικές μεταβολές της περιόδου στις υποχρεώσεις εναπομένουσας κάλυψης και για επισυμβάσεις απαιτήσεις, επέφερε ζημιά στην εταιρεία ύψους 4.005.233,08.
 - Η συνολική ζημιά για την περίοδο ανέρχεται στο ύψος 3.714.451,00.
- Ισολογισμό (Balance Sheet – BS)
 - Η συνολική υποχρέωση της εταιρείας για την συγκεκριμένη ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων ανέρχεται στο ύψος 3.929.560,30.

Βιβλιογραφία

- International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 4: Insurance Contracts.
- International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 9: Financial Instruments.
- International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 13: Fair Value Measurement.
- International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 17: Insurance Contracts.
- International Accounting Standards Board (IASB) Staff. (n.d.). Other topics raised by respondents to the Exposure Draft Amendments to IFRS 17.

Πηγές

- Anderson, R., & Taylor, M. (2018). IFRS 17: A Paradigm Shift in Insurance Accounting.
- BDO. (n.d.). IFRS 17 Insurance Contracts - Frequently Asked Questions.
- Black, S., & Jones, R. (2021). The Role of Actuaries in Implementing IFRS 17.
- Canadian Institute of Actuaries. (n.d.). Application of IFRS 17 Insurance Contracts.
- Dahiyat, A., & Owais, W. (2021). The expected impact of applying IFRS (17) insurance contracts on the quality of financial reports.
- Gupta, A., & Rao, S. (2019). Insurance Contract Measurement and Financial Stability under IFRS 17.
- Harris, D., & Lewis, P. (2020). The Transition to IFRS 17: Strategic Implications for Insurance Companies.
- International Accounting Standards Board (IASB). (n.d.). IFRS 17: Insurance Contracts.
- Johnson, E., & Smith, A. (2018). IFRS 17 and the Future of Insurance Contract Reporting.
- Kumar, S., & Singh, R. (2021). IFRS 17 Implementation: Insights from the Field.
- Martinez, J., & Rodriguez, L. (2019). Valuation of Insurance Liabilities under IFRS 17
- Müller, C., & Weber, M. (2019). Implementation of IFRS 17: A Comprehensive Analysis.
- Signorelli, T., Campani, C. H., & Neves, C. (2022). Direct approach to assess risk adjustment under IFRS 17.
- Society of Actuaries. (n.d.). Insurance Contract Modelling under IFRS 17.
- Thompson, P., & Clark, E. (2019). Comparative Study of IFRS 17 and Solvency II Requirements.
- Wang, Y., & Chen, J. (2021). Challenges and Opportunities in Implementing IFRS 17.
- White, A., & Green, T. (2018). Challenges in the Transition to IFRS 17 for Insurance Companies.
- Widing, B., & Jansson, J. (2018). Valuation practices of IFRS 17.

- Willis Towers Watson. (n.d.). IFRS 17: What Insurers Need to Know.
- Winkler, M., & Kansal, S. (2020). Actuarial Challenges and IFRS 17.

